

ជំងឺ
វិវិកាពាចាចិត្តពាចា

ប្រកបដោយ

(តាមបែបឧស្សៈព្រះពុទ្ធសាសនា) សុភមង្គល

ដោយ

ព្រះតេជព្រះគុណ បណ្ឌិត ក. ស្រីធម្មានុ

ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសា

ដោយភិក្ខុ ព្រំ សុំណា

ព.ស ២៥៤៨

គ.ស ២០០៤

HAPPY MARRIED LIFE

by

Ven. Dr. K. Sri Dhammananda

Translated from English into Khmer by

Bhikkhu Prum Sina
(Sañjātavīviyo)

B.C. 2548

A.D. 2004

ជំនួញការពារព្រំដែន

ប្រកបដោយ

(តាមបែបបទស្រុះស្រួលព្រះពុទ្ធសាសនា) សុភមង្គល

ដោយ

ព្រះតេជព្រះគុណ បណ្ឌិត ក. ស្រីធម្មានុ

ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសា

ដោយភិក្ខុ ព្រំ សុំណា

ព.ស ២៥៤៨

គ.ស ២០០៤

អារម្ភកថា

ចាប់តាំងពីសម័យបរមបុរាណមក មនុស្សរឺវិវល់មិនទំនេរការងារ ដើម្បីស្វែងរកសុភមង្គលនៅក្នុងជីវិត តាំងពីកើតរហូតដល់ស្លាប់ ។ គេធ្វើ ការងារនិងព្យាយាមតស៊ូយ៉ាងខ្លាំង ដើម្បីឈានទៅរកសុភមង្គល ជា រឿយៗ ដោយមិនបានស្គាល់ពិតប្រាកដពីអ្វីដែលហៅថាសុភមង្គលនោះផង ពីព្រោះតែអវិជ្ជាអំពីធម្មជាតិនៃជីវិត ។ ទោះបី សាសនាទាំងអស់ផ្តល់ ដំបូន្មាននិងការណែនាំផ្លូវអ្នកកាន់លទ្ធិរបស់គេ ឱ្យប្រតិបត្តិដើម្បីសម្រេច បានសុភមង្គលនៅក្នុងជីវិត ជារឿយៗគេមិនអើពើនឹងដំបូន្មាននិងការណែ នាំទាំងនេះ ពីព្រោះតែតណ្ហា ទោសៈ និងមោហៈរបស់មនុស្ស ។ មនុស្សជា ច្រើនដែលធ្លាប់ខកចិត្ត ខូចចិត្ត និងទទួលរងទុក្ខវេទនា សង្ឃឹមនិងបួងសួង រកសេចក្តីសុខសម្រាប់ជីវិតបច្ចុប្បន្ននិងបរលោក អ្នកដទៃផ្សេងទៀត ទោះ បីគាប់នឹងសេចក្តីសុខផុសមើមនៅលើផែនដីនេះ ក៏នៅតែមិនគាប់ចិត្ត ហើយចង់បានសេចក្តីសុខនោះនៅក្នុងឋានសួគ៌ បន្ទាប់ពីលាចាកលោកនេះ ទៅ ។ សម្រាប់មនុស្សសាមញ្ញ ក្នុងសភាពដូចកូនក្មេងដែរ ជាការពិបាក ចែកឱ្យដាច់ពីគ្នារវាងសុភមង្គល និងសេចក្តីសប្បាយរីករាយ ។ ចំពោះ មនុស្សបែបនេះហៅថា អ្វីដែលសេចក្តីសប្បាយរីករាយ ផ្តល់សុភមង្គល ហើយដើម្បីមានសុភមង្គល គឺត្រូវមានសេចក្តីសប្បាយរីករាយ ។

ជារឿយៗ យើងតែងតែហៅថាកុមារភាព ជាពេលវេលាដែលមាន

សុភមង្គល ។ តាមពិតក្នុងវ័យជាកុមារ យើងមិនបានដឹងថាអ្វីជាសុភមង្គល នោះទេ ។ ក្រោមការថែរក្សាការពារនៃមាតាបិតារបស់យើង យើងឆ្លង កាត់វ័យរបស់យើងនៅក្នុងរង្វង់មិនដែលដាច់ពីការសប្បាយរីករាយ ដែល ផ្តល់ឱ្យយើងដោយគ្មានមន្ទិលសង្ស័យ ។ ពេលយើងឈានចូលវ័យពេញ ជំទង់ការផ្លាស់ប្តូរកើតមាននៅក្នុងចិត្តនិងរូបរាងកាយ ដោយបណ្តាលឱ្យ យើងមានការយល់ដឹងពីការកើតមាននៃភេទផ្ទុយគ្នា ហើយយើងចាប់ផ្តើម ដឹងពីការទាក់ទាញ ដែលបង្កើតឱ្យមានការរំខានអារម្មណ៍ ។ នៅក្នុង អំឡុងពេលដំណាលគ្នា ការចង់ដឹងចង់ឃើញបង្ខំឱ្យយើងរកឱ្យឃើញភាព ពិតនៃជីវិត តាមរយៈការពិភាក្សាជាមួយមនុស្សដែលមានវ័យស្មើគ្នា និង តាមរយៈការអានសៀវភៅ ។ មិនយូរប៉ុន្មានយើងដឹងដោយខ្លួនឯងថាកំពុង ស្ថិតនៅលើច្រកចូលនៃភាពពេញវ័យ ពេលវេលាសំខាន់នៅក្នុងជីវិតរបស់ យើង ពេលយើងស្វែងរកដៃគូជីវិតសមរម្យ ដើម្បីចាប់ផ្តើមទំនាក់ទំនង ដែលនឹងសាកល្បងមើលគ្រប់គុណសម្បត្តិដែលយើងទទួលបានមកផ្ទាល់ខ្លួន ពីមុននៅក្នុងជីវិត ។ សេចក្តីស្រឡាញ់ ទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ និងអាពាហ៍ ពិពាហ៍ បន្ទាប់មកបានក្លាយជាបញ្ហាទាំងឡាយនៃភាពសំខាន់ដ៏ធំធេងដែល នឹងកំណត់គុណសម្បត្តិនៃជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលយើងនឹងមាន ។

សម័យបច្ចុប្បន្ននេះ គេលាតត្រដាងឱ្យយុវជនក្មេងៗដឹងអំពីប្រភេទ ផ្សេងៗនៃការហូរចូល "វិប្បធមិលោកខាងលិច" ដែលគេផ្សាយតាមរយៈ

បណ្តាញយោសនាពតិមាន មានដូចជា សៀវភៅទស្សនាវដ្តី ទូរទស្សន៍ កាសែតវីដេអូ និងខ្សែភាពយន្ត ដែលជាលទ្ធផលនៃការទទួលយកគំនិត បំភ្លឺទាំងឡាយ ដោយចាត់ទុកថាជាសេចក្តីស្រឡាញ់ ទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ និងអាពាហ៍ពិពាហ៍។ គុណធម៌និងតម្លៃសីលធម៌របស់ “លោកខាងកើត” ដែលមានតាំងពីបុរាណ ត្រូវបានធ្វើឱ្យសឹកវិចរិលជាលំដាប់ ដោយប្រឈម មុខទល់នឹងការហូរចូលទាំងនេះ។ ជំនាន់ចាស់ៗ គេមិនដែលឮនិងមិនបាន អនុវត្ត ការប្រព្រឹត្តទាំងឡាយដែលបានក្លាយជារឿងសាមញ្ញក្នុងចំណោម យុវជនក្មេងៗនាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ។ តើការហូរចូលនៃ “វប្បធម៌លោក ខាងលិច” ពិតជាទទួលខុសត្រូវចំពោះស្ថានភាពនៃហេតុការណ៍នេះ ឬតើ គេគួរស្តីបន្ទោសមាតាបិតា ចំពោះទង្វើខុសឆ្គងរបស់បុត្រធីតារបស់ពួកគេ ព្រោះបានអនុវត្តការគ្រប់គ្រង និងការត្រួតត្រាមើលកូនចៅរបស់ពួកគេ ឬទេ? នៅក្នុងសៀវភៅនេះបានពន្យល់ថា កម្មវិធីទូរទស្សន៍និងខ្សែភាពយន្ត ភាគច្រើន មិនបានបង្ហាញវិធីដែលមនុស្សសមរម្យច្រើនបំផុត នៅក្នុង ការគិត ឬការប្រព្រឹត្តិរបស់ពួកលោកខាងលិច ហើយបានពន្យល់ទៀត ថាមាន “ចំនួនភាគច្រើនដែលនៅនឹងថ្កល់” ដ៏ធំធេងនៃកំលោះក្រមុំគួរជាទី ពេញចិត្តដែលយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងក្នុងសាសនា និងមានគំនិតអភិរក្ស និយមអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់ ទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ និងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដូច កំលោះក្រមុំ “លោកខាងកើត”។ បើយុវជនក្មេងៗចង់ធ្វើតាមលោកខាង

លិច ពួកគេត្រូវបានផ្តល់ដំបូន្មានឱ្យធ្វើតាម "ចំនួនភាគច្រើននៅនឹងន" នេះ មិនខុសគ្នាពីអ្នកជិតខាងមុនរបស់គេ ដែលរស់នៅជិតពួកគេឡើយ ។

ជីវិតរស់នៅក្នុងសម័យទំនើប ពោរពេញទៅដោយភាពយ៉ាប់យឺន និងភាពតានតឹងក្នុងខួរក្បាលគ្រប់យ៉ាងទាំងអស់ ។ ជារឿយៗ ភាពយ៉ាប់យឺន និងភាពតានតឹងក្នុងខួរក្បាល វាមុខជាបង្កើតឱ្យមានបញ្ហានៅក្នុង អាពាហ៍ពិពាហ៍ជាច្រើន ។ បើគេធ្វើការវិភាគមួយសមរម្យ ទៅក្នុងហេតុ ទាំងឡាយជាមូលនៃបញ្ហាសង្គមបែបនេះ ដូចជាទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទមុន ពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ការមានផ្ទៃពោះរបស់យុវវ័យ អាពាហ៍ពិពាហ៍ គ្មានសុភមង្គលនិងការលែងលះប្តីប្រពន្ធ ការធ្វើទុក្ខទោសដល់កូន និងការ វាយតប់ប្រពន្ធ ដោយច្រើនមិនរួចរកឃើញថា សំខាន់គឺបណ្តាលមកពី អត្តទត្តភាព និងការខ្វះធម៌ខន្តី ខ្វះសេចក្តីអត់អោនត្រាប្រណី និងការយល់ អធ្យាស្រ័យចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមកទាំងសងខាង ។ នៅក្នុងសិក្ខាណេវាវាទ សូត្រ ព្រះពុទ្ធទ្រង់សម្តែងទូន្មានឱវាទល្អៗ អំពីវិធីរក្សាភាពស្ងប់ស្ងាត់ និង ភាពចុះសម្រុងគ្នា នៅក្នុងផ្ទះរវាងប្តីនិងប្រពន្ធដើម្បីសម្រេចបានជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍ប្រកបដោយសុភមង្គល ។ ទំនួលខុសត្រូវរបស់ឪពុកម្តាយចំពោះ កូន និងកាតព្វកិច្ចរបស់កូនចំពោះមាតាបិតា ក៏មានសម្តែងយ៉ាងច្បាស់ លាស់ ល្អិតល្អន់ផងដែរនៅសូត្រនេះ ដើម្បីជាការណែនាំផ្លូវមានប្រយោជន៍ ដើម្បីសម្រេចបានសុភមង្គលនៅក្នុងគ្រួសារ ។ នៅក្នុងសៀវភៅនេះ

ព្រះតេជគុណ ជាអ្នកនិពន្ធបានសង្កត់ធ្ងន់ទៅលើចំណុចសំខាន់ដែលថា អាពាហ៍ពិពាហ៍ គឺជាទំនាក់ទំនងនៃបុគ្គលពីររូប ។ គេធ្វើឱ្យប្រសើរនិងមាន ខ្លឹមសារនូវទំនាក់ទំនងនេះ ពេលទំនាក់ទំនងនេះអនុញ្ញាតឱ្យបុគ្គលិកភាព ទាំងឡាយដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធលូតលាស់ឡើង ។ នៅក្នុងទស្សនវិស័យព្រះ ពុទ្ធសាសនា អាពាហ៍ពិពាហ៍មានន័យថា ការយល់ដឹងនិងការគោរពជំនឿ និងការសម្ងាត់របស់គ្នាទៅវិញទៅមក ។ ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ គឺជាឱកាសល្អ បំផុតសម្រាប់សៀវភៅស្តីអំពីលក្ខណៈនេះ ត្រូវបានបោះពុម្ពដើម្បីផ្តល់ឱ្យ អ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ជាពិសេសយុវជនឱ្យយល់កាន់តែច្បាស់ អំពីបញ្ហា សំខាន់ៗរបស់ជីវិត មានដូចជាសេចក្តីស្នេហា ទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ និង អាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលមិនត្រឹមតែជួយពួកគេឱ្យរស់នៅក្នុងជីវិតអាពាហ៍ពិ ពាហ៍ប្រកបដោយសុភមង្គលប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងជួយពួកគេឱ្យដឹកនាំជីវិត ដែលប្រកបដោយសុខសាន្តត្រាណ និងមានអារម្មណ៍សប្បាយចិត្តទៀតផង

ក្នុងនាមនៃសមាគមផ្សព្វផ្សាយព្រះពុទ្ធសាសនា ខ្ញុំសូមសម្តែង នូវកតញ្ញតាធម៌ គោរពយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ និងការកោតសរសើរ ចំពោះ បុគ្គលិកដែលមានភក្តីភាពលះបង់ខ្ពស់របស់យើង ដែលបានជួយ និងបម្រើ ការ ក្នុងការរៀបចំការបោះពុម្ពសៀវភៅនេះ ។

មាតិកា

ទំព័រ

១. សេចក្តីផ្តើម..... 1

២. ធម្មជាតិនៃសេចក្តីស្រឡាញ់ និងសេចក្តីសប្បាយរីករាយ..... 4

 សេចក្តីស្រឡាញ់

 ទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ

 ការពន្យល់ណែនាំរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ

 សេចក្តីសប្បាយរីករាយ

៣. សភាពពិតនៃជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍ 11

 បញ្ហា

 ការចែករំលែកនិងទំនុកចិត្ត

 ងងឹតងងល់ដោយអារម្មណ៍រំភើបចិត្ត

 សេចក្តីត្រូវការផ្នែកសម្ភារៈ

 សេចក្តីណែនាំមុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

៤. ទស្សនៈព្រះពុទ្ធសាសនាអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ 19

 តួនាទីរបស់សាសនា

៥. ទ្វេគ្រោះសាសនា..... 23

សិទ្ធិបុគ្គល

ភាពស្រដូតស្រដាត់ក្រោយពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

ពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

៦. សុវត្ថិភាព ការគោរព និង ទំនួលខុសត្រូវ27

ការស្គាល់អសុវត្ថិភាព

ស្វាមី និង ភរិយា

ឱវាទរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចំពោះភរិយាស្វាមី

អតីតកាល

សង្គមសម័យបច្ចុប្បន្ន

ការលែងលះ

ការទទួលខុសត្រូវចំពោះកូន

ទស្សនៈព្រះពុទ្ធសាសនា

៧. ពហុពន្ធភាព ឬ ឯកពន្ធភាព57

៨. បច្ចេកវិទ្យាថ្មី59

គម្រោងការណ៍គ្រួសារ

ទារកដែលកើតមកដោយសិប្បនិម្មិត

៩. សីលធម៌61

ទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទមុនពេលរៀបការ

ការប្រព្រឹត្តិខុសក្នុងកាម

អត្តចរិតមិនទទួលខុសត្រូវផ្លូវភេទ

១០. បូពិប្រទេស និង បច្ចឹមប្រទេស.....66

១១. ភាពនៅលីវ.....70

អ្វីទៅហៅថាភាពនៅលីវ?

សារៈសំខាន់នៃភាពនៅលីវ

ភាពនៅលីវ ទល់នឹង ទំនួលខុសត្រូវ

បទពិសោធន៍របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ

១២. សេចក្តីសង្ខេប76

បរិសិដ្ឋ

I.) មាតាដែលមានទឹកចិត្តសប្បុរស (ប្រេមវន្តមាតា)82

II.) ក្បួនច្បាប់សីលធម៌85

១. សេចក្តីផ្តើម

បើតាមមនុស្សនេះព្រះពុទ្ធសាសនា អាពាហ៍ពិពាហ៍គឺមិនមែនពិសិដ្ឋ ផងនិងទាំងមិនមែនមិនពិសិដ្ឋផង។ ព្រះពុទ្ធសាសនា មិនបានចាត់ទុក អាពាហ៍ពិពាហ៍ ថាជាកាតព្វកិច្ចផ្នែកសាសនា និងជាការប្រសិទ្ធិឱ្យពរជ័យ ដែលគេរៀបចំនៅក្នុងឋានសួគ៌នោះក៏ទេដែរ។ មនុស្សដែលមើលឃើញតែ អាក្រក់បាននិយាយថា ពេលមនុស្សមួយចំនួនជឿថា អាពាហ៍ពិពាហ៍គឺជា ការរៀបចំគម្រោងនៅក្នុងឋានសួគ៌ អ្នកនោះនិយាយថា វាជាការកត់ត្រា នៅក្នុងឋាននរកផងដែរ! ជាមូលដ្ឋាន អាពាហ៍ពិពាហ៍គឺជាកាតព្វកិច្ច បុគ្គលនិងសង្គម មិនមែនជាការបង្ខិតបង្ខំបង្គាប់បញ្ជានោះទេ។ ស្ត្រីនិង បុរស ត្រូវតែមានសេរីភាព ទាំងរៀបចំអាពាហ៍ពិពាហ៍ ទាំងនៅលីវ (មិន ចង់រៀបការ)។ នេះមិនមែនមានន័យថា ព្រះពុទ្ធសាសនាប្រឆាំងនឹង អាពាហ៍ពិពាហ៍នោះទេ។ គ្មានជនណាម្នាក់នៅលើលោកនេះ និយាយថា អាពាហ៍ពិពាហ៍អាក្រក់នោះទេ ហើយគ្មានសាសនាណាមួយដែលប្រឆាំង នឹងអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះផងដែរ។

តាមការពិត សត្វលោកទាំងអស់កើតមក ក៏ព្រោះជីវិតផ្លូវភេទ ដែរ។ នៅក្នុងភាពជាមនុស្ស ស្ថាប័នអាពាហ៍ពិពាហ៍បានបង្កើតឡើង ហេតុ ដូច្នោះហើយសង្គមធានានូវនិរន្តរភាពនៃមនុស្សសត្វ និងធានាផងដែរថា គេ គួរយកចិត្តទុកដាក់ដល់ក្មេងៗផងដែរ។ នេះគឺផ្អែកទៅលើហេតុផលថា

សេចក្តីផ្តើម

កុមារដែលកើតមក តាមរយៈការសប្បាយផ្លូវភេទ គឺត្រូវតែមានការទទួលខុសត្រូវពិភាក្សាដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ យ៉ាងហោចណាស់ រហូតដល់ពួកគេធំឡើង ហើយអាពាហ៍ពិពាហ៍ធានាថា ការទទួលខុសត្រូវនេះ គេត្រូវធ្វើ និងអនុវត្ត ។

សង្គមមួយល្អត្រូវលាស់រីកចម្រើន តាមរយៈបណ្តាញទំនាក់ទំនងដែលឆ្លាក់ចូលគ្នា និងពាក់ព័ន្ធអាស្រ័យគ្នាទៅវិញទៅមក ។ រាល់ទំនាក់ទំនង គឺជាការប្តេជ្ញាចិត្តដែលពេញចិត្ត ដើម្បីគាំទ្រនិងការពារអ្នកដទៃទៀត នៅក្នុងក្រុមមួយឬសហគមន៍មួយ ។ អាពាហ៍ពិពាហ៍ដើរតួយ៉ាងសំខាន់នៅក្នុងបណ្តាញដ៏រឹងមាំនៃទំនាក់ទំនង ផ្តល់ការគាំទ្រនិងការការពារនេះ ។ អាពាហ៍ពិពាហ៍ល្អប្រសើរ គួរលូតលាស់និងរីកចម្រើនជាលំដាប់ ពីការយល់ដឹង មិនមែនជាសន្ទុះចិត្ត គឺពីការស្មោះត្រង់ពិតប្រាកដ មិនមែនគ្រាន់តែជាការផ្អែកផ្អូល បណ្តោយខ្លួនទាំងស្រុងនោះទេ ។ ស្ថាប័នអាពាហ៍ពិពាហ៍ ផ្តល់នូវមូលដ្ឋានល្អមួយសម្រាប់ការរីកចម្រើននៃវប្បធម៌ សមាគមដែលផ្តល់ភាពរីករាយមួយរបស់បុគ្គលពីររូប ដើម្បីថែរក្សានិងចៀសផុតពីភាពនៅឯកោ ទុរគតភាព និងសេចក្តីភ័យខ្លាច ។ នៅក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ដៃគូនីមួយៗ បង្កើតឱ្យមានតួនាទី ដែលត្រូវពឹងពាក់គ្នាទៅវិញទៅមកដោយផ្តល់កម្លាំង និងការលើកទឹកចិត្តផ្នែកសីលធម៌ទៅឱ្យដៃគូម្ខាងទៀតដៃគូម្ខាងៗបង្ហាញជាក់ស្តែងនូវការទទួលស្គាល់ ដែលផ្តល់នូវការគាំទ្រ និង

សេចក្តីផ្តើម

គួរឱ្យកោតសរសើរនៃជំនាញរបស់ដៃគូផ្សេងទៀត ក្នុងការថែទាំនិងការ
ផ្តល់ដល់គ្រួសារ។ មិនត្រូវមានការគិតថា ស្ត្រីបុរសត្រូវមានឋានៈខ្ពស់
ជាងទេ ម្នាក់ៗគឺត្រូវពឹងពាក់គ្នាទៅវិញទៅមក អាពាហ៍ពិពាហ៍គឺភាពជាដៃ
គូនៃភាពស្មើគ្នា ស្មោះត្រង់ ទន់ភ្លន់ សប្បុរស ស្ងប់ស្ងាត់ មិនឆេវឆាវ និងលះ
បង់។

នៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា គេអាចស្វែងរកឃើញនូវដំបូន្មានចាំបាច់
ទាំងអស់នេះ ដែលអាចជួយគេឱ្យមានជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍ប្រកបដោយ
សុភមង្គល។ គេមិនគួរមិនអើពើនឹងដំបូន្មាន ដែលសម្តែងដោយព្រះសម្មា
សម្ពុទ្ធបរមគ្រូនៃយើងទេ បើគេពិតជាចង់បានជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍ប្រកប
ដោយសុភមង្គលនោះ។ នៅក្នុងសូត្រទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ព្រះពុទ្ធទ្រង់
បានសម្តែងឱ្យដឹងជាច្រើនសម្រាប់គូភរិយាស្វាមីដែលរៀបការហើយ និង
សម្រាប់អ្នកទាំងឡាយណា ដែលគិតបម្រុងនឹងរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។
ព្រះពុទ្ធទ្រង់សម្តែងថា “បើបុរសអាចរកបានភរិយាសមរម្យនិងមានការ
យល់ដឹង និងស្ត្រីអាចរកបានស្វាមីសមរម្យនិងមានការយល់ដឹង ទាំងពីរ
នាក់ ជាមនុស្សមានភ័ព្វសំណាងល្អពិតប្រាកដ”។

២. ធម្មជាតិទៃសេចក្តីស្រឡាញ់និងសេចក្តីសប្បាយរីករាយ

សេចក្តីស្រឡាញ់

សេចក្តីស្នេហាមានប្រភេទខុសគ្នាជាច្រើន ហើយសេចក្តីស្នេហា បង្ហាញឱ្យឃើញផ្សេងៗពីគ្នា ដូចជាសេចក្តីស្នេហាមាតាបិតា សេចក្តីស្នេហា កាមគុណ សេចក្តីស្នេហាវេទនារម្មណ៍ សេចក្តីស្នេហាផ្លូវភេទ សេចក្តីស្នេហា អត្តទត្តភាព(ស្រឡាញ់ខ្លួនតែម្យ៉ាង) សេចក្តីអនត្តទត្តភាព(មិនស្រឡាញ់ តែខ្លួនតែម្យ៉ាង) និងសេចក្តីស្នេហាសកល ។

បើមនុស្សទាំងឡាយ មានត្រឹមតែសេចក្តីស្នេហាប្រកបដោយកាម គុណ ឬអត្តទត្តភាពចំពោះគ្នានឹងគ្នា ស្នេហាប្រភេទនេះមិនអាចមានរយៈ ពេលយូរអង្វែងទេ ។ នៅក្នុងទំនាក់ទំនងសេចក្តីស្នេហាពិតប្រាកដ គេមិនគួរ សួរពីទំហំស្នេហាប៉ុនណាដែលគេអាចទទួលបាន ប៉ុន្តែគេគួរសួរថាទំហំនៃ សេចក្តីស្នេហាប៉ុនណាដែលគេអាចផ្តល់ឱ្យ ។

ពេលសម្រស់ ពណ៌សម្បុរស្បែក និងយុវភាព ចាប់ផ្តើមបាត់បង់ ស្វាមីដែលគិតតែអំពីទិដ្ឋភាពនៃសេចក្តីស្រឡាញ់ផ្នែករូបរាងកាយ អាចគិត អំពីការទទួលបានថ្មីមួយទៀតដែលមានវ័យនិងរូបរាងក្មេងជាង ។ សេចក្តី ស្នេហាប្រភេទនោះ ជាសេចក្តីស្នេហា ឬការត្រេកត្រអាលរបស់សត្វតិរច្ឆាន បើបុរសពិតជាបង្កើតសេចក្តីស្នេហាមួយ ដែលជាការបង្ហាញក្តីកង្វល់របស់ មនុស្សចំពោះមនុស្សសត្វមួយផ្សេងទៀត គេនឹងមិនសង្កត់ធ្ងន់ត្រឹមតែទៅ

ធម្មជាតិនៃសេចក្តីស្រឡាញ់និងសេចក្តីសប្បាយរីករាយ

លើសោភ័ណភាពផ្នែកខាងក្រៅ និងការទាក់ទងផ្នែករូបរាងកាយដៃគូ
របស់គេនោះទេ ។ សម្រស់និងការទាក់ទាញរបស់ដៃគូ គួរមាននៅក្នុង
បេះដូងនិងចិត្តរបស់គេ មិនមែននៅលើអ្វីដែលគេមើលឃើញនោះទេ ។
ដូចគ្នានេះដែរ ភរិយាដែលប្រតិបត្តិតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធ
សាសនា នឹងនៅអើពើស្វាមីរបស់នាង សូម្បីតែគាត់បានចាស់ជរា ក្រខ្យត់
ឬមានជម្ងឺក៏ដោយ ។

*“ខ្ញុំមានសេចក្តីភ័យខ្លាចមួយដែលថា ក្មេងស្រីសម័យទំនើបស្រឡាញ់
ចង់ក្លាយជាហ្សូលីយ៉ាដែលមានរូមេអូបូនដប់ ។ នាងស្រឡាញ់ការ
ផ្សេងព្រេង... ក្មេងស្រីសម័យទំនើបស្លៀកពាក់មិនដើម្បីការពារខ្លួន
នាងពីខ្យល់ ភ្លៀង និងកំដៅថ្ងៃនោះទេ ប៉ុន្តែដើម្បីទាក់ទាញការ
ចាប់អារម្មណ៍ ។ នាងកែច្នៃធម្មជាតិ ដោយផាត់ពណ៌លើរូបរាងកាយ
នាង ដើម្បីឱ្យមើលទៅឃើញមិនធម្មតា”។*

(មហាភ្នំគន្ធី)

ទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ

ទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ ដោយខ្លួនវា មិនមែនអាក្រក់គ្មានសីលធម៌
នោះទេ ទោះបីចំណង់និងតណ្ហាប្រាថ្នាចង់បានទំនាក់ទំនងនេះ រំខានដោយ
ច្រៀសមិនផុតដល់សេចក្តីស្ងប់ស្ងៀមផ្លូវចិត្ត ដូច្នោះហើយ វាមិនជួយឱ្យ
សម្រេចប្រយោជន៍ដល់ការអភិវឌ្ឍផ្នែកសតិបញ្ញាទេ ។

ធម្មជាតិនៃសេចក្តីស្រឡាញ់និងសេចក្តីសប្បាយរីករាយ

នៅក្នុងស្ថានភាពមានឧត្តមគតិ ទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទគឺជាការឡើងដល់កម្រិតខ្ពស់ផ្នែករាងកាយនៃទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទមូលដ្ឋាន ដែលធ្វើឱ្យស្តាប់ស្តួលពេញលេញ ដែលដៃគូទាំងពីរផ្តល់និងទទួលបានស្មើគ្នា ។

ការគូររូបពណ៌នាអំពីសេចក្តីស្នេហាដោយក្រុមធ្វើពាណិជ្ជកម្ម តាមរយៈបណ្តាញផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន នូវអ្វីដែលយើងហៅថា វប្បធម៌ "លោកខាងលិច" មិនមែនជាសេចក្តីស្នេហា"ពិតប្រាកដ"ទេ ។ ពេលសត្វតិរច្ឆានចង់រួមសង្វាស វាបង្ហាញ "សេចក្តីស្នេហា"របស់វា ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីរួមសង្វាសហើយ វាក៏បានភ្លេចសេចក្តីស្នេហានោះទៅ ។ សម្រាប់សត្វតិរច្ឆាន ការរួមសង្វាស គឺគ្រាន់តែជាគោលបំណងសភាវគតិចាំបាច់សម្រាប់ការធ្វើជាតិកម្ម (ការមានកូនចៅរហូតតទៅ) ប៉ុណ្ណោះ ។ ប៉ុន្តែ មនុស្សជាតិមានអ្វីៗច្រើនថែមទៀត ដើម្បីផ្តល់ឱ្យក្នុងបញ្ហាតិរច្ឆាននៃសេចក្តីស្នេហា ។ កាតព្វកិច្ចនិងទំនួលខុសត្រូវ គឺជាគ្រឿងផ្សំសំខាន់ ដើម្បីថែរក្សាសាមគ្គីភាព ការចុះសម្រុងគ្នា និងការដឹងចិត្តថ្លើមគ្នា នៅក្នុងទំនាក់ទំនងរវាងមនុស្សជាតិ ។

ទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ មិនមែនជាគ្រឿងផ្សំសំខាន់បំផុតសម្រាប់ជាសុភមង្គលនៅក្នុងជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះទេ ។ អ្នកទាំងឡាយណាដែលបានក្លាយជាទាសករផ្លូវភេទ គឺបានត្រឹមតែបាត់បង់សេចក្តីស្នេហានិងធម្មជាតិជាមនុស្ស នៅក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ប៉ុណ្ណោះ ។ ក្រៅពីនោះ ស្ត្រីភេទត្រូវតែឈប់ចាត់ទុកខ្លួនឯង ថាជាឧបករណ៍នៃចំណង់ព្រេកត្រអាលរបស់បុរស

ធម្មជាតិនៃសេចក្តីស្រឡាញ់និងសេចក្តីសប្បាយរីករាយ

នាងត្រូវតែបដិសេធមិនតុបតែងខ្លួនប្រាណនាងជាធម្មតា ដើម្បីធ្វើឱ្យបុរស
ពេញចិត្ត សូម្បីតែគេជាស្វាមីរបស់នាងក៏ដោយ ។ បើស្រ្តីចង់ធ្វើជាដៃគូស្នើ
ភាពជាមួយបុរស នាងគួរតែរៀបចំឱ្យបានល្អ ធ្វើដូច្នោះសេចក្តីថ្លៃថ្នូររបស់
នាង ត្រូវបានធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង ហើយនាងមិនក្លាយជានិមិត្តរូបផ្លូវភេទ
ផង ។ អាពាហ៍ពិពាហ៍សម្រាប់បំពេញចំណង់ផ្លូវភេទ មិនមែនជាអាពាហ៍
ពិពាហ៍ទេ ។ វាជាការត្រេកត្រអាលនឹងកាម ។

(មហាភ្នំគន្ធី)

សេចក្តីស្នេហា តាមពិតអាចជាផលនៃទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ ប៉ុន្តែការ
បញ្ជ្រាសមកវិញ ក៏ពិតដូចគ្នាដែរ ពោលគឺទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ គឺការ
បង្ហាញនូវសេចក្តីស្រឡាញ់ ។ នៅក្នុងជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍មានសុភមង្គល
ប្រកបដោយឧត្តមគតិ ទាំងសេចក្តីស្រឡាញ់ ទាំងទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ
គឺមិនអាចកាត់ផ្តាច់ពីគ្នាបានឡើយ ។

ការពន្យល់របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ

យើងអាចសិក្សាពាក្យប្រៀនប្រដៅ របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធដោយ
ចាត់ទុកអារម្មណ៍ទាំងឡាយ ដែលស្រ្តីនិងបុរសមានចំពោះគ្នាទៅវិញទៅ
មក ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់សម្តែងថា ព្រះអង្គមិនឃើញមានវត្ថុណាមួយនៅលើ
លោកនេះ ដែលទាក់ទាញការចាប់អារម្មណ៍របស់បុរសខ្លាំងជាងរូបរបស់

ធម្មជាតិនៃសេចក្តីស្រឡាញ់និងសេចក្តីសប្បាយរីករាយ

ស្ត្រីនោះទេ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការទាក់ទាញសំខាន់សម្រាប់ស្ត្រីគឺរូបរបស់ បុរស ។ មានន័យថា តាមធម្មជាតិស្ត្រីនិងបុរស ផ្តល់ឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមកនូវ សេចក្តីសុខលោកីយ៍ ។ គេមិនអាចទទួលបានសេចក្តីសុខបែបនេះពីវត្ថុផ្សេង ទៀតទេ ។ ពេលយើងសង្កេតមើលដោយប្រុងប្រយ័ត្ន យើងសម្គាល់ឃើញ ថា ក្នុងចំណោមវត្ថុទាំងអស់ ដែលផ្តល់សេចក្តីសប្បាយរីករាយ គ្មានវត្ថុណា ដទៃផ្សេងទៀត ដែលអាចធ្វើឱ្យវិញ្ញាណទាំងប្រាំគាប់ចិត្ត ក្នុងពេលជាមួយ គ្នា ក្រៅពីរូបរបស់បុរសនិងរូបរបស់ស្ត្រីនោះទេ ។

ប្រជាជនក្រិចសម័យបុរាណបានដឹងពីរឿងនេះ ពេលគេនិយាយថា កាលពីដើម ស្ត្រីនិងបុរសគឺជាមនុស្សតែមួយ ។ ពួកគេត្រូវបានកាត់ផ្តាច់ជា ពីរផ្នែក ហើយផ្នែកទាំងពីរដែលកាត់ផ្តាច់ចេញពីគ្នានេះ កំពុងស្វែងរកគ្នាជា បន្ត ដើម្បីតភ្ជាប់គ្នាឡើងវិញ ជាស្ត្រីនិងបុរស^(១) ។

សេចក្តីសប្បាយរីករាយ

តាមធម្មជាតិ យុវជនក្មេងៗចូលចិត្តបណ្តោយខ្លួនតាមអំពើចិត្តនៅ ក្នុងសេចក្តីសុខលោកីយ៍ ដែលអាចរួមមានទាំងរឿងល្អនិងអាក្រក់ ។ រឿង ល្អ ដូចជាការចូលចិត្តត្រូវត្រី កំណាព្យ ការរាំរែក អាហារល្អៗ សំលៀក បំពាក់ និងការស្វែងរកស្រដៀងៗគ្នា ដែលមិនធ្វើទុក្ខទោសដល់រាងកាយ ។ វត្ថុទាំងនោះគ្រាន់តែបន្តប់យើង មិនឱ្យមើលឃើញធម្មជាតិដែលកន្លងទៅ

^(១) រឿងនិទានបុរាណរបស់ក្រិច

ធម្មជាតិនៃសេចក្តីស្រឡាញ់និងសេចក្តីសប្បាយរីករាយ

យ៉ាងឆាប់រហ័សនិងភាពមិនពិតប្រាកដនៃការកើត ហើយដោយហេតុនោះ ពន្យាភាពអាចដឹងដោយវិញ្ញាណរបស់យើង អំពីធម្មជាតិពិតនៃតួខ្លួន ។

ឥន្ទ្រិយ៍និងវិញ្ញាណទាំងឡាយរបស់យុវជនក្មេងៗស្អាតបរិសុទ្ធ និង មានស្មារតីរវាងវៃណាស់ ពួកគេសកម្មណាស់ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់វិញ្ញាណទាំងប្រាំ ។ ស្ទើរតែរាល់ថ្ងៃ ពួកគេមានគម្រោងនិងគិតរកវិធីនិងមធ្យោបាយ ដើម្បី ទទួលបានទម្រង់ខ្លះនៃសេចក្តីសុខ ។

តាមធម្មជាតិនៃការកើតនោះ គេនឹងមិនស្តប់ស្តល់ទាំងស្រុងជា មួយសេចក្តីសុខសប្បាយរីករាយ អ្វីក៏ដោយដែលគេទទួលបាននិងវិបាក តណ្ហា ជាផលបង្កើតឱ្យមានត្រឹមតែសេចក្តីប្រាថ្នា ភាពរសាប់រសល់និងក្តី ព្រួយបារម្ភថែមទៀតប៉ុណ្ណោះ ។

ពេលយើងគិតឱ្យបានល្អិតល្អន់អំពីបញ្ហានេះ យើងអាចយល់បានថា ជីវិតគឺគ្មានអ្វីទាំងអស់ ប៉ុន្តែគ្រាន់តែជាសុបិន។ នៅក្នុងទីបញ្ចប់ តើអ្វីខ្លះ ដែលយើងទទួលបានពីឧបាទាន ពោលគឺការប្រកាន់មាំទៅនឹងជីវិតនេះ? គឺ គ្រាន់តែការព្រួយបារម្ភ ការខកចិត្ត និងការខូចចិត្តតែប៉ុណ្ណោះ។ យើងអាច មានសេចក្តីសប្បាយរីករាយខណៈខ្លីប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែនៅក្នុងការវិភាគចុង ក្រោយ យើងត្រូវតែព្យាយាមរកឱ្យឃើញថា អ្វីទៅជាគោលបំណងពិត ប្រាកដនៃជីវិតរបស់យើង ។

ពេលគេឈប់ប្រាថ្នាលើសលប់ដោយចង់បានកាមរាគៈ ព្រមទាំង

ធម្មជាតិនៃសេចក្តីស្រឡាញ់និងសេចក្តីសប្បាយវិករាយ

មិនស្វែងរកសេចក្តីសុខផ្លូវកាយនៅក្នុងក្រុមនៃអ្នកដទៃទៀត សេចក្តីប្រាថ្នាចង់រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍មិនកើតឡើងនោះទេ ។ សេចក្តីទុក្ខនិងការសប្បាយវិករាយផ្លូវលោក ទាំងពីរនេះគឺជាផលនៃតណ្ហា ឧបាទាន និងវេទនារម្មណ៍ ។ បើយើងព្យាយាមគ្រប់គ្រង និងទប់អារម្មណ៍របស់យើងដោយកែសម្រួលតាមមធ្យោបាយមិនប្រាកដនិយម យើងបង្កើតឱ្យមានការរំខាននៅក្នុងចិត្តនិងកាយរបស់យើង ។ ហេតុនេះ យើងត្រូវតែដឹងពីវិធីដោះស្រាយនិងគ្រប់គ្រងតណ្ហា កាមរាគៈរបស់យើង ។ ដោយគ្មានការប្រើប្រាស់កាមរាគៈនេះខុសប្បប្បសកម្រិត យើងអាចផ្សំតណ្ហារបស់យើងតាមរយៈការយល់ដឹងត្រឹមត្រូវសមរម្យ ។

៣. សភាពតិចនៃវិវិធីសាស្ត្រពិពាហ៍

លោក ចន ជេ. រ៉ូប៊ីនសុន នៅក្នុងសៀវភៅរបស់គាត់ “**នៃការពិត**” បានផ្តល់ដំបូន្មានស្តីអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់ ទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ និងជីវិត អាពាហ៍ពិពាហ៍ដូចតទៅ ÷ “ចូរប្រុងប្រយ័ត្ន និងចែកឱ្យដាច់ពីគ្នាថា ជាការ ងាយបំផុត ក្នុងការរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ជាការមិនរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ បើលោកអ្នកមានគូស្រករល្អត្រឹមត្រូវ វាជាឋានសួគ៌ ប៉ុន្តែបើមិនមានគូ ស្រករល្អត្រឹមត្រូវទេ លោកអ្នករស់នៅក្នុងឋាននរក ជាប្រចាំម្តែបួនម៉ោង ហើយនរកនេះតោងលោកអ្នកស្អិតជាដរាប វាអាចជារឿងជួរចត់បំផុត មួយ ក្នុងចំណោមរឿងជួរចត់បំផុតដទៃទៀតនៅក្នុងជីវិត ។ ជីវិតពិតជា ចម្លែកមែនមិនដឹងយ៉ាងម៉េច ពេលលោកអ្នករកបានគូស្រករល្អ លោក អ្នកដឹងវានៅក្នុងចិត្តរបស់លោកអ្នក វាមិនមែនត្រឹមតែភាពស្រឡាញ់ មួយស្របក់ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែការជម្រុញផ្លូវភេទដ៏មានឥទ្ធិពល បង្ហូរជន ក្មេងម្នាក់ ដោយឥតគិតគូរ ឱ្យធ្លាក់ទៅក្នុងអំពើងងឹតងងល់ ហើយគេមិន អាចជឿជាក់លើអារម្មណ៍របស់គេច្រើនពេកទេ ។ នេះជាសេចក្តីពិតវិសា- មញ្ញមួយ គឺថា បើគេផឹកគ្រឿងស្រវឹងហើយធ្វើឱ្យមានការយល់ច្រឡំ អីចឹងហើយស្រីចើកដំអាភ្នក់បំផុតនៅក្នុងរង្គសាលងងឹត អាចមើលទៅ ដូចព្រះនាងកាមទេព ហើយសម្រស់របស់នាងក្លាយទៅជាពុំអាចទប់ទល់ បាន ។ ទោះបីជាសេចក្តីស្រឡាញ់ប្រសើរជាង ទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទយ៉ាងណា

វាជាមូលដ្ឋានផ្នែកជីវិតសាស្ត្ររវាងស្ត្រីម្នាក់និងបុរសម្នាក់ សេចក្តីស្រឡាញ់ និងទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ ទៅជាឆ្លាក់គ្នានិងមានទំនាក់ទំនងជាមួយគ្នា ។

បញ្ហា

ស្ទើរតែរាល់ថ្ងៃ យើងបានឮគេត្អូញត្អែរអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ពួកគេ ។ យើងកម្រឮរឿងរ៉ាវទាំងឡាយ អំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ប្រកបដោយសុភមង្គលណាស់ ។ យុវជនក្មេងៗ ដែលអានរឿងប្រលោមលោកមនោសញ្ចេតនា និងមើលខ្សែភាពយន្តមនោសញ្ចេតនា តែងតែសន្និដ្ឋានថា អាពាហ៍ពិពាហ៍គឺជាជើងផ្កាកុលាប ។ ជាអកុសល អាពាហ៍ពិពាហ៍មិនមែនផ្អែមល្ហែមដូចដែលគេគិតនោះទេ ។ អាពាហ៍ពិពាហ៍ និងបញ្ហាទាំងឡាយ មានការទាក់ទងគ្នាទៅវិញទៅមក ហើយគេត្រូវតែចង់ចាំថា ពេលគេរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ គេនឹងត្រូវប្រឈមមុខ នឹងបញ្ហាទទួលខុសត្រូវទាំងឡាយដែលគេមិនដែលរំពឹងទុកជាមុន ឬបានដឹងរហូតមកដល់ពេលនេះ ។ មនុស្សជាច្រើនតែងគិតថា ជាកាតព្វកិច្ចត្រូវតែរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍មានគូស្រករ ហើយពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះ គឺជាព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់បំផុតនៅក្នុងជីវិតរបស់ពួកគេ ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ដើម្បីធានាបាននូវអាពាហ៍ពិពាហ៍ប្រកបដោយជោគជ័យមួយ គូស្រករត្រូវតែធ្វើឱ្យជីវិតរបស់ពួកគេស្របគ្នា ដោយធ្វើឱ្យតិចទៅនូវភាពខុសគ្នាអ្វីក៏ដោយដែលគេ

សភាពពិតនៃជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍

អាចមានរវាងគូស្រករនោះ ។ បញ្ហាទាំងឡាយនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍នាំឱ្យមនុស្សដែលមើលឃើញតែអាក្រក់ និងយាយថា អាចមានត្រឹមតែជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍ស្ងប់ស្ងាត់មួយ បើអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះជាអាពាហ៍ពិពាហ៍រវាងភរិយាខ្វាក់និងស្វាមីផ្លូវ ពីព្រោះភរិយាខ្វាក់មិនអាចមើលកំហុសរបស់ស្វាមី ហើយស្វាមីផ្លូវមិនអាចស្តាប់ឮការនិយាយច្រាំដែលរបស់ភរិយាគាត់ ។

ការថែករំលែកនិងទំនុកចិត្ត

បុព្វហេតុមួយ ក្នុងចំណោមបុព្វហេតុចំបងៗជាច្រើននៃបញ្ហារវាងប្តីប្រពន្ធ គឺការសង្ស័យនិងការមិនទុកចិត្តគ្នា ។ អាពាហ៍ពិពាហ៍គឺជាការប្រសិទ្ធិពរជ័យ ប៉ុន្តែមនុស្សជាច្រើនបានធ្វើឱ្យក្លាយជាការស្តីបន្ទោសដោយគេខ្វះការយល់ដឹង ។

ទាំងភរិយាទាំងស្វាមី គួរតែបង្ហាញការទុកចិត្ត ដែលមាននៅក្នុងខ្លួនទៅឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក ហើយព្យាយាមកុំឱ្យមានការលាក់កំបាំងរវាងគ្នា ។ ការលាក់កំបាំងបង្កើតឱ្យមានការសង្ស័យៗ នាំឱ្យមានការប្រថុណ្យៗ បង្កើតឱ្យមានកំហឹងៗ បណ្តាលឱ្យមានភាពអមិត្តៗ អាចបណ្តាលឱ្យលែងលះគ្នា ធ្វើអត្តឃាត ថែមទាំងធ្វើឃាតកម្ម ។

បើគូស្រករអាចថែករំលែកសេចក្តីទុក្ខ និងសេចក្តីសុខនៅក្នុងជីវិត

ពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃរបស់គេ គេអាចល្អលោមគ្នាទៅវិញទៅមកឱ្យធូរ
ចិត្ត និងធ្វើឱ្យតិចទៅនូវសេចក្តីទុក្ខព្រួយរបស់ពួកគេ ។ ហេតុដូចនេះ ភរិយា
ឬស្វាមី គួរតែកុំរំពឹងឱ្យមានត្រឹមតែសេចក្តីសុខ ។ មានសេចក្តីទុក្ខ និង
សេចក្តីក្រខ្សត់ជាច្រើនដែលពួកគេនឹងត្រូវតែប្រឈមមុខ ។ ពួកគេត្រូវតែ
មានអំណាចផ្លូវចិត្តខ្លាំងក្លា ដើម្បីកាត់បន្ថយបន្ទុកនិងការយល់ខុសរបស់
ពួកគេ ។ ការពិភាក្សាបញ្ហាទាំងសងខាង នឹងផ្តល់ឱ្យពួកគេនូវជំនឿទុកចិត្ត
ដើម្បីរស់នៅរួមគ្នា ជាការយល់ដឹងកាន់តែប្រសើរ ។

ស្ត្រីនឹងបុរស ត្រូវការចង់បានសេចក្តីសុខពិគ្គាពេលប្រឈមមុខនឹង
បញ្ហា និងភាពលំបាកលំបិន ។ ការមានអារម្មណ៍ថាមានភាពអសន្តិសុខ
និងភាពលំបាកវេទនា នឹងរលាយបាត់ ហើយជីវិតនឹងកាន់តែមានន័យ
មានសុភមង្គល និងគួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ថែមទៀត បើមាននរណាម្នាក់មាន
បំណងចង់ថែករំលែកបន្ទុករបស់ម្នាក់ទៀត ។

ខ័តិខងវ់ដោយអារម្មណ៍រំតើបចិត្ត

ពេលបុគ្គលពីររូបស្រលាញ់គ្នា ពួកគេមានទំនោរចង់បង្ហាញត្រឹមតែ
ទិដ្ឋភាពប្រសើរបំផុតនៃធម្មជាតិនិងអត្តចរិតរបស់ពួកគេទៅឱ្យគ្នា ដើម្បី
បង្ហាញឱ្យឃើញចំណាប់អារម្មណ៍ល្អអំពីខ្លួនពួកគេផ្ទាល់ ។ គេនិយាយថា
សេចក្តីស្នេហាបែបនេះ គឺដឹងតង់ល់ ហេតុដូច្នេះហើយមនុស្សទាំងឡាយ

សភាពិតនៃជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍

ដែលមានសេចក្តីស្នេហា មានទំនោរទៅជាក្មេងភ្នាំងទាំងស្រុងនូវភាពខ្លៅ
ងងឹតនៃធម្មជាតិរបស់ម្នាក់ៗ ។

ជាការពិតជាក់ស្តែង ម្នាក់ៗនឹងព្យាយាមធ្វើឱ្យលេចឡើងនូវគុណ
សម្បត្តិខ្ពស់បំផុតរបស់គេម្នាក់ៗដល់អ្នកដទៃ ហើយពួកគេស្តង់ខ្លាំងនៅក្នុង
សេចក្តីស្នេហា ពួកគេមានទំនោរទទួលយកគ្នាទៅវិញទៅមកត្រឹមតែ
“តម្លៃសន្តត” ប៉ុណ្ណោះ ។ គូស្នេហ៍ម្នាក់ៗនឹងមិនបញ្ចេញឱ្យឃើញភាគខ្លៅ
ងងឹតនៃធម្មជាតិរបស់ខ្លួន ពីព្រោះតែសេចក្តីភ័យខ្លាចបាត់បង់គ្នា ។ គុណ
វិបត្តិផ្ទាល់ខ្លួនណាមួយ ត្រូវបានគេបោសសំអាតដោយដាច់ៗពីគ្នា ក្រោម
កម្រាលព្រំ និងាយដូច្នោះ មិនដើម្បីនឹងបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់ឱកាសទាំង
ឡាយនៃការយកឈ្នះគ្នាទៅវិញទៅមករបស់ពួកគេ ។ មនុស្សទាំងឡាយ
ដែលមានសេចក្តីស្នេហា មានទំនោរផងដែរមិនអើពើកំហុសរបស់ដៃគូ
ដោយគិតថាពួកគេនឹងអាចកែប្រែបានបន្ទាប់ពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឬនឹងគិតថា
ពួកគេអាចរស់នៅជាមួយកំហុសទាំងនេះបាន ឬនឹងគិតថា “សេចក្តីស្នេហា
នឹងយកជ័យជំនះលើអ្វីៗទាំងអស់ ” ។

ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ បន្ទាប់ពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ ពេល
អារម្មណ៍មនោសញ្ចេតនាពីមុនរលាយអស់ទៅ ពួកគេនឹងបញ្ចេញឱ្យដឹង
ពីធម្មជាតិនៃអត្តចរិតរបស់គេម្នាក់ៗ ។ បន្ទាប់មក ការខកចិត្តរបស់ដៃ
គូទាំងពីរ ភាគច្រើនគឺការបិទបាំងតាមបែបជាសុភាសិត ដែលគេបានលាក់

សភាពិតនៃជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍

ទុកជាយូរមកហើយ អារម្មណ៍ដែលចូលជ្រៅរបស់ដៃគូម្ខាងៗ ត្រូវបាន
បំបាត់ចោលដើម្បីលាតត្រដាងធម្មជាតិពិតរបស់ដៃគូទាំងពីរ ។ ហេតុដូច
នេះ ភ្លេចនិយាយថាសេចក្តីស្រឡាត់ចិត្តយ៉ាងខ្លាំងចាប់កើតមាន ។

សេចក្តីត្រូវការផ្នែកសម្ភារៈ

សេចក្តីស្រឡាញ់ ដោយខ្លួនថា មិនមែនជីវិតមានតែខ្យល់អាកាស
បរិសុទ្ធនិងរស្មីពន្លឺព្រះអាទិត្យតែឯងនោះទេ ។ ពិភពលោកសម័យបច្ចុប្បន្ន
គឺជាពិភពលោកសម្ភារៈនិយម ហើយដើម្បីបំពេញនូវសេចក្តីត្រូវការផ្នែក
សម្ភារៈនេះបាន ការធ្វើហិរញ្ញប្បទាននិងការផ្តល់ថវិការដ៏សមរម្យ គឺមាន
សារៈសំខាន់ណាស់ ។ បើគ្មានវាទេ គ្មានគ្រួសារណាមួយអាចរស់នៅបាន
ដោយសុខស្រួលបានឡើយ ។ នៅពេលដែលស្ថានភាពបែបនេះកើតឡើង
ក៏មានលេចឮសុភាសិតមួយថា "ពេលភាពក្រីក្រហោះចូលតាមទ្វារ សេចក្តី
ស្នេហាហោះចេញតាមបង្អួច" ។ នេះមិនមានន័យថា គេត្រូវតែជាអ្នកមាន
ដើម្បីបង្កើតការងារនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែ បើបុគ្គលមាន
សម្ភារៈចាំបាច់ជាមូលដ្ឋាននៃជីវិត ដែលបានផ្តល់តាមរយៈការងារនិងន
មួយ និងការធ្វើគម្រោងដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ក្តីបារម្ភមិនចាំបាច់ជាច្រើន
អាចត្រូវបានគេដកចេញពីអាពាហ៍ពិពាហ៍មួយបាន ដោយពិត ។

សភាពពិតនៃជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍

អជាសុភាពខាងផ្លូវចិត្តដែលកើតចេញពីភាពក្រីក្រ អាចត្រូវបាន ជៀសផុត ប្រសិនបើគូស្រករនោះ មានការយល់ដឹងពេញលេញ។ ដៃគូទាំង ពីរត្រូវតែយល់ដឹងតម្លៃនៃការសន្តោស។ ទាំងពីរនាក់ត្រូវតែចាត់ទុកបញ្ហា ទាំងអស់ថាជា "បញ្ហារបស់ខ្លួន" ហើយចែករំលែក "វាសនាមិនទៀងទាត់" ទាំងអស់ក្នុងស្មារតីពិតនៃភាពជាដៃគូជីវិតដែលមានយូរមកហើយ។

សេចក្តីណែនាំមុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

នៅក្នុងគម្ពីរអង្គការនិកាយ មានឱវាទពាក្យទូន្មានមានតម្លៃជា ច្រើន ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់សម្តែងប្រដៅក្មេងស្រីៗ មុនពេល អាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ពួកគេ។ ដោយដឹងថាអាចមានភាពលំបាកជាច្រើន ជាមួយកូនប្រសារថ្មី គេបង្គាប់បញ្ជាឱ្យក្មេងស្រីៗ ផ្តល់នូវការគោរពចំពោះ ម្តាយក្មេកឪពុកក្មេក ដោយបម្រើពួកគេដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ដូចមាតា បិតាបង្កើតរបស់ពួកគេ។ គេរំពឹងឱ្យក្មេងស្រីៗផ្តល់កិត្តិយសនិងការគោរព ចំពោះសាច់ញាតិនិងមិត្តភក្តិរបស់ស្វាមីនាង ដោយបង្កើតឱ្យមានបរិយា កាសមានសុភមង្គលនិងគួរឱ្យចូលចិត្ត នៅក្នុងលំនៅដ្ឋានថ្មីរបស់ពួកគេ។

ព្រះពុទ្ធទ្រង់សម្តែងបន្ថែមថា ពួកគេត្រូវសិក្សានិងស្វែងយល់ផងដែរ អំពីធម្មជាតិរបស់ស្វាមីពួកគេ ពិនិត្យឱ្យជាក់ច្បាស់ពីសកម្មភាព អត្តចរិត និងអធ្យាស្រ័យរបស់ស្វាមីពួកគេ ហើយត្រូវធ្វើខ្លួនឱ្យមានប្រយោជន៍និង

សភាពពិតនៃជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍

ប្រកបដោយភាពសហការគ្រប់ពេល នៅក្នុងផ្ទះថ្មីរបស់ពួកគេ។ ពួកគេគួរ
តែមានភាពគួរសម ចិត្តល្អ និងប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះទ្រព្យសម្បត្តិរបស់
ស្វាមីដែលរកបាន ហើយពិនិត្យមើលថា ការចំណាយទៅលើផ្ទះសំបែង
ទាំងអស់ ត្រូវបានគ្រប់គ្រងចាត់ចែងបានសមរម្យឬទេ។ ពាក្យប្រៀន
ប្រដៅទាំងនេះដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បានសម្តែង មានរយៈពេលជាង
ម្ភៃប្រាំសតវត្សហើយ នៅតែជាប្រយោជន៍ដល់សព្វសត្វ រហូតមកដល់
សព្វថ្ងៃនេះ។

៤. ទស្សនៈព្រះពុទ្ធសាសនាអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍

នៅក្នុងទស្សនៈស្តីអំពី “ការកើតនិងសេចក្តីទុក្ខ” បុគ្គលមួយចំនួន បានរិះគន់ព្រះពុទ្ធសាសនាដោយនិយាយថា សាសនានេះប្រឆាំងនឹងជីវិត អាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ ពួកគេរិះគន់ខុស ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់មិនដែលទេសនាប្រឆាំង នឹងជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះទេ ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ព្រះអង្គបាន ចង្អុលប្រាប់ពីបញ្ហា ការលំបាក និងការព្រួយបារម្ភទាំងអស់ ដែលមនុស្ស ទាំងឡាយនឹងត្រូវបានប្រឈមមុខ ពេលគេចូលខ្លួនទទួលខុសត្រូវលើ អាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ ដោយសារតែព្រះអង្គទ្រង់សម្តែងដាស់តឿនគេឱ្យទប់ ទល់នឹងបញ្ហាទាំងឡាយ ដែលកើតមានក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ មិនមានន័យ ថា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ថ្កោលទោសអាពាហ៍ពិពាហ៍នោះទេ ។

ច្បាប់អាពាហ៍ពិពាហ៍ បញ្ជាក់ដោយខ្លួនឯងថា បុគ្គលនៅតែជាប់ ស្ថិតកាន់តែខ្លាំងនឹងរូបលោកដោយសារតែ ញាណសតិរបស់យើងត្រូវជាប់ ជំពាក់ដោយតណ្ហា ឧបាទាន និងវេទនារម្មណ៍ ប៉ុន្តែវាជាធម្មជាតិទៅហើយ ដែលបញ្ហានោះគង់នឹងកើតមានឡើងដដែល ។ បញ្ហានេះកើតមានឡើង ពេលយើងត្រូវពិចារណា អំពីសេចក្តីត្រូវការរបស់អ្នកដទៃទៀត ហើយ យើងចុះញឹមចំពោះអ្វីដែលអ្នកដទៃត្រូវការ ។

តួនាទីរបស់សាសនា

ការវិភាគល្អិតល្អន់អំពីធម្មជាតិនៃតួខ្លួន សំខាន់សម្រាប់ជួយយើង

ទស្សនៈព្រះពុទ្ធសាសនាអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍

ឱ្យយល់ដឹងពីប្រភពនៃបញ្ហា ការព្រួយបារម្ភ សេចក្តីទុក្ខវេទនា និងវិធីយក
ឈ្នះលើបញ្ហាទាំងនេះ។ ការប្រៀនប្រដៅផ្នែកសាសនា មានសារៈសំខាន់
ចំពោះការរក្សាឱ្យមានជីវិតស្ងប់ស្ងាត់។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ គេ
មិនគួរក្លាយជាទាសករនៃសាសនាណាមួយឡើយ។ មនុស្សមិនបម្រើឱ្យ
សាសនាទេគឺសាសនាបម្រើឱ្យមនុស្ស។ មានន័យថាមនុស្សត្រូវតែដឹងពីវិធី
ប្រើសាសនាជាប្រយោជន៍ ដើម្បីការធ្វើឱ្យប្រសើរឡើង និងដើម្បី
សុភមង្គលរបស់គេ តាមមធ្យោបាយត្រឹមត្រូវ។ ជាធម្មតា ដោយគោរព
តាមការស្សៀវស្សៀត បញ្ញត្តិ ឬការបង្គាប់បញ្ជាផ្នែកសាសនាច្រៀមមិនរួច
ដោយជំនឿដ៏តឹងរឹង ឬការបង្ខិតបង្ខំ ដោយគិតថា យើងមានករណីយ
កិច្ចត្រូវប្រតិបត្តិតាមការស្សៀវស្សៀត បញ្ញត្តិ នឹងការបង្គាប់បញ្ជាផ្នែក
សាសនានោះ នឹងមិនធ្វើឱ្យការយល់ដឹងសមរម្យរីកចម្រើនបានទេ។

ទស្សនវិស័យសំខាន់មួយរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា គឺព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ
ទ្រង់មិនដាក់ច្បាប់ឬការបង្គាប់បញ្ជាផ្នែកសាសនាណាមួយទេ។ ព្រះសម្មា
សម្ពុទ្ធ គឺជាសាស្ត្រាតែមួយគាត់ ទ្រង់បានបញ្ញត្តិកូនច្បាប់វិន័យជាច្រើន
សម្រាប់យើងយកទៅប្រតិបត្តិ គឺអនុលោមទៅតាមកម្រិតជីវភាពការរស់
នៅរបស់យើង។ អ្នកទាំងឡាយណាដែលប្រតិបត្តិតាមសិក្ខាបទ សមាទាន
សិក្ខាបទទាំងនោះដោយស្ម័គ្រចិត្ត ប៉ុន្តែមិនមែនជាច្បាប់ផ្នែកសាសនាដែល
បង្ខិតបង្ខំខានមិនបាននោះទេ។ វាអាស្រ័យលើយើងមានបំណងប្រតិបត្តិ

ទស្សនៈព្រះពុទ្ធសាសនាអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍

តាមឱវាទពាក្យប្រៀនប្រដៅ តាមរយៈការយល់ដឹង និងបទពិសោធន៍ ផ្ទាល់របស់យើង នូវអ្វីដែលល្អសម្រាប់យើងនិងសម្រាប់អ្នកដទៃ ។ តាម រយៈបទពិសោធន៍ព្រាវៗច្រើនដងដើម្បីសម្រេចអ្វីមួយ យើងនឹងរៀន ប្រតិបត្តិតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅ ដែលនឹងផ្តល់ឱ្យយើងនូវសុខសន្តិភាពនិង សុភមង្គលប្រកបដោយហេតុផល ។

គេគួរតែព្យាយាមស្វែងយល់ធម្មជាតិនៃជីវិតលោកីយ៍ ។ ដោយ ដឹងថាលោកអ្នកត្រូវប្រឈមមុខនិងបញ្ហាទាំងឡាយ លោកអ្នកនឹងអាច ពង្រឹងផ្លូវចិត្តរបស់លោកអ្នក និងត្រៀមខ្លួនថែមទៀតដើម្បីប្រឈមមុខ នឹងបញ្ហាទាំងនោះដែលនឹងអាចកើតមានឡើង បើលោកអ្នករៀបអាពាហ៍ ពិពាហ៍ ។ សាសនាសំខាន់សម្រាប់ជួយលោកអ្នក ឱ្យយកឈ្នះលើបញ្ហាទាំង ឡាយរបស់លោកអ្នក ។ ចំណេះដឹងអ្វីក៏ដោយ ដែលលោកអ្នកបានរៀន សូត្រអំពីគោលការណ៍សាសនា ពេលលោកអ្នកនៅក្មេង អាចទទួលយក ប្រើប្រាស់ ដោយច្រៀសវាងកុំឱ្យមានការយល់ខុស ការខកចិត្ត និងការខូច ចិត្ត ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ គុណសម្បត្តិល្អៗពិតប្រាកដមួយចំនួន ដូចជា សេចក្តីអត់ធន់និងការយល់ដឹង ដែលយើងបានរៀនសូត្រតាមរយៈសាសនា មានប្រយោជន៍ជួយយើងឱ្យមានជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍ស្ងប់ស្ងៀមមួយ ។

ជាធម្មតា អាស្រ័យដោយការខ្វះខាតការយល់ដឹងទាំងសងខាង ទើបគូស្រករដែលរៀបការហើយជាច្រើន មានជីវភាពរស់នៅមានទុក្ខ

ទស្សនៈព្រះពុទ្ធសាសនាអំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍

លំបាក ។ លទ្ធផលដែលចេញពីបញ្ហានេះ គឺកូនទាំងឡាយដ៏ស្អាតត្រង់របស់
ពួកគេត្រូវរងទុក្ខផងដែរ ។ ជាការប្រសើរត្រូវដឹងពីវិធីដោះស្រាយបញ្ហា
របស់លោកអ្នក ដើម្បីដឹកនាំជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍ ឱ្យមានសុភមង្គល ។
សាសនាអាចជួយលោកអ្នកឱ្យសម្រេចបាននូវសុភមង្គលនោះ ។

៥. ខ្សែគ្រោះសាសនា

សិទ្ធិបុគ្គល

បុព្វហេតុមួយក្នុងចំណោមបុព្វហេតុជាច្រើន នៃកង្វល់ធំបំផុតដែល មាននៅក្នុងប្រជាជនទាំងឡាយ ដែលមិនកាន់សាសនារបស់ប្រជាជន សេអ៊ីត គឺបញ្ហានៃការពិភាក្សាគ្នាមុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ ពេលព្រះ ពុទ្ធសាសនានិងសាសនាហិណ្ឌូមិនដែលទាមទារថា គូស្រករត្រូវកាន់សាសនា ដូចគ្នាមុនអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដែលគេរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ឱ្យត្រូវតាមបែប សាសនាទេ ឯមនុស្សជាច្រើនដទៃទៀត មានទំនោរចង់បានគុណប្រយោជន៍ អំពីសេរីភាពក្នុងសាសនាទាំងនេះ ។

អាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលផ្ទុយពីអ្វី ដែលរឿងប្រលោមលោកមនោ- សព្ទេតនា ជាច្រើនបាននិយាយ មិនមានន័យថា ការរួមបញ្ចូលមនុស្សពីរ នាក់ទាំងស្រុងនិងពេញលេញទៅក្នុងកិរិតមួយដែលម្នាក់ៗ បាត់បង់អត្ត- សញ្ញាណផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេទេ ។ ពេលសាសនាមួយទាមទារថា ដៃគូទាំងពីរ ត្រូវមានផ្នែកសាសនាតែមួយដូចគ្នា វាបដិសេធមិនទទួលស្គាល់សិទ្ធិមនុស្ស ជាមូលដ្ឋានរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗជឿអ្វីដែលគេចង់ ។ បណ្តាសង្គមទាំងឡាយ មាននៅក្នុងប្រវត្តិសាស្ត្រទាំងមូលបានបង្ហាញថា "ឯកភាពនៅក្នុងភាព ផ្សេងៗគ្នា" មិនត្រឹមតែអាចដូចនោះទេ ថែមទាំងគេប្រាថ្នាចង់បានផ្សេង

ទ្រព្យសាសនា

ទៀតផង ។ ការគោរពនិងការយល់ដឹងកាន់តែខ្លាំងឡើង កើតចេញពីភាពផ្សេងៗគ្នា ។ បញ្ហានេះគួរតែអនុវត្តចំពោះអាពាហ៍ពិពាហ៍ផងដែរ ។ មានគំរូនៅមានជាច្រើនទូទាំងពិភពលោក ដែលភរិយាស្វាមីរក្សាជំនឿផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ ហើយនៅតែអាចរក្សាជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍ ប្រកបដោយសុភមង្គល ដោយមិនមានការទល់មុខដាក់គ្នា (សម្មុខិកម្ម) ឡើយ ។

ពុទ្ធសាសនិកមិនជំទាស់ នឹងការកើតមានសាសនាដទៃទៀតនោះទេ សូម្បីនៅក្នុងផ្ទះសំបែងតែមួយក៏ដោយ ។ ជាអកុសល អ្នកកាន់សាសនាទាំងឡាយដែលមិនមានការខ្មាស់អៀន ជាអ្នកមិនដឹងខ្លួន ទាក់ទាញឱ្យមនុស្សផ្លាស់សាសនាតាមគ្រប់មធ្យោបាយទាំងអស់ ហើយបានជញ្ជក់យកប្រយោជន៍ ពីភរិយាបច្ច័យសប្បុរសនេះទៀត ។

ពុទ្ធសាសនិកដែលមានប្រាជ្ញា ត្រូវតែស្វែងយល់អំពីឧបាយកលនេះ ។ គ្មានមនុស្សលោកដែលមានប្រាជ្ញា មានសេចក្តីគោរពចំពោះខ្លួនឯង ជាអ្នកបានយល់ដឹងពិតប្រាកដអំពីអ្វីដែលគេមានសទ្ធាជឿ អាស្រ័យដោយការមានជំនឿដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ ត្រូវលះបង់ជំនឿរបស់ខ្លួនចោល ដោយគ្រាន់តែបំពេញទៅតាមការទាមទាររបស់សាសនាមួយផ្សេងទៀត ដែលធ្វើឡើងដោយមនុស្សនោះទេ ។ ពុទ្ធសាសនិកមិនទាមទារឱ្យដៃគូរបស់ គេកាន់យកព្រះពុទ្ធសាសនា ហើយពួកគេថែមទាំងមិនចាំបាច់លះបង់ជំនឿផ្ទាល់របស់ពួកគេផងដែរ ។

ភាពស្រួលស្រាយនៃការយល់ព្រមអាពាហ៍ពិពាហ៍

ពេលយុវជនក្មេងៗមានសេចក្តីស្នេហា ពួកគេរៀបចំខ្លួនដើម្បីធ្វើពិធីកម្មជាច្រើន ស៊ីប្តូររហូតពួកគេអាចរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍។ ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីរយៈពេលពីរបីឆ្នាំក្រោយមក ពេលតួនាទីពិតប្រាកដនៃការសាងអាពាហ៍ពិពាហ៍ឱ្យជោគជ័យចាប់ផ្តើម ការរលាយចិត្តក៏ចាប់ផ្តើមកើតមានផងដែរ។ ពេលដៃគូម្នាក់ ជាអ្នកបានបោះបង់ជំនឿសាសនាដែលបានកាន់ជឿយូរមកហើយរបស់ខ្លួនដើម្បី "សេចក្តីស្នេហា" ចាប់ផ្តើមមានវិប្បដិសារី ដោយបានធ្វើដូច្នោះ ការយល់ខុសមិនចាំបាច់ឱ្យកើតមានទេ។ គឺបញ្ហាទាំងនេះកាន់តែផ្តល់ឱ្យមានភាពតានតឹងបន្ថែមទៀត ក្នុងអំឡុងពេលមានភាពចុញច្រាននៅក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍ ហើយនាំឱ្យមានការឈ្លោះប្រកែកគ្នាតែប៉ុណ្ណោះ។ ជាធម្មតា បុព្វហេតុមួយក្នុងចំណោមបុព្វហេតុសំខាន់ៗនៃការឈ្លោះប្រកែកទាំងនេះ បានចោទជាបញ្ហាឡើងថា តើកូនកូនកាន់សាសនាណាមួយ។

អាស្រ័យហេតុនេះ សំខាន់បំផុតសម្រាប់គេត្រូវដឹងថា បើមានដំណើរការនៃការផ្លាស់ប្តូរអ្វីៗដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធ វាត្រូវតែផ្អែកលើជំនឿពិតប្រាកដដោយខ្លួនឯង និងមិនមែនគ្រាន់តែជាភាពសមរម្យ ឬការបង្ខិតបង្ខំតែប៉ុណ្ណោះទេ។ ពុទ្ធសាសនិករក្សាសេរីភាពរបស់បុគ្គលម្នាក់ៗ ដើម្បីធ្វើការជ្រើសរើស។ យើងទាំងអស់គ្នា គួរតែគោរពគោលការណ៍នេះ។

ពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍

គ្មានពិធី ឬដំណើរការជាក់លាក់ទេផ្នែកព្រះពុទ្ធសាសនា ក្នុងការរៀបចំពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ ព្រះពុទ្ធសាសនាទទួលស្គាល់ប្រពៃណី និងវប្បធម៌ដែលគោរពដោយប្រជាជន នៅក្នុងប្រទេសទាំងឡាយផ្សេងៗគ្នា ។ ហេតុដូច្នេះនេះ ពិធីផ្នែកសាសនារបស់ពុទ្ធសាសនិកតែងខុសគ្នា ពីប្រទេសមួយទៅប្រទេសមួយ ។

នៅក្នុងការពិតជាក់ស្តែងទូទៅ ការរៀបចំពិធីផ្នែកសាសនា ដើម្បីប្រសិទ្ធិពរជ័យបរវស្ស្សិ និងផ្តល់ដំបូន្មានដល់គូស្រករ គឺគេប្រារព្ធធ្វើជាទម្លាប់នៅក្នុងព្រះវិហារក៏បាន ឬនៅផ្ទះក៏បាន ដើម្បីផ្តល់សារៈសំខាន់ដ៏ធំធេងដល់អាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ សព្វថ្ងៃនេះ នៅតាមបណ្តាប្រទេសជាច្រើនក្រៅពីការប្រសិទ្ធិពរជ័យ អង្គការស្ថាប័នសាសនា ក៏គេបានផ្តល់សិទ្ធិផងដែរដើម្បីធ្វើពិធីរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ឱ្យត្រូវតាមបែបសាសនា និងចុះអាពាហ៍ពិពាហ៍ រួមជាមួយនឹងការចេញលិខិតបញ្ជាក់អាពាហ៍ពិពាហ៍តាមផ្លូវច្បាប់ ។

ជាទូទៅ ចំណុចសំខាន់បំផុត គឺគូស្រករគួរតែស្មោះត្រង់មែនទែនក្នុងគោលបំណងសហប្រតិបត្តិការជាមួយគ្នា និងយល់ចិត្តឆ្លើមគ្នាទៅវិញទៅមក មិនតែពេលមានសុភមង្គលនោះទេ ថែមទាំងក្នុងកាលៈទេសៈណាក៏ដោយ ដែលពួកគេត្រូវប្រឈមមុខនឹងភាពលំបាកលំបិន ។

៦. សុវត្ថិភាព ការគោរព និង ទំនួលខុសត្រូវ

ការស្គាល់អសុវត្ថិភាព

នៅក្នុងអតីតកាលកន្លងមក គ្មានរឿងរ៉ាវបែបនេះ ដែលគេចាត់ទុកថា ការចុះអាពាហ៍ពិពាហ៍ស្របច្បាប់នោះទេ។ ស្ត្រីនិងបុរសសម្រេចចិត្តទាំងសងខាង ទទួលយកគ្នាទៅវិញទៅមក ជាភរិយានិងស្វាមី ដោយហេតុនេះហើយទើបពួកគេអាចរស់នៅជាមួយគ្នា។ អាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ពួកគេប្រារព្ធធ្វើឡើងចំពោះមុខសហគមន៍ ហើយការបែកបាក់គ្នាកម្រកើតមានណាស់។ រឿងសំខាន់បំផុតនោះគឺ ពួកគេធ្វើឱ្យស្នេហាពិតវិកលូត លាស់ហើយគោរពការទទួលខុសត្រូវទៅវិញទៅមករបស់ពួកគេ។

សព្វថ្ងៃនេះ ការចុះអាពាហ៍ពិពាហ៍ស្របច្បាប់ គឺសំខាន់ណាស់ដើម្បីធានាសុវត្ថិភាពនិងការពារទ្រព្យសម្បត្តិនិងបុត្រាបុត្រី។ ដោយសារការស្គាល់អសុវត្ថិភាព គូស្រករប្រារព្ធអាពាហ៍ពិពាហ៍ស្របច្បាប់ ដើម្បីធានាថា ពួកគេបានជាប់កិច្ចសន្យាតាមផ្លូវច្បាប់ មិនត្រូវព្រងើយកន្តើយនឹងករណីយកិច្ចរបស់ពួកគេ និងមិនត្រូវប្រព្រឹត្តអំពើអាក្រក់ដាក់គ្នាទេ ហើយសព្វថ្ងៃនេះ គូស្រករមួយចំនួនថែមទាំងបានដាក់កិច្ចសន្យាតាមផ្លូវច្បាប់ ផ្អែកលើអ្វីដែលនឹងកើតឡើង ដល់ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់ពួកគេ (គឺថែកទ្រព្យសម្បត្តិគ្នា) បើពួកគេលែងលះគ្នា។

ស្វាមីនិករិយា

យោងទៅតាមពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធសាសនា នៅក្នុង អាពាហ៍ពិពាហ៍ ស្វាមីអាចរំពឹងរកមើលគុណសម្បត្តិខាងក្រោម ពីភរិយា របស់គេ ÷

- ការស្រឡាញ់
- ការយកចិត្តទុកដាក់ និងការប្រុងប្រយ័ត្ន
- កាតព្វកិច្ចគ្រួសារ
- ស្វាមីភក្តី
- ការថែទាំកូន
- សន្សំសំចៃ
- រៀបចំទុកដាក់ម្ហូបអាហារ
- ធ្វើឱ្យស្វាមីសប្បាយចិត្ត ពេលគេមានទុក្ខព្រួយ
- ភាពផ្អែមល្ហែមគ្រប់បែបយ៉ាង

បញ្ហាសមកវិញ ការរំពឹងមើលគុណសម្បត្តិរបស់ភរិយាពីស្វាមីគឺ ÷

- សុភាពរាបសារទន់ភ្លន់
- ចេះគួរសម
- ការចូលចុះក្នុងសង្គម (មានទំនាក់ទំនងល្អជាមួយអ្នកដទៃ)
- សុវត្ថិភាព

សុវត្ថិភាព ការគោរព និង ទំនួលខុសត្រូវ

- ភាពយុត្តិធម៌
- ភក្តីភាព
- សេចក្តីឡើងត្រង់
- ការរាប់អានជាមិត្តភាពល្អ
- ការគាំទ្រសីលធម៌

ក្រៅពី ទស្សនវិស័យផ្នែកអារម្មណ៍ និងការត្រេកត្រអាលទាំងនេះ គូស្រករនឹងត្រូវតែយកចិត្តទុកដាក់ អំពីលក្ខខណ្ឌជីវភាពរស់នៅពីមួយ ថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ មានដូចជាថវិការគ្រួសារ និងកាតព្វកិច្ចសង្គម ។ ដូច្នោះ ការ ពិគ្រោះយោបល់គ្នាទៅវិញទៅមក រវាងស្វាមីនិងភរិយាស្តីអំពីបណ្តាបញ្ហា គ្រួសារ ជួយបង្កើតឱ្យមានបរិយាកាសជឿទុកចិត្តគ្នា និងការដឹងចិត្តថ្លើមគ្នា ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាអ្វីមួយដែលអាចកើតមានឡើង នៅក្នុងរង្វង់ គ្រួសារ ។

ឱវាទរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធចំពោះគូស្រករភរិយាស្វាមី

I. ភរិយា

ក្នុងការទេសនាប្រៀនប្រដៅស្ត្រីអំពីតួនាទីរបស់ពួកគេ នៅក្នុង ជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍ ព្រះពុទ្ធទ្រង់កោតសរសើរថា សុខសន្តិភាពនិងភាពចុះ សម្រុងគ្នានៅក្នុងផ្ទះ ពីងផ្នែកយ៉ាងធំធេងលើស្ត្រី ។ ពាក្យប្រៀនប្រដៅ

សុវត្ថិភាព ការគោរព និង ទំនួលខុសត្រូវ

របស់ព្រះអង្គ មានលក្ខណៈប្រាកដនិយម និងមានប្រយោជន៍ ពេលព្រះអង្គ ទ្រង់សម្តែងអំពីចរិតលក្ខណៈ ពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃដ៏ល្អៗជាច្រើនដែលស្រ្តី គួរ ឬមិនគួរបណ្តុះឱ្យមានឡើង។ នៅក្នុងឱកាសនានា ព្រះពុទ្ធទ្រង់ឱ្យ ឱវាទថា ភរិយា ÷

- ក) មិនគួរមានគំនិតអាក្រក់ជំទាស់នឹងស្វាមីនៅក្នុងខ្លួន
- ខ) មិនគួរគ្មានចិត្តមេត្តា ប្រើពាក្យមិនពិរោះ ឬប្រើអំណាច
- គ) មិនត្រូវចំណាយខ្លះខ្លាយ ត្រូវចេះសន្សំសំចៃ និងរស់នៅទៅ

តាមធនធានដែលមាន

ឃ) ការពារ និងសន្សំទុកដាក់ទ្រព្យសម្បត្តិ និងប្រាក់កាសដែល ស្វាមីរកបានដោយសំបាក

ង) ត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នគ្រប់ពេល និងបរិសុទ្ធទាំងចិត្តទាំងកាយ

ច) ត្រូវស្មោះត្រង់ និងចូលទៅកន្លែងកំបាំងមិនត្រូវមានគំនិត ប្រព្រឹត្តអំពើផិតក្បត់

ឆ) មានពាក្យសម្តីថ្លៃថ្នូរ និងចេះគួរសមទាំងកាយវិការ

ជ) ត្រូវមានចិត្តល្អ ឧស្សាហ៍និងព្យាយាមធ្វើការងារ

ឈ) ចេះគិតគូរ និងមានចិត្តអាសូរដល់ស្វាមី ហើយឥរិយាបថ របស់នាង គួរប្រៀបធៀបទៅនឹងសេចក្តីស្រឡាញ់និងក្តីកង្វល់របស់មាតា ដែលមានបុត្រាតែមួយ ។

៣) ចេះដាក់ខ្លួន ចេះគោរព

ដ) មិនឆេវឆាវ និងចេះយល់ចិត្ត ពោលគឺបម្រើ មិនត្រឹមតែក្នុង ឋានៈជាភរិយា ថែមទាំងជាមិត្តភក្តិ និងជាទីប្រឹក្សា ពេលមានតម្រូវការ ។

នៅក្នុងសម័យពុទ្ធភាព សាស្ត្រានៃសាសនាដទៃទៀត ក៏បានផ្តល់ ឱវាទផងដែរ អំពីករណីយកិច្ចនិងកាតព្វកិច្ចរបស់ភរិយាចំពោះស្វាមី ជា ពិសេស សង្កត់ធ្ងន់ទៅលើករណីយកិច្ចរបស់ភរិយា ដោយអត់ទ្រាំនឹងការ បន្តពូជសម្រាប់ស្វាមី ផ្តល់ទឹកចិត្តស្មោះសរ និងផ្តល់សុភមង្គលប្តីប្រពន្ធ ។

សហគមន៍មួយចំនួន ផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការមានកូន ប្រុសនៅក្នុងគ្រួសារ ។ ពួកគេជឿថា កូនប្រុសចាំបាច់សម្រាប់ប្រារព្ធធ្វើពិធី បុណ្យសពរបស់ពួកគេ ដោយមានជំនឿថា ជីវិតបន្ទាប់របស់ពួកគេជាជីវិត មួយល្អប្រសើរ ។ ការមិនមានកូនប្រុស ជាមួយភរិយាទីមួយ ផ្តល់សេរីភាព ឱ្យបុរសរកភរិយាមួយទៀតដើម្បីមានកូនប្រុស ។ ព្រះពុទ្ធសាសនាមិនគាំ ទ្រជំនឿបែបនេះទេ ។

អនុលោមទៅតាមព្រះធម៌ដែលព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់សម្តែង អំពី កម្មនិយាម គេមានការទទួលខុសត្រូវចំពោះអំពើផ្ទាល់របស់ខ្លួន និងផល វិបាករបស់វា ។ មិនថាឡើយ កូនដែលកើតមកជាកូនប្រុសឬកូនស្រី មិន មែនកំណត់បានដោយមាតា ឬក៏បិតានោះទេ គឺអាស្រ័យដោយកម្មរបស់ កូននោះឯង ។ ហើយសុខុមាលភាពរបស់បិតាឬជីតា មិនអាស្រ័យលើកម្ម

គឺអំពើរបស់កូនប្រុសឬចៅប្រុសនោះទេ ។ មនុស្សម្នាក់ៗទទួលខុសត្រូវ ចំពោះកម្មផ្ទាល់របស់ខ្លួន ។ ដូច្នោះ ជាការខុសសម្រាប់បុរសស្តីបន្ទោស ភរិយារបស់ពួកគេ ឬសម្រាប់បុរសមានអារម្មណ៍មិនគ្រប់គ្រាន់ ពេលកូន ប្រុសមិនបានកើត ។ បរមពុទ្ធវាទបែបនេះ ជួយកែតម្រូវទស្សនៈរបស់ មនុស្សជាច្រើន និងកាត់បន្ថយជាធម្មតា នូវក្តីបារម្ភរបស់ស្ត្រីដែលមិនអាច បង្កើតកូនប្រុសដើម្បីប្រារព្ធ “ពិធីបុណ្យរំលឹកវិញ្ញាណកូនដូនតា” ។

ទោះបី នៅក្នុងក្បួនច្បាប់វិន័យរបស់ខុងធី ក៏មានចែងពីករណីយ កិច្ចរបស់ភរិយាចំពោះស្វាមី តែមិនមានចែងសង្កត់ទៅលើករណីយកិច្ចនិង កាតព្វកិច្ចរបស់ស្វាមីចំពោះភរិយាផងទេ ។ ទោះបីយ៉ាងនេះក៏ដោយ ក៏នៅ ក្នុងសិក្ខាណាវាទសូត្រ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់បានសម្តែងយ៉ាងច្បាស់លាស់ ពីករណីយកិច្ចរបស់ស្វាមីចំពោះភរិយា ។

II. ស្វាមី

ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងសំនួរ ថាតើស្វាមីគួរជួយផ្គត់ផ្គង់ភរិយារបស់ ខ្លួនដោយរបៀបណាក្នុងនាមជាមេគ្រួសារ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ប្រកាសថា ស្វាមីគប្បីស្វែងរកសេរីឱ្យកិត្តិយសនិងគោរពឱ្យសមឋានៈជាភរិយា ស្មោះ ត្រង់ មិនប្រព្រឹត្តកន្លងចិត្តរបស់នាង ប្រគល់ភាពជាធំឱ្យនាងដើម្បីគ្រប់គ្រង កិច្ចការក្នុងផ្ទះ និងផ្តល់គ្រឿងតុបតែងខ្លួនឱ្យនាង ។ ពាក្យទូន្មានប្រៀន

ប្រដៅនេះ ព្រះពុទ្ធទ្រង់សម្តែងអស់រយៈពេលជាងម្ភៃប្រាំសតវត្សកន្លងមក ហើយ ហើយនៅតែផ្តល់គុណប្រយោជន៍រហូតមកដល់សព្វថ្ងៃនេះ ។

ដោយដឹងពីចិត្តសាស្ត្ររបស់បុរស ដែលមានទំនោរគិតថា ខ្លួនមាន ភាពជាធំជាង ព្រះពុទ្ធទ្រង់ធ្វើការផ្លាស់គួរឱ្យកត់សម្គាល់ ហើយបានលើក ឋានៈស្រ្តីដោយការផ្តល់យោបល់សាមញ្ញថា ស្វាមីគប្បីស្មោះត្រង់នឹងប្រពន្ធ របស់ខ្លួន មានន័យថា ស្វាមីគប្បីបំពេញនឹងថែរក្សាកាតព្វកិច្ចប្តីប្រពន្ធរបស់ ខ្លួនចំពោះភរិយា ដោយបន្តទ្រទ្រង់ជំនឿទុកចិត្តក្នុងទំនាក់ទំនងប្តីប្រពន្ធ គ្រប់អត្ថន័យទាំងអស់ ។ ស្វាមីក្នុងឋានៈជាអាណាព្យាបាល អាចស្នាក់នៅ ឆ្ងាយពីផ្ទះជាប់ជាប្រចាំ ហេតុដូចនេះ គេគប្បីប្រគល់ភារកិច្ចផ្ទះសំបែងក្នុង គ្រួសារទៅឱ្យភរិយា ជាអ្នកគប្បីគេចាត់ទុកថាជាអ្នកថែរក្សា និងអ្នកចែក ចាយទ្រព្យសម្បត្តិ និងជាអ្នកគ្រប់គ្រងសេដ្ឋកិច្ចនៅក្នុងផ្ទះ ។ ការផ្តល់ គ្រឿងតុបតែងខ្លួនទៅឱ្យភរិយា គប្បីជានិមិត្តរូបនៃសេចក្តីស្រឡាញ់ ការ យកចិត្តទុកដាក់ និងការថែទាំរបស់ស្វាមីដែលបង្ហាញភរិយា ។ ការអនុវត្ត ជានិមិត្តរូបនេះ ត្រូវបានអនុវត្តតាំងពីសម័យបរមបុរាណមក នៅក្នុង សហគមន៍ព្រះពុទ្ធសាសនា ។ ជាអកុសល វាស្ថិតនៅក្នុងគ្រោះថ្នាក់នៃការ រលាយសាបសូន្យ ពីព្រោះតែឥទ្ធិពលនៃអរិយធម៌សម័យទំនើប ។

អតីតកាល

នៅក្នុងអតីតកាល ដោយសាររចនាសម្ព័ន្ធសង្គមនៃសហគមន៍ជាច្រើន

សុវត្ថិភាព ការគោរព និង ទំនួលខុសត្រូវ

ខុសពីរចនាសម្ព័ន្ធដែលយើងឃើញមានសព្វថ្ងៃ ស្វាមិនិងភរិយាពីងពាក់គ្នា ទៅវិញទៅមក ។ មានការដឹងចិត្តធ្វើមទាំងសងខាង ហើយចំណងទាក់ទង មានស្ថេរភាព ពីព្រោះម្នាក់ៗបានដឹងច្បាស់លាស់ពីតួនាទីរបស់ខ្លួននៅក្នុង ភាពជាដៃគូ ។ “សេចក្តីស្រឡាញ់” ដែលស្វាមិនិងភរិយាមួយចំនួនព្យាយាម បង្ហាញអ្នកដទៃ ដោយអោបរិតគ្នានៅក្នុងទីប្រជុំជន មិនបានបង្ហាញដោយ ចាំបាច់ពីសេចក្តីស្រឡាញ់ ឬការយល់ចិត្តពិតប្រាកដនោះទេ ។ នៅក្នុង អតីតកាល ទោះបីតួស្រករដែលរៀបការហើយ មិនបានបង្ហាញសេចក្តី ស្រឡាញ់ ឬអារម្មណ៍ខាងក្នុងរបស់ពួកគេជាសាធារណៈក៏ដោយ ពួកគេ មានការយល់ចិត្តធ្វើមយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ស្ទើរតែមិនអាចនិយាយបាន ព្រម ទាំងមានការគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក ។

ទំនៀមទម្លាប់សម័យបុរាណ ដែលមាននៅក្នុងបណ្តាប្រទេសមួយ ចំនួន តម្រូវឱ្យភរិយាពលីជីវិតរបស់នាង បន្ទាប់ពីមរណភាពរបស់ស្វាមី នាង និងទំនៀមទម្លាប់ដែលហាមឃាត់ផងដែរ មិនឱ្យភរិយាមេម៉ាយ រៀប ការជាថ្មី ទាំងអស់នេះជាទំនៀមទម្លាប់ដែលចម្លែក សម្រាប់ព្រះពុទ្ធ សាសនា ។ ព្រះពុទ្ធសាសនាមិនចាត់ទុកភរិយា ថាមានឋានៈតូចទាបអន់ ជាងស្វាមីនោះទេ ។

សន្ទមសម័យបច្ចុប្បន្ន

ស្ត្រីមួយចំនួនមានអារម្មណ៍ថា សម្រាប់ពួកគេ ការផ្តោតយកចិត្តទុក

ដាក់ទៅលើការអប់រំក្នុងគ្រួសារ គឺជាការធ្វើឱ្យអាប់អោនកិត្តិយស និង អភិរក្សនិយម ។ ជាការពិតដែលថា នៅក្នុងអតីតកាល ស្ត្រីបានត្រូវគេ ប្រព្រឹត្តយ៉ាងអាក្រក់បំផុត ប៉ុន្តែនេះអាស្រ័យលើភាពអវិជ្ជមានផ្នែកខាង បុរស ជាងភាពទន់ភ្លន់ដែលមានជាប់មកជាមួយ ក្នុងទស្សនៈនៃការពឹង ផ្អែកលើស្ត្រីដើម្បីចិញ្ចឹមកូន ។

ស្ត្រីបានធ្វើការតស៊ូអស់រយៈពេលដ៏យូរ ដើម្បីទទួលបានសិទ្ធិស្មើគ្នា ជាមួយបុរស ក្នុងវិស័យអប់រំ អាជីពនយោបាយ និងមធ្យោបាយដទៃ ទៀត ។ ឥឡូវនេះ ពួកគេស្មើនឹងបុរស ក្នុងកម្រិតដ៏ធំធេង ។ មនុស្សប្រុស ជាទូទៅមានទំនោរឈ្នានពានពីធម្មជាតិ ហើយមនុស្សស្រីរំភើបចិត្តខ្លាំង ជាង ។ នៅក្នុងទិដ្ឋភាពក្នុងគ្រួសារ ជាពិសេសនៅអាស៊ី មនុស្សប្រុសច្រើន ប្រើអំណាចខ្លាំងក្នុងឋានៈជាប្រមុខគ្រួសារ ក្នុងខណៈដែលមនុស្សស្រីមាន ទំនោរនៅដដែលជាដៃគូឥតប្រកែកប្រឆាំង ។ ចូរចងចាំថា "ឥតប្រកែក ប្រឆាំង" ទីនេះ មិនមានន័យថា "ទន់ខ្សោយ" នោះទេ ។ ជាការពិតជាង វា ជាគុណសម្បត្តិវិជ្ជមាននៃ "ភាពទន់ភ្លន់" និង "ភាពស្ងួតបូត" ។ បើស្ត្រីនិង បុរសរក្សាគុណសម្បត្តិជាមនុស្សស្រីនិងជាមនុស្សប្រុស ដែលជាគោរមរតក ពីធម្មជាតិ ហើយទទួលស្គាល់ កម្លាំងដែលគួរឱ្យគោរពរបស់ពួកគេ អញ្ចឹង អាកប្បកិរិយានោះ អាចជួយផ្តល់នូវការយល់ដឹងទាំងសងខាង ដែលមាន លក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែលគ្នា រវាងភេទទាំងពីរ ។

ការកត់សម្គាល់របស់មហាផ្ទៃគន្លឹះ ÷

“ខ្ញុំជឿទៅលើការអប់រំសមរម្យរបស់ស្ត្រី ។ ប៉ុន្តែខ្ញុំពិតជាជឿថាស្ត្រី
នឹងមិនចូលរួមចំណែកក្នុងពិភពលោក ដោយធ្វើត្រាប់ ឬរត់ប្រណាំង
ជាមួយបុរសនោះទេ ។ នាងអាចរត់ប្រណាំង ប៉ុន្តែនាងនឹងមិនឡើង
ឋានៈខ្ពង់ខ្ពស់ ដែលនាងមានលទ្ធភាពធ្វើបាន ដោយធ្វើត្រាប់តាម
បុរស ។ នាងត្រូវតែជាអ្នកបង្កប់របស់បុរស” ។

ទំនួលខុសត្រូវរបស់ឪពុកម្តាយ

មូលដ្ឋាននៃសង្គមមនុស្សទាំងអស់ គឺចំណងទាក់ទងសំព័ររវាង
ម្តាយនិងកូន ឪពុកនិងកូន ។ ទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយករណីយកិច្ចរបស់
មាតា គឺសេចក្តីស្រឡាញ់ ការថែទាំ ការយកចិត្តទុកដាក់ និងការការពារ ។
ព្រះពុទ្ធទ្រង់សម្តែងថា នេះគឺជាសេចក្តីស្រឡាញ់ការលះបង់ ។ វាជាការ
ដែលយកចិត្តទុកដាក់ថែរក្សា ប្រកបដោយចិត្តសប្បុរសនិងមានប្រយោជន៍
ហើយជាអនត្តទត្ថបុគ្គល (មិនគិតតែខ្លួនឯង) ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់
ប្រៀបប្រដៅសាវ័ករបស់ព្រះអង្គថា មាតាបិតាគប្បីរក្សាបុត្រ ប្រៀបដូច
ផែនដីរក្សារុក្ខជាតិនិងសព្វសត្វទាំងអស់ដូច្នោះដែរ ។

ឪពុកម្តាយ មានទំនួលខុសត្រូវចំពោះសុខុមាលភាព និងការលូត
លាស់រីកចម្រើនរបស់កូន ។ បើកូនធំឡើងមានកម្លាំងខ្លាំងក្លា មានសុខភាព

សុវត្ថិភាព ការគោរព និង ទំនួលខុសត្រូវ

ល្អបរិបូណ៌ និងជាពលរដ្ឋមានប្រយោជន៍ វាជាលទ្ធផលនៃកិច្ចប្រឹងប្រែង
របស់ឪពុកម្តាយហ្នឹងឯង។ បើកូនធំឡើង ប្រព្រឹត្តបទល្មើស ឪពុកម្តាយត្រូវ
តែទទួលខុសត្រូវ។ គេមិនត្រូវស្តីបន្ទោសអ្នកដទៃទៀត ឬសង្គមទេ បើកូន
ដើរផ្លូវខុស។ វាជាករណីយកិច្ចរបស់ឪពុកម្តាយ ត្រូវតែណែនាំកូនឱ្យដើរ
តាមផ្លូវល្អសមរម្យ។

ស្ថិតនៅក្នុងវ័យងាយធ្វើឱ្យរំភើបបំផុតរបស់វា ក្មេងត្រូវការទំនោរ
សេចក្តីស្រឡាញ់ ការថ្នាក់ថ្នម និងការយកចិត្តទុកដាក់ពីឪពុកម្តាយ។ បើ
គ្មានសេចក្តីស្រឡាញ់និងការណែនាំពីឪពុកម្តាយគេ ក្មេងនឹងមានចិត្តរិកល
ហើយមើលថា ពិភពលោកគឺជាកន្លែងឡប់សតិដើម្បីរស់នៅ។ ទោះបីយ៉ាង
ណាក៏ដោយ ការបង្ហាញសេចក្តីស្រឡាញ់ ការថែរក្សាថ្នាក់ថ្នម ការយកចិត្ត
ទុកដាក់របស់ឪពុកម្តាយ មិនមែនមានន័យថា ផ្តាច់ចិត្តការទាមទាររបស់
កូនទាំងអស់ ទោះសមហេតុផល ឬយ៉ាងណានោះទេ។ ការថ្នាក់ថ្នមច្រើន
ពេក អាចនាំឱ្យកូនទំរើស។ នៅក្នុងការផ្តល់សេចក្តីស្រឡាញ់ និងការថ្នាក់
ថ្នមរបស់នាង ម្តាយគប្បីតឹងរឹងនិងរឹងមាំក្នុងការដោះស្រាយ កំហឹងនិងការ
ម្សិរម្សៅរបស់កូន។ ការធ្វើតឹងរឹងនិងរឹងមាំហ្មត់ចត់ មិនមានន័យថា ប្រើ
ពាក្យអាក្រក់ មិនពិរោះស្តាប់ ដាក់កូននោះទេ។ ចូរបង្ហាញសេចក្តី
ស្រឡាញ់របស់អ្នក ប៉ុន្តែចូរបង្កង់ដៃអប់រំធ្វើឱ្យមានវិន័យ កូននឹងយល់ចិត្ត។

ជាអកុសល ក្នុងចំណោមឪពុកម្តាយបច្ចុប្បន្ន សេចក្តីស្រឡាញ់របស់

ឪពុកម្តាយចំពោះកូន គឺមានតិចតួចគួរឱ្យសោកស្តាយ ។ ការងប់ងល់ ការភ្លើតភ្លើន ប្រញាប់ប្រញាល់ចង់បានការរីកចម្រើនផ្នែកសម្ភារៈ ចលនាចង់បានសេរីភាព និងការប្រាថ្នាចង់បានសិទ្ធិស្មើគ្នា បានបណ្តាលឱ្យមាតាជាច្រើន រួមនឹងស្វាមីរបស់ពួកគេ ចំណាយពេលធ្វើការនៅក្នុងការិយាល័យ និងហាងលក់ទំនិញច្រើនម៉ោង ជាងការនៅផ្ទះដោយទំនោរទៅរកការបន្តពូជរបស់ពួកគេ ។ ក្មេងដែលគេបានធ្វើរសាច់ញាតិឱ្យមើលថែរក្សា ឬជួលអ្នកបម្រើឱ្យមើល មានការឡប់ស្ទារតីបដិសេធមិនទទួលសេចក្តីស្រឡាញ់ និងការថ្នាក់ថ្នមរបស់ម្តាយ ។ ម្តាយដែលមានអារម្មណ៍ថាមានកំហុសដោយខ្លះខាតការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះកូន ក៏ព្យាយាមធ្វើឱ្យកូនស្ងប់ដោយផ្តល់គ្រប់ប្រភេទទាំងអស់នៃការទាមទារពីកូន ។ អំពើបែបនេះធ្វើឱ្យកូនទំយើទំរើស ។ ការឱ្យកូននូវល្បែងក្មេងលេងទំនើបៗគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់ មានដូចជារថក្រោះជីវ កាំភ្លើងវែង កាំភ្លើងខ្លីធ្វើពីជ័រ ដាវជ័រ និងឧបករណ៍ស្រដៀងគ្នាបែបជាការធ្វើឱ្យស្ងប់ចិត្ត គឺជាប្រការមិនល្អទាល់តែសោះ នេះបើពោលតាមបែបចិត្តសាស្ត្រ ។

ការផ្ទុកផ្ទាក់កូនជាមួយល្បែងក្មេងលេងបែបនេះ មិនមែនជារឹកជំនួសឱ្យទំនោរសេចក្តីស្រឡាញ់និងសុភមង្គលរបស់មាតានោះទេ ។ បើគ្មានសុភមង្គលនិងការណែនាំពីឪពុកម្តាយសោះ វាមិនជាការគួរឱ្យភ្ញាក់ផ្អើលនោះទេ បើកូនជាផលវិបាកធំឡើងប្រព្រឹត្តបទល្មើសនោះ ។ ដូច្នោះ តើគេត្រូវស្តី

សុវត្ថិភាព ការគោរព និង ទំនួលខុសត្រូវ

បន្ទោសនរណាចំពោះការចិញ្ចឹមកូន ចចេស មានៈ មុខវិង? ឪពុកម្តាយ មែនទេ! ម្តាយដែលធ្វើការ ជាពិសេសបន្ទាប់ពីធ្វើការងារច្រើនពេញមួយ ថ្ងៃនៅការិយាល័យ ហើយបំពេញការងារកំប៉ិចកំប៉ុកនៅផ្ទះទៀត មិនអាច រកពេលវេលាសម្រាប់ផ្តល់ឱ្យកូនដែលចង់បានការថ្នាក់ថ្នម និងការយកចិត្ត ទុកដាក់ពិនាងបានទេ ។ ឪពុកម្តាយដែលគ្មានពេលវេលាសម្រាប់កូនទាំង ឡាយរបស់ពួកគេ គប្បីកុំតូញត្រែរ ពេលកូនជំពូកនេះ គ្មានសម្រាប់ពួកគេ ពេលពួកគេមានវ័យចំណាស់ ។ ឪពុកម្តាយដែលប្រកាសថា ពួកគេចំណាយ ប្រាក់កាសច្រើនសន្ធិកសន្ធាប់លើកូនទាំងឡាយរបស់ពួកគេ ប៉ុន្តែរវល់គ្មាន ពេលនៅថែទាំកូន មិនគួរតូញត្រែរ ពេលកូនទាំងឡាយ “ដែលមមាញឹក” របស់ពួកគេ ជាការតបស្នងសងគុណ បានទុកពួកគេឱ្យនៅក្នុងគ្រឹះស្ថាន សម្រាប់មនុស្សចាស់!

សព្វថ្ងៃនេះ ស្ត្រីភាគច្រើនមានការងារធ្វើ ដូច្នេះហើយគ្រួសារអាច រីករាយនឹងប្រយោជន៍ផ្នែកសម្ភារៈកាន់តែច្រើន ។ ស្ត្រីទាំងឡាយគប្បី ពិចារណា ពាក្យទូន្មានរបស់មហាត្ត័គន្ធិចំពោះបុរសដែលស្វែងរកសេរីភាព ពិសេចក្តីលោភលន់ ជាងសេរីភាពពិសេចក្តីត្រូវការឱ្យបានម៉ត់ចត់ ។ ពិត ណាស់ ដោយទទួលបានគម្រោងរៀបចំផ្នែកសេដ្ឋកិច្ចសម្រាប់ពេលបច្ចុប្បន្ន យើងមិនអាចបដិសេធថា ស្ត្រីមួយចំនួនមិនត្រូវគេបង្ខំឱ្យធ្វើការនោះទេ ។ ក្នុងករណីបែបនេះ ឪពុកនិងម្តាយ ត្រូវតែធ្វើពលិកម្មអំពីពេលវេលាបន្ថែម

សុវត្ថិភាព ការគោរព និង ទំនួលខុសត្រូវ

របស់ពួកគេ ដើម្បីសងជម្ងឺចិត្ត សម្រាប់អ្វីដែលកូនរបស់ពួកគេខកចិត្ត ពេល
ពួកគេនៅឆ្ងាយ ។ បើឪពុកម្តាយទាំងពីរនាក់ចំណាយពេលវេលាមិនធ្វើការ
របស់ពួកគេសម្រាប់នៅផ្ទះជាមួយកូនៗរបស់ពួកគេ នឹងមានការយល់ចិត្ត
គ្នាកាន់តែច្រើនឡើង រវាងឪពុកម្តាយនិងកូន ។

នៅក្នុងព្រះសូត្រទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់
សម្តែងលំអិតអំពីតួនាទីនិងភារកិច្ចដើមដំបូងមួយចំនួន ជាគោលការណ៍
ណែនាំសំខាន់ៗ សម្រាប់ឪពុកម្តាយយកទៅប្រតិបត្តិ ។ ដោយការប្រៀន
ប្រដៅ ការអនុវត្ត និងសកម្មភាព គោលការណ៍ណែនាំមួយក្នុងចំណោម
គោលការណ៍ដើមដំបូងទាំងឡាយ គឺដឹកនាំកូនកុំឱ្យធ្វើអំពើអាក្រក់ និង
តាមរយៈការបញ្ចុះបញ្ចូលល្ងង់លោម ណែនាំពួកគេឱ្យធ្វើតែអំពើល្អគ្រប់
បែបយ៉ាង ដើម្បីគ្រួសារ សង្គម និងប្រទេសជាតិ ។ នៅក្នុងការជាប់ទាក់ទិន
បញ្ហានេះ ឪពុកម្តាយ គប្បីប្រើការយកចិត្តទុកដាក់ឱ្យបានធំធេង ក្នុងការ
ទំនាក់ទំនងជាមួយកូន ។ វាមិនមែនជាអ្វីដែលឪពុកម្តាយហ្វឹកហាត់នោះទេ
ប៉ុន្តែជាអ្វីដែលឪពុកម្តាយមាននិងធ្វើពិតប្រាកដ ដែលកូនស្រូបយកដោយ
មិនដឹងខ្លួន និងដោយការអាណិតស្រឡាញ់ ។ ការចូលខ្លួនរបស់កូនទៅក្នុង
ពិភពលោក ត្រូវបានអប់រំនិស្ស័យដោយការប្រឹងធ្វើឱ្យដូច ឬឱ្យលើស
អាកប្បកិរិយារបស់ឪពុកម្តាយ ។ វាស្របទៅតាមតែអាកប្បកិរិយាល្អ
បណ្តាលឱ្យល្អហើយអាកប្បកិរិយាអាក្រក់បណ្តាលឱ្យអាក្រក់ ។ ឪពុកម្តាយ

សុវត្ថិភាព ការគោរព និង ទំនួលខុសត្រូវ

នៅជាមួយកូនរបស់ពួកគេបានច្រើន និងបញ្ជូនយ៉ាងប្រសប់នូវអត្តចរិត ផ្ទាល់ទៅឱ្យកូនចៅរបស់ពួកគេ ។

ករណីយកិច្ចរបស់ឪពុកម្តាយ

វាជាករណីយកិច្ចរបស់ឪពុកម្តាយ ក្នុងការមើលថែទាំសុខុមាលភាព របស់កូនពួកគេ។ តាមការពិត ឪពុកម្តាយដែលប្រកបដោយករណីយកិច្ច និងសេចក្តីស្រឡាញ់ រែកពុនការទទួលខុសត្រូវដោយរីករាយ។ ដើម្បីដឹក នាំកូនឱ្យដើរលើផ្លូវត្រូវ (ប្រកបដោយគន្លងធម៌) ដំបូងឪពុកម្តាយគប្បីធ្វើ ជាគំរូនិងដឹកនាំជីវិតប្រកបដោយឧត្តមគតិ។ ជាប្រការស្ទើរតែមិនអាច និង រំពឹងឱ្យមានកូនបរិបូណ៌ដោយតម្លៃ ពីឪពុកម្តាយគ្មានតម្លៃ។ ក្រៅពីទំនោរ កម្មជាមរតករបស់កូនតាំងពីជាតិមុន កូនទាំងឡាយក៏ទទួលមរតកមិន ផ្លាស់ប្តូរ នូវគុណវិបត្តិនិងគុណធម៌របស់ឪពុកម្តាយផងដែរ។ ឪពុកម្តាយ មានទំនួលខុសត្រូវ គប្បីប្រុងប្រយ័ត្នជាមុនគ្រប់បែបយ៉ាង កុំធ្វើទំនោរ ដែលមានផលវិបាក ទៅឱ្យកូនចៅរបស់ផងខ្លួន។

នៅក្នុង**សិក្ខាណោវាទសូត្រ** មានករណីយកិច្ចប្រាំស្ថានដែលមាតាបិតា គប្បីបំពេញ ÷

ករណីយកិច្ចស្ថានទីមួយ គឺឃាត់យ៉ាងបុត្រធីតាកុំឱ្យធ្វើអំពើអាក្រក់ ។

ផ្ទះគឺជាសាលារៀនទីមួយ ហើយមាតាបិតា គឺជាបុព្វាចារ្យគ្រូបង្រៀន

ទីមួយ ។ បុត្រធីតាតែងតែរៀនមេរៀនបឋមស្តីអំពីអំពើល្អនិងអំពើអាក្រក់ ពីមាតាបិតារបស់ពួកគេ ។ មាតាបិតាគ្មានការយកចិត្តទុកដាក់ ផ្តល់ចំណេះ ដឹងជាន់ដំបូងដោយផ្ទាល់និងដោយប្រយោល មានដូចជា ការនិយាយកុហក ការបោកប្រាស ការមិនស្មោះត្រង់ ការនិយាយមូលបង្កាច់ គំនុំគុំគួន ការ សងសឹក ការគ្មានការអៀនខ្មាស និងការភ័យខ្លាចក្នុងការប្រព្រឹត្តអំពើ អាក្រក់និងអសីលធម៌ ទៅឱ្យបុត្រធីតារបស់ពួកគេ អំឡុងវ័យកុមារភាព ។

មាតាបិតាគប្បីបង្ហាញគំនិតមារយាទគួរយកជាគំរូ និងមិនគួរ បញ្ជូនគុណវិបត្តិទាំងឡាយខាងលើទៅក្នុងចិត្ត ដែលងាយទទួលយកដោយ អារម្មណ៍របស់បុត្រធីតាឡើយ ។

ករណីយកិច្ចស្ថានទីពីរ គឺបញ្ចុះបញ្ចូលបុត្រធីតាឱ្យតាំងនៅក្នុងអំពើល្អ ។

មាតាបិតា ជាគ្រូអាចារ្យនៅផ្ទះ គ្រូអាចារ្យ ជាមាតាបិតានៅសាលា រៀន ។ ទាំងមាតាបិតាទាំងគ្រូអាចារ្យ ទទួលខុសត្រូវចំពោះសុខុមាលភាព អនាគតរបស់កុមារ ដែលនឹងក្លាយទៅជាអ្វីដែលពួកគេត្រូវបាន ។ ពួកគេ ធ្វើ ឬពួកគេនឹងធ្វើនូវអ្វីដែលមនុស្សពេញវ័យធ្វើ ។ ពួកគេអង្គុយនៅជិត ជើងរបស់មនុស្សពេញវ័យ ពេលកំពុងមានវ័យងាយទទួលយកអារម្មណ៍ ។ ពួកគេស្រូបយកអ្វីៗដែលពួកគេបានទទួល ។ ពួកគេដើរតាមស្នាមជើង មនុស្សពេញវ័យ ។ ពួកគេត្រូវទទួលបានឥទ្ធិពលពីសំណាក់ការគិត ការ និយាយ និងអំពើទាំងឡាយរបស់មនុស្សពេញវ័យ ។ ក្នុងលក្ខណៈបែបនេះ

ជាករណីយកិច្ចរបស់មាតាត្រូវបង្កើតបរិយាកាសគួរឱ្យចូលចិត្តបំផុត ទាំង
នៅផ្ទះ ទាំងនៅសាលារៀន ។

ភាពងាយស្រួល ការស្តាប់បង្គាប់ សហប្រតិបត្តិការ ឯកភាព
ការលើកទឹកចិត្ត ការលះបង់ ការស្មោះត្រង់ ភាពត្រង់ទៅវិញទៅមក
ការបម្រើប្រយោជន៍ ការទុកចិត្តខ្លួនឯង ការចូលចិត្តធ្វើល្អ ការសំចៃ
ការសន្តោស ឬកពារល្អ ការជាប់ចិត្តខាងសាសនា និងគុណធម៌ផៅពង្ស
ដទៃទៀត គួរត្រូវបានបណ្តុះគំនិតបណ្តុះនិស្ស័យ នៅក្នុងចិត្តរបស់យុវភាព
បន្តិចម្តងៗ ។ គ្រាប់ពូជដាំដុះបានល្អ នឹងលូតលាស់ជាលំដាប់ ក្លាយជាដើម
ឈើផ្តល់ផ្លែផ្កា ។

ករណីយកិច្ចស្ថានទីបី គឺ ផ្តល់ការអប់រំដល់បុត្រធីតា ។

ការអប់រំគ្រប់គ្រាន់ ជាមរតកប្រសើរបំផុតដែលមាតាបិតាអាច
ចែកឱ្យដល់បុត្រធីតា ។ គ្មានរតនសម្បត្តិណាដទៃ មានតម្លៃជាងការអប់រំ
នោះទេ ។ វាជាការប្រសិទ្ធិពរជ័យដែលមាតាបិតាអាចប្រគល់ឱ្យបុត្រធីតា ។

មាតាបិតា គប្បីផ្តល់ការអប់រំដល់បុត្រធីតា ល្អបំផុតតាំងពីវ័យនៅ
ក្មេង នៅក្នុងបរិយាកាសសាសនា ។ នេះមានផលវែងឆ្ងាយ លើជីវិតរស់នៅ
របស់ពួកគេ ។

ករណីយកិច្ចស្ថានទីបួន គឺ រកភរិយាស្វាមីដ៏សមគួរអោយ ។

អាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាការស្ងៀមស្ងៀរ ទាក់ទងនឹងជីវិតទាំងមូល ការរួប

រួមនេះ គឺជាការរួមមួយដែលមិនអាចធ្វើឱ្យរលាយបាត់ទៅងាយៗទេ ។ ដូច្នេះហើយ គេត្រូវតែសង្កេតមើលអាពាហ៍ពិពាហ៍ឱ្យគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ និង គ្រប់ទិដ្ឋភាពរបស់វា ដើម្បីឱ្យមានសេចក្តីពេញចិត្ត ពីគ្រប់ភាគីទាំងអស់ មុនរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។

តាមវប្បធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនា ករណីយកិច្ចប្រគល់ឱ្យសិទ្ធិលើសលុប ។ ចូរកុំទុកឱ្យភាគីទាំងពីរចេសវិងរួស ប៉ុន្តែអនុញ្ញាតឱ្យប្រើប្រាស់សេរីភាព ក្នុងការសម្រេចប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតរបស់ពួកគេ ហើយចាប់ផ្តើមដោះស្រាយប្រកបដោយការយោគយល់ ។ បើមិនដូច្នោះទេ នឹងមានការនិយាយ ស្តីបន្ទោសទាំងសងខាង ព្រមទាំងការប៉ះទង្គិចផ្សេងៗទៀត ។ ជារឿយៗ មិនអត់ ការធ្វើឱ្យខូច ត្រូវបានបញ្ជូនទៅឱ្យកូនចៅផងដែរ ។

ករណីយកិច្ចស្ថានទីប្រាំ គឺប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិឱ្យបុត្រធីតាក្នុង សម័យដ៏គួរ ។

មាតាបិតាមិនត្រឹមតែស្រលាញ់ និងមានទំនោរទៅលើបុត្រធីតារបស់ ពួកគេ ដរាបណាពួកគេនៅតែស្ថិតនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងរបស់ពួកគេ ថែម ទាំងរៀបចំអនាគតសម្រាប់ពួកគេប្រកបដោយសេចក្តីសុខស្រួល និងមាន សុភមង្គលទៀតផង ។ មាតាបិតាសន្សំទ្រព្យទុក ក្នុងសភាពលំបាកលំបិន ផ្ទាល់ខ្លួន ហើយប្រគល់ទ្រព្យសម្បត្តិទាំងនោះទុកជាមរតក ឱ្យបុត្រធីតា របស់ពួកគេ ដោយពេញចិត្តដោយឥតតម្រូវណែនាំគុំគួន ។

សាសនានៃករុណាធម៌

ព្រះពុទ្ធសាសនា ជាសាសនានៃករុណាធម៌ ដូច្នេះមាតាបិតាគប្បីកុំ ភ្លេចបង្ហាត់បង្ហាញព្រះពុទ្ធសាសនាដល់បុត្រធីតា ដូចដែលបានពោលមក ហើយ ខាងលើស្រាប់ ។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់សម្តែងព្រះធម៌ដោយករុណា សម្រាប់ពិភពលោក ។ មាតាបិតាគប្បីប្រតិបត្តិ “ ព្រហ្មវិហារធម៌បួន ” ដែល ព្រះពុទ្ធទ្រង់ត្រាស់សម្តែង ក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាបុត្រធីតារបស់ខ្លួន ។

ព្រហ្មវិហារធម៌បួននោះ គឺ ÷

- មេត្តា ការស្រឡាញ់រាប់អានដោយស្ម័គ្រចំពោះមនុស្សសត្វទាំងអស់ ។
- ករុណា ការអាណិតអាសូរមនុស្សសត្វដែលមានទុក្ខ ។
- មុទិតា សេចក្តីត្រេកអរទោរទន់ចំពោះមនុស្សសត្វដែលបានសុខ ។
- ឧបេក្ខា ការតាំងចិត្តជាកណ្តាលចំពោះមនុស្សសត្វ ។

ការផ្សាយធម៌ទាំងបួនបានល្អ នឹងជួយមាតាបិតារក្សាបានការស្ងប់ ស្ងាត់ មិនឆេវឆាវ ក្នុងអំឡុងពេលលំបាកលំបិនក្នុងការចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា បុត្រធីតា ។

នេះគឺជារិធិប្រព្រឹត្តិត្រឹមត្រូវ ឬមានឧត្តមគតិចំពោះសព្វសត្វ ។ អាកប្បកិរិយានៃចិត្តទាំងបួននេះ ផ្តល់នូវក្របខ័ណ្ឌការងារគ្រប់ស្ថានការណ៍ ទាំងអស់ដែលបានកើតឡើងពីការទាក់ទងក្នុងសង្គម ។ ព្រហ្មវិហារធម៌បួន ជាអ្នករំលាយភាពតានតឹងដ៏ឆ្លើម ជាអ្នករកសន្តិភាពដ៏ឆ្លើមនៅក្នុងជម្លោះ

សុវត្ថិភាព ការគោរព និង ទំនួលខុសត្រូវ

សង្គម ជាគ្រូពេទ្យព្យាបាលរបួសដែលបង្កមកពីការតស៊ូដើម្បីមានជីវិតដ៏
ពូកែ ជាអ្នករំលាយរបាំងសង្គម ជាអ្នកកសាងស្ថាបនាសហគមន៍មានការ
ស្រុះស្រួលគ្នា ជាអ្នកដាស់ឱ្យភ្ញាក់នៃការដេកលង់លក់នៃចិត្តអធ្យាស្រ័យ
ដែលបានភ្លេចជាយូរមកហើយ ជាអ្នកធ្វើឱ្យស្រស់ឡើងវិញនៃសោមនស្ស
ចិត្ត និងសេចក្តីសង្ឃឹមដែលបានបោះបង់ចោលជាយូរហើយ និងជាអ្នក
ស្ថាបនិកភាគរភាពប្រឆាំងនឹងកម្លាំងអហង្គារនិយម ។

ប្រហែលជា ការធ្វើឱ្យខិតខំអស់ពីសមត្ថភាព ដែលគូស្រករដែល
រៀបការហើយ ត្រូវប្រឈមមុខនោះគឺ ការផ្តល់ការអប់រំសមរម្យឱ្យបុត្រ
ធីតា។ នេះជាទិដ្ឋភាពមួយផ្សេងទៀត ដែលធ្វើឱ្យឃើញថា យើងប្លែកពី
សត្វ។ ក្នុងខណៈដែល សត្វពិតជាថែរក្សាការបន្តពូជរបស់វា ដោយភក្តីភាព
ដ៏ធំ មាតាបិតាមនុស្សមានទំនួលខុសត្រូវកាន់តែធំជាងដែលកំពុងថែរក្សា
នៅក្នុងចិត្ត។ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់សម្តែងថា ការខិតខំដ៏ធំធេងបំផុតដែល
បុរសត្រូវប្រឈមមុខ គឺការផ្សាំងចិត្ត។ តាំងតែពីបុត្រធីតាបានប្រសូត្រ
មក ពីកុមារទៅដល់ពេញរូបពេញរាង រហូតក្លាយជាមាតាបិតាគេ ឪពុក
ទទួលខុសត្រូវជាដំបូងលើការអភិវឌ្ឍចិត្តគំនិតរបស់កូន។ មនុស្សម្នាក់
ក្លាយជាពលរដ្ឋល្អ ឬអត់ អាស្រ័យសំខាន់លើទំហំចិត្តគំនិតដែលបានលូត
លាស់។ នៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ឪពុកល្អអាចផ្សាយគុណធម៌ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់
ទាំងបួន ដើម្បីទប់កូនឱ្យនឹង ហើយយកឈ្នះលើការខូចចិត្តដ៏ធំ ដែលមាន

ទំនាក់ទំនងយ៉ាងជិតស្និទ្ធក្នុងភាពជាឪពុក ។

ពេលកូនប្រុសស្រី នៅជាកូនក្មេងនៅឡើយ វាមិនអាចបង្ហាញសេចក្តីត្រូវការរបស់វាបានទេ ពិតជាពិបាកបំពេញបំណងទៅតាមការម៉្លូរម៉ៅនិងការយំយែករបស់វាណាស់ ។ ឪពុកឬម្តាយដែលមានព្រហ្មវិហារធម៌ទីមួយគឺមេត្តា អាចរក្សាភាពស្ងប់ស្ងាត់នៅក្នុងចិត្ត ដើម្បីបន្តស្រឡាញ់កូនពេលកំពុងលំបាកខ្លាំង ។ កូនដែលទទួលបានផលនៃមេត្តាធម៌នេះ នឹងរៀនផ្សាយមេត្តាធម៌ ដោយការស្ម័គ្រចិត្តដោយខ្លួនឯង ។

ពេលកូនក្លាយខ្លួនពេញលក្ខណៈជាមនុស្សពេញវ័យ មាតាបិតាគប្បីប្រតិបត្តិករុណាធម៌ចំពោះបុត្រធីតា ។ វ័យពេញរូបរាង ជាពេលវេលាពិបាកបំផុត សម្រាប់បុត្រធីតា ។ ពួកគេកំពុងព្រមព្រៀមគ្នាជាមួយភាពពេញវ័យហេតុនេះហើយ ពួកគេមិនឱ្យគ្រប់គ្រងបាន ដោយមានកំហឹង និងការខូចចិត្តច្រើនដាក់មាតាបិតា ។ ដោយមានករុណាធម៌ មាតាបិតានឹងដឹងថា ភាពមិនឱ្យគេគ្រប់គ្រងដោយងាយ នេះគឺជាផ្នែកធម្មជាតិមួយនៃការលូតលាស់ធំធាត់ព្រមទាំងដឹងថា បុត្រធីតាមិនមានបំណងធ្វើឱ្យមាតាបិតារបស់ពួកគេឈឺចាប់ដោយតាំងចិត្តនោះទេ ។ បុត្រធីតាណាម្នាក់ដែលបានទទួលយកមេត្តាធម៌ នឹងក្លាយជាមនុស្សល្អប្រសើរដោយខ្លួនឯង ។ ដោយមិនមានសេចក្តីស្អប់កើតមានចំពោះបុត្រធីតា បុត្រធីតានោះ នឹងផ្សាយសេចក្តីស្រឡាញ់និងករុណាធម៌ដល់អ្នកដទៃ ។

ដោយគ្រាន់តែបានក្លាយជាមនុស្សពេញវ័យម្នាក់ បុត្រធីតានឹងអាច ជួបប្រទះជោគជ័យមួយចំនួនក្នុងការប្រឡង និងសកម្មភាពដទៃទៀតខាង ក្រៅផ្ទះ ។ នេះជាពេលវេលាសម្រាប់មាតាបិតាប្រតិបត្តិមុទិតាធម៌ ។ មាតា បិតាជាច្រើនណាស់នៅក្នុងសង្គមបច្ចុប្បន្ន ប្រើបុត្រធីតារបស់ពួកគេឱ្យ ប្រកួតប្រជែងជាមួយមនុស្សដែលធ្លាប់រាប់រករបស់ពួកគេ ។ មាតាបិតាចង់ ឱ្យបុត្រធីតារបស់ពួកគេពូកែដោយសារហេតុផលអត្តទត្ថបុគ្គល សរុបមក ពួកគេចង់ឱ្យអ្នកដទៃគិតល្អអំពីបុត្រធីតារបស់ពួកគេ ។ ដោយប្រតិបត្តិ មុទិតាធម៌ មាតាបិតានឹងត្រេកអរខ្លាំងចំពោះជោគជ័យនិងសុភមង្គល របស់បុត្រធីតារបស់គាត់ ដោយគ្មានចិត្តជំរុញអាថ៌កំបាំង ។ ជាធម្មតា មាតា បិតាសប្បាយចិត្ត ព្រោះបុត្រធីតារបស់ពួកគេសប្បាយចិត្ត ។ បុត្រធីតាដែល បានលាតត្រដាងផលនៃមុទិតាធម៌ឱ្យដឹង នឹងក្លាយដោយខ្លួនឯងជាបុគ្គល មិនច្រណែនអ្នកដទៃ និងជាអ្នកមិនចូលចិត្តប្រកួតប្រជែងហួសពេកនោះ ទេ ។ មនុស្សប្រភេទនេះ នៅក្នុងបេះដូងរបស់គេនឹងមិនមានកន្លែងសម្រាប់ អត្តទត្ថភាព លោភៈ និងទោសៈទេ ។

ពេលបុត្រធីតាឈានចូលដល់មនុស្សពេញវ័យ ហើយមានមុខរបរ ការងារនិងគ្រួសារផ្ទាល់របស់គេ មាតាបិតាគប្បីប្រតិបត្តិព្រហ្មវិហារធម៌ចុង ក្រោយគឺឧបេក្ខា ។ ឧបេក្ខាធម៌នេះជាធម៌មួយក្នុងធម៌ពិបាកបំផុតសម្រាប់ មាតាបិតានៅអាស៊ីប្រតិបត្តិ ។ ពិបាកសម្រាប់ពួកគេ ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យ

បុត្រធីតារបស់ពួកគេ ក្លាយជាអ្នកម្ចាស់ការក្នុងការប្រើសិទ្ធិផ្ទាល់របស់
ពួកគេ។ ពេលមាតាបិតាប្រតិបត្តិឧបេក្ខាធម៌ ពួកគេនឹងមិនជ្រៀតជ្រែក
កិច្ចការរបស់បុត្រធីតា និងមិនអត្តទត្តនិយមក្នុងការទាមទារពេលវេលានិង
ការយកចិត្តទុកដាក់ច្រើនជាង បុត្រធីតាអាចផ្តល់ឱ្យនោះទេ។ មនុស្សពេញ
វ័យក្មេងៗនៅក្នុងសង្គមសម័យទំនើប មានបញ្ហាច្រើន។ មាតាឬបិតាដែល
យល់ចិត្តគួស្រករធ្វើថ្នោង មិនគួរគប្បីដាក់បន្ទុកបន្ថែមទៀត ដោយធ្វើ
សេចក្តីទាមទារមិនចាំបាច់ដល់ពួកគេទេ។ សំខាន់បំផុត មាតាបិតាដែល
មានវ័យចាស់ គប្បីព្យាយាមកុំធ្វើឱ្យបុត្រធីតាដែលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍
ហើយមានអារម្មណ៍ ថាមានកំហុស ដោយធ្វើឱ្យពួកគេមានអារម្មណ៍គិតថា
ពួកគេមិនបានអើពើនិងកាតព្វកិច្ចក្នុងនាមជាកូន។ បើមាតាបិតាប្រតិបត្តិ
ឧបេក្ខាធម៌ ពួកគេនឹងនៅស្ងប់ស្ងៀមក្នុងវ័យចាស់ជរារបស់ពួកគេ ហើយ
ដោយហេតុនេះ មាតាបិតាទទួលបានការគោរពអំពីកូនចៅជំនាន់ក្រោយ។

ពេលមាតាបិតាផ្សាយព្រហ្មវិហារធម៌ទាំងបួននេះ ចំពោះបុត្រធីតា
របស់ពួកគេ បុត្រធីតានឹងធ្វើតបដោយគាប់ចិត្ត ហើយបរិយាកាសរីករាយ
រាក់ទាក់ នឹងកើតមានជាទូទៅនៅក្នុងផ្ទះ។ ផ្ទះដែលមានមេត្តា ករុណា
មុទិតា និងឧបេក្ខាធម៌ នឹងជាផ្ទះមានសុភមង្គល។ បុត្រធីតាដែលធំធាត់
ក្រោមបរិស្ថានបែបនេះ នឹងលូតលាស់ធំឡើងនិងក្លាយជាអ្នកធ្វើការ ចេះ
យល់ចិត្ត ចេះអាណិតអាសូរ មានឆន្ទៈ និងជាបុគ្គលចេះគិតដល់អ្នកដទៃ។

សុវត្ថិភាព ការគោរព និង ទំនួលខុសត្រូវ

នេះគឺជាមរតកដ៏ធំធេងបំផុតដែលមាតាបិតាណា ក៏អាចផ្តល់ឱ្យបុត្រធីតា
របស់ខ្លួនបានដែរ ។

មាតាបិតានៅក្នុងសង្គមសម័យទំនើប

រឿងមួយក្នុងចំណោមរឿង គួរឱ្យសោកសៅបំផុតរបស់សង្គម
សម័យទំនើប គឺការខ្វះខាតសេចក្តីស្រឡាញ់របស់ឪពុកម្តាយ ដែលកូននៅ
បណ្តាប្រទេសឧស្សាហកម្មរីកចម្រើនរងគ្រោះ ។ ពេលគូស្រកររៀប
អាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាធម្មតាពួកគេមានគម្រោងចង់បានកូនច្រើន ។ ហើយនៅ
ពេលកូនប្រសូតមក ឪពុកម្តាយតម្រូវឱ្យថែរក្សាកូនប្រកបដោយសីលធម៌
តាមសមត្ថភាពប្រសើរបំផុតរបស់ពួកគេ ។ មាតាបិតាមានទំនួលខុសត្រូវ
មើលថាកូនមិនត្រឹមតែបំពេញបំណងជាសម្ភារៈនោះទេ ទស្សនវិស័យផ្នែក
ប្រាជ្ញាស្មារតីនិងចិត្តសាស្ត្រក៏សំខាន់ណាស់ដែរ ។

ការផ្តល់សេចក្តីសុខស្រួលផ្នែកសម្ភារៈ ជាសារៈសំខាន់ទីពីរ បើ
ប្រៀបធៀបទៅនឹងការផ្តល់សេចក្តីស្រឡាញ់ និងការយកចិត្តទុកដាក់របស់
ឪពុកម្តាយ ។ យើងបានដឹងអំពីមាតាបិតាជាច្រើនមកពីគ្រួសារមិនសូវ
ធូរធា ជាអ្នកបានចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាកូនបានល្អ ហើយសម្បូរសេចក្តី
ស្រឡាញ់ទៀតផង ។ ម៉្យាងទៀត គ្រួសារមានទ្រព្យសម្បត្តិជាច្រើន បាន
ផ្តល់សេចក្តីសុខស្រួលផ្នែកសម្ភារៈគ្រប់បែបយ៉ាងសម្រាប់កូនរបស់ពួកគេ

ប៉ុន្តែខ្លះខាតមិនបានផ្តល់ឱ្យពួកគេ នូវសេចក្តីស្រឡាញ់របស់ឪពុកម្តាយ ។
កូនទាំងឡាយបែបនេះ ត្រឹមតែធំឆាត់ឡើងគ្មានការរីកចម្រើនផ្នែកចិត្ត
សាស្ត្រនិងសីលធម៌សោះ ។

មាតាម្នាក់ៗ គប្បីពិចារណាដោយប្រុងប្រយ័ត្នថា តើគួរបន្តក្នុង
ភាពជាមាតាធ្វើការ ឬជាមេផ្ទះដែលផ្តល់សេចក្តីស្រឡាញ់និងការថែទាំគ្រប់
បែបយ៉ាង ដើម្បីសុខុមាលភាពរបស់កូនកំពុងធំឆាត់របស់នាង ។ (យ៉ាង
ចម្លែក មាតាសម័យទំនើបមួយចំនួន ក៏បានហ្នឹកហាត់កូនផងដែរឱ្យកាន់
កាំភ្លើងនិងឧបករណ៍បណ្តាលឱ្យស្លាប់ដទៃទៀត ពេលពួកគេគួរថ្នាក់ថ្នមកូន
និងបង្ហាត់បង្រៀនកូនឱ្យក្លាយជាពលរដ្ឋល្អ ជាពលរដ្ឋគោរពច្បាប់) ។

និន្នាការនិងអត្តចរិតសម័យទំនើប របស់មាតាដែលធ្វើការងារ
ចំពោះកូនៗរបស់ពួកគេ មានទំនោរផងដែរទៅរកការកាត់ការស្រឡាញ់
និងគោរពសាសនារបស់កូន ដែលគេគោរពដ៏យូរលង់មកហើយដែលគេ
សង្ឃឹមថាកូនៗនឹងប្រសប់ព្រមតាមបែបរបស់ពួកគេ ។ ការផ្លាស់ប្តូរការចិញ្ចឹម
កូនដោយទឹកដោះ ដោយការចិញ្ចឹមឱ្យបៅទឹកដោះគោក្នុងកំប៉ុង អាច
ជាកត្តាមួយផ្សេងទៀតផងដែរ ដែលបានផ្តល់នូវការកាត់ផ្តាច់សេចក្តី
ស្រឡាញ់រវាងម្តាយហើយនឹងកូន ។ ពេលមាតាបំបៅដោះ ហើយថ្នាក់ថ្នម
ទារកនៅក្នុងដៃរបស់ពួកគេ សេចក្តីស្រឡាញ់យ៉ាងថ្នាក់ថ្នមរវាងម្តាយនិង
កូន មានទំហំធំជាង ហើយឥទ្ធិពលមាតាមានទៅលើកូនសម្រាប់សុខុមាល

ភាពរបស់កូន គឺឃើញច្បាស់ទ្វេដងជាពីរ ។ ក្រោមកាលៈទេសៈបែបនេះ កូន បង្ហាញមិនផ្លាស់ប្តូរនូវការស្រឡាញ់និងការគោរពសាសនា ការទាក់ទងក្នុង គ្រួសារ និងការស្តាប់បង្គាប់ ។ លក្ខណៈពិសេសនៃប្រពៃណីទាំងនេះ មាន សម្រាប់ជាគុណប្រយោជន៍ដល់សេចក្តីល្អនិងសុខុមាលភាពរបស់កូន ។ វា អាស្រ័យលើមាតាបិតា ជាពិសេសគឺមាតាជាអ្នកផ្តល់អោយបុត្រធីតាហ្នឹង តែម្តង ។ មាតាត្រូវទទួលខុសត្រូវចំពោះការធ្វើល្អ ឬចេសមុខវិវររបស់ កូន ។ មាតាទាំងឡាយអាចកាត់បន្ថយការប្រព្រឹត្តបទល្មើស!

ការគ្រប់គ្រងរបស់មាតាបិតា

មាតាបិតាជាច្រើន ព្យាយាមរក្សាបុត្រធីតាដែលមានគូស្រករឱ្យ ស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ពួកគេ ។ ពួកគេមិនផ្តល់សេរីភាពតាម ពេលដ៏សមសួនឱ្យទៅបុត្រធីតា ហើយមានទំនោរជ្រៀតជ្រែកជីវិតរបស់គូ ស្រករដែលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ថ្មោងថ្មី ។ ពេលមាតាបិតាព្យាយាមគ្រប់ គ្រងកូនប្រុសឬកូនស្រីដែលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ហើយ ហើយចង់ឱ្យពួកគេ ធ្វើតាមរបៀបរបស់នៅរបស់ខ្លួនយ៉ាងតឹងរឹង ការនេះនឹងបង្កើតឱ្យមានការ យល់ខុសជាច្រើនរវាងជំនាន់ពីរ ក៏ដូចជាភាពគ្មានសុភមង្គលរវាងគូស្រករ ផងដែរ ។ មាតាបិតាអាចកំពុងធ្វើដូចនេះក្នុងជំនឿដ៏ល្អ ដោយសារតែ សេចក្តីស្រឡាញ់ និងការជាប់ជំពាក់មានចំពោះកូន ប៉ុន្តែការធ្វើបែបនេះ

ពួកគេកំពុងអញ្ជើញបញ្ហាច្រើនថែមទៀតឱ្យខ្លួនគេ និងឱ្យកូនៗផងដែរ ។

មាតាបិតា ត្រូវតែអនុញ្ញាតឱ្យបុត្រធីតារបស់ពួកគេរែកពុទ្ធទទួល ខុសត្រូវជីវិតនិងគ្រួសារផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ ។ ជាតួយ៉ាង បើគ្រាប់ពូជ ដែលគេសាបព្រោះនៅក្រោមដើមឈើ ពេលខ្លះកូនរុក្ខជាតិអាចដុះ ក្នុង ពេលបន្ទាប់ ។ ប៉ុន្តែបើលោកអ្នកចង់ឱ្យកូនរុក្ខជាតិទាំងនោះ លូតលាស់ មានដើមធំធាត់ល្អនិងឯករាជ្យ លោកអ្នកត្រូវតែដកកូនរុក្ខជាតិទាំងនោះ ទៅដាំ ក្នុងទីវាលកន្លែងផ្សេងទៀត ដើម្បីឱ្យដាច់ៗដោយឡែកពីគ្នា ធ្វើ ដូច្នោះ កូនរុក្ខជាតិមិនត្រូវបានរារាំងដោយម្លប់នៃមេដើមឈើនោះទេ ។

មាតាបិតា គប្បីអើពើនឹងចំណេះដឹងសម័យបុរាណដែលផ្អែកលើ ការប្រៀនប្រដៅដោយគ្រូអាចារ្យផ្នែកសាសនា ដែលជាអ្នកប្រាជ្ញនិងជា រៀបចំដែលបានធ្វើឱ្យចំណេះដឹងអំពីពិភពលោក អភិវឌ្ឍតាមរយៈបទ ពិសោធន៍ច្រើនដង ដើម្បីសម្រេចអ្វីមួយរបស់ពួកគេ ។

ការលែងលះ

ការលែងលះ ជាបញ្ហាប្រជែងគ្នាក្នុងចំណោមអ្នកកាន់សាសនា ផ្សេងៗគ្នា ។ មនុស្សមួយចំនួនជឿថា អាពាហ៍ពិពាហ៍ត្រូវបានកត់ត្រារួចជា ស្រេចនៅក្នុងឋានសួគ៌ ហេតុដូច្នោះនេះ វាមិនត្រឹមត្រូវទេ ដើម្បីយល់ព្រម លែងលះគ្នា ។ ប៉ុន្តែបើប្តីនិងប្រពន្ធពិតជាមិនអាចរស់នៅរួមគ្នា ជំនួសឱ្យការ

រស់នៅប្រកបដោយទុក្ខព្រួយនិងការប្រថុណ្ណ កំហឹងនិងទោសៈច្រើននៅ
ក្នុងខ្លួន ពួកគេគួរតែមានសេរីភាពដើម្បីចែកផ្លូវវិជ្ជាជីវ ហើយរស់នៅដោយ
សុខសន្តិភាព ។

ការទទួលខុសត្រូវចំពោះកូន

ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ការចែកផ្លូវវិជ្ជាជីវនៃគូស្រករ ត្រូវតែធ្វើ
ឡើងនៅក្នុងបរិយាកាសនៃការយោគយល់គ្នាមួយ ដោយទទួលយក
ដំណោះស្រាយសមហេតុផល និងមិនដោយការបង្កើតឱ្យមានការប្រកាន់
ខឹងកាន់តែខ្លាំងនោះទេ ។ បើគូស្រករមានបុត្រធីតា ពួកគេគប្បីព្យាយាម
ធ្វើឱ្យការលែងលះមានការតក់ស្លុតដល់បុត្រធីតាកាន់តែតិចទៅ ហើយជួយ
ពួកគេឱ្យសម្របសម្រួលទៅនឹងស្ថានការណ៍ថ្មី ។ ហើយជាការចាំបាច់បំផុត
មាតាបិតាធានាថែទាំរក្សាដើម្បីឱ្យពួកគេមានអនាគត និងសុខុមាលភាព ។
វាមិនមែនជាអត្ថចរិតមនុស្ស បើគូស្រករបោះបង់កូនៗរបស់ពួកគេ ហើយ
បណ្តោយឱ្យពួកគេរស់នៅដោយទុក្ខព្រួយ ។

ទស្សនៈព្រះពុទ្ធសាសនា

នៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា គ្មានវិន័យបញ្ញត្តិណាមួយសម្តែងថា ប្តីនិង
ប្រពន្ធ មិនគួរគប្បីលែងលះគ្នា បើពួកគេមិនអាចរស់នៅរួមគ្នាដោយការចុះ
សម្រុងគ្នា ។ ប៉ុន្តែ បើមនុស្សទាំងឡាយប្រតិបត្តិតាមពុទ្ធឱវាទដែលព្រះ

សុវត្ថិភាព ការគោរព និង ទំនួលខុសត្រូវ

សម្មាសមុទ្រ ទ្រង់បានសម្តែងដើម្បីបំពេញករណីយកិច្ចរបស់ពួកគេចំពោះគ្នា ទៅវិញទៅមក ហេតុដូច្នេះការកើតឡើងជាអកុសលបែបនេះ ដូចជាការ លែងលះគ្នា ការចែកផ្លូវគ្នា នឹងមិនកើតឡើងបានទេ ។

នៅក្នុងអតីតកាល ដែលតម្លៃសាសនាបានត្រូវគេគោរពយ៉ាងខ្ពង់ ខ្ពស់ មានកិច្ចប្រឹងប្រែងដ៏ធំធេងក្នុងនាមនៃគូស្រករទាំងឡាយដែលបាន រៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ហើយ ពោលគឺនៅក្នុងអាស៊ីក៏ដូចជានៅក្នុងបច្ច័យ ប្រទេសផងដែរ ដើម្បីឈានដល់ការយល់ដឹងប្រកបដោយសមានចិត្ត ក្នុង ការពង្រីកចំណងមិត្តភាពមានសុភមង្គល ដោយផ្អែកលើការគោរព សេចក្តី ស្រឡាញ់ និងសេចក្តីរាប់អានសម្រាប់មនុស្សម្នាក់នឹងមនុស្សម្នាក់ទៀត ។ គូស្រករទាំងឡាយ បានធ្វើឱ្យរីកចម្រើននិងធ្វើឱ្យអាពាហ៍ពិពាហ៍របស់ពួក គេ ក្លាយជាមានលក្ខណៈពិសេសយ៉ាងសំខាន់ ដែលពួកគេបានរក្សាទុកនៅ ក្នុងបេះដូងរបស់ពួកគេ ។ ករណីលែងលះគ្នាគ្រប់កើតមានណាស់ និងបាន ត្រូវគេចាត់ទុកថាជាអាម៉ាសមួយ ពីព្រោះពួកគេបានបង្ហាញអត្តទត្តភាព នៃភាគីម្ខាង ឬភាគីម្ខាងទៀត ។

វាជាការពិត ដែលរហូតមកដល់ពេលថ្មីៗនេះ ករណីលែងលះនៅ តែកម្រកើតមានណាស់ នៅក្នុងបណ្តាប្រទេសកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនា ។ បញ្ហា នេះ មានលក្ខណៈពិសេសពីព្រោះគូស្រករទាំងឡាយគិតដល់ករណីយកិច្ច និងកាតព្វកិច្ចរបស់ពួកគេចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមក ហើយជាទូទៅការ

សុវត្ថិភាព ការគោរព និង ទំនួលខុសត្រូវ

លែងលះមិនត្រូវបានយល់ព្រមផងដែរដោយសហគម ។ នៅក្នុងករណីជា ច្រើន ពេលគូស្រករទាំងឡាយដែលបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ហើយ មាន បញ្ហាការកូស ចាស់ទុំទាំងឡាយនៅក្នុងសហគម តែងតែប្រមូលផ្តុំគ្នា ហើយដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ដើម្បីធ្វើឱ្យស្ថានភាពប្រសើរឡើងវិញ ។

ជាអកុសល នៅក្នុងសម័យទំនើបសព្វថ្ងៃនេះ ការលែងលះបាន ក្លាយទៅជាទម្លាប់សាមញ្ញទៅហើយ ។ នៅក្នុងបណ្តាប្រទេសជាក់ស្តែង មួយចំនួន ការលែងលះថែមទាំងក្លាយទៅជាទាន់សម័យទៅវិញ ។ ផ្ទុយ ទៅវិញ ការចាត់ទុកការលែងលះ ថាជាការគួរឱ្យអាម៉ាស់ ឬការបរាជ័យ ក្នុងការរៀបចំជីវិតរបស់ពួកគេ គូស្រករក្មេងៗមួយចំនួនហាក់ដូចជាពេញ ចិត្តវាទៅវិញ ។ បុព្វហេតុដ៏សំខាន់នៃការបរាជ័យក្នុងអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅ ក្នុងសង្គមទំនើប គឺការប្រើប្រាស់សេរីភាពហួសប្រមាណ និងឯករាជ្យភាព ច្រើនសម្លើមពេក ព្រមទាំងឯកត្តនិយម (ទ្រឹស្តីដែលចែងពីការនិយមខ្លួន មនុស្សម្នាក់ៗជាធំ) ក្នុងនាមជាដៃគូ ។ ត្រូវតែមានការកំណត់ព្រំដែនអំពី ជីវិតរស់នៅឯករាជ្យរបស់ពួកគេ បើពុំនោះទេ ទាំងភរិយាទាំងស្វាមីនឹងដើរ ផ្លូវខុសបានយ៉ាងងាយស្រួល ។

៧. ពហុពន្ធភាព ឬឯកពន្ធភាព

ចំពោះសំនួរ ថាតើពុទ្ធសាសនិកអាចមានប្រពន្ធច្រើន ជាងមួយបានដែរឬទេ? ចំពោះផ្ទាល់គឺថា មិនអាចទៅរួចទេនៅក្នុងការ ប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះពុទ្ធ ពីព្រោះដូចយើងបាននិយាយគ្នាខាងដើមហើយ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មិនបានដាក់ច្បាប់សាសនាណាមួយដែលទាក់ទងដល់ ជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍ បើទោះបីជាព្រះអង្គបានផ្តល់ឱវាទមានតម្លៃអំពី របៀបដឹកនាំជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍ល្អត្រឹមត្រូវក៏ដោយ ។

ទំនៀមទម្លាប់ វប្បធម៌ និងរបៀបរស់នៅដូចដែលបានទទួលស្គាល់ ដោយចំនួនភាគច្រើននៃប្រទេសណាមួយ ត្រូវតែគេយកមកពិនិត្យផងដែរ ពេលយើងអនុវត្តជាក់ស្តែងនូវការងារពិតប្រាកដ ដែលជាប់ទាក់ទងទៅនឹង ជីវិតរបស់យើង ។ សាសនាមួយចំនួននិយាយថា បុរសម្នាក់អាចមានប្រពន្ធ ត្រឹមតែមួយប៉ុណ្ណោះ ចំណែកសាសនាដទៃផ្សេងទៀតនិយាយថា បុរស ម្នាក់អាចមានប្រពន្ធច្រើនជាងមួយ ។

ទោះបីព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ទ្រង់មិនបានសម្តែងបញ្ជាក់អ្វីមួយដែល ទាក់ទងទៅនឹងចំនួនភរិយាដែលបុរសអាចមាន ព្រះអង្គទ្រង់សម្តែង បញ្ជាក់យ៉ាងជាក់ស្តែង នៅក្នុងព្រះសូត្រទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គថា បើ បុរសបានទៅស្រ្តីមួយផ្សេងទៀតក្រៅអំពីភាពជាប្តីប្រពន្ធនឹងគ្នា នោះអាច ក្លាយទៅជាហេតុនៃរឿងបង្កឱ្យមានទុក្ខផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេ ហើយបុរសនោះ

ត្រូវតែប្រឈមមុខនឹងបញ្ហា និងការរំខានផ្សេងៗជាច្រើនទៀត ។

របៀបប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ គឺគ្រាន់តែពន្យល់អំពីស្ថានភាពនិងផលវិបាកប៉ុណ្ណោះ ។ អ្នកទាំងឡាយអាចគិតអំពីខ្លួនគេផ្ទាល់ដែលទាក់ទងទៅនឹងហេតុអ្វីដែលរឿងរ៉ាវ ឬបញ្ហាមួយចំនួនល្អ ហើយរឿងរ៉ាវឬបញ្ហាមួយចំនួនទៀតមិនល្អ ។ ព្រះពុទ្ធទ្រង់មិនបានដាក់កំហិតក្រិត្យក្រមច្បាប់អំពីភិយាប៉ុន្មាននាក់បុរសគប្បីមានឬមិនគប្បីមាន ដែលបង្ខំឱ្យមនុស្សទាំងឡាយប្រតិបត្តិតាមនោះទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែ បើច្បាប់របស់ប្រទេសមួយមានចែងលក្ខខណ្ឌថា អាពាហ៍ពិពាហ៍ទាំងអស់ ត្រូវតែជាអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលមានប្តីឬប្រពន្ធតែមួយដូច្នោះ ច្បាប់បែបនេះគេត្រូវអនុវត្តតាមពីព្រោះព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធបានសម្តែងច្បាស់លាស់អំពី សារីកទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គគោរពច្បាប់របស់ប្រទេស បើច្បាប់ទាំងនោះជាប្រយោជន៍ដល់មនុស្សសត្វទាំងអស់ ។

៨. បច្ចេកវិទ្យាថ្មី

គម្រោងការណ៍គ្រួសារ

សាសនាមួយចំនួន មិនយល់ស្របនឹងគម្រោងគ្រួសារនេះទេ ។ សាសនាទាំងនោះនិយាយថា វាប្រឆាំងនឹងបំណងព្រះជាម្ចាស់ ។ ព្រះពុទ្ធសាសនាមិនជ្រៀតជ្រែកទៅក្នុងជម្រើសផ្ទាល់ខ្លួននេះទេ ។ បុរសមានសេរីភាពអនុវត្ត វិធីសាស្ត្រណាមួយដើម្បីការពារការបង្កកំណើត ។ យោងតាមព្រះពុទ្ធសាសនាលក្ខខណ្ឌផ្នែកផ្លូវចិត្ត ត្រូវតែបានគេបង្ហាញសម្រាប់ការចាប់បដិសន្ធិកើតមាន ។ ពេលលក្ខខណ្ឌណាមួយក្នុងចំណោមលក្ខខណ្ឌទាំងនេះ គ្មានវត្តមាន (ដូចជាពេលគេអនុវត្តគម្រោងការណ៍គ្រួសារ) គ្មានការចាប់បដិសន្ធិកើតឡើងទេ ហេតុនេះ ជីវិតក៏មិនបានចាប់កំណើតដែរ ។ ប៉ុន្តែបន្ទាប់ពីការចាប់បដិសន្ធិរបស់វិញ្ញាណ ការពន្លត់កូនមិនអាចទទួលយកបានទេនៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ពីព្រោះវាមានន័យថា សម្លាប់ជីវិតសត្វដែលបានករជាទម្រង់នៃទារកក្នុងគភីរួចហើយ ។

ទារកដែលកើតមកដោយសិប្បនិម្មិត

មនុស្សមួយចំនួន ចាប់អារម្មណ៍ទៅលើការជាប់ជំពាក់ទាក់ទងផ្នែកសីលធម៌ ឬអាកប្បកិរិយាផ្នែកសាសនាដែលគិតគូរដល់ទារកដែលកើតមក

បច្ចេកវិទ្យាថ្មី

ដោយសិប្បនិម្មិត ។ បើស្រ្តីមិនអាចមានផ្ទៃពោះតាមវិធីធម្មតាបាន ហើយ បើនាងចង់មានកូនដោយប្រើមធ្យោបាយវេជ្ជសាស្ត្រទំនើប គ្មានហេតុផល អ្វីនៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនាដែលនិយាយថា វាជាការអសីលធម៌មិនត្រឹម ត្រូវតាមសាសនានោះទេ ។ សាសនាទាំងឡាយត្រូវតែផ្តល់ជំនឿទុកចិត្ត សមរម្យដល់ចំណេះដឹងរបស់មនុស្ស និងសម្របខ្លួនទៅនឹងការរកឃើញ ផ្នែកវេជ្ជសាស្ត្រថ្មីៗ បើការរកឃើញនោះមិនធ្វើទុក្ខទោសដល់មនុស្សនឹង ជាប្រយោជន៍ដល់មនុស្សជាតិពិតៗ ។ ដូចបានផ្តែងពីខាងដើមមកហើយ ដរាបណា លក្ខខណ្ឌទាំងឡាយមានភាពត្រឹមត្រូវ ការចាប់បដិសន្ធិអាច អនុញ្ញាតឱ្យកើតមាន តាមធម្មជាតិឬតាមសិប្បនិម្មិត ។

៩. សីលធម៌

ទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទមុនពេលរៀបការ

ទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទមុនពេលរៀបការ ជាបញ្ហាមួយដែលគេបាន ពិភាក្សាយ៉ាងច្រើននៅក្នុងសង្គមសម័យទំនើប ។ យុវជនដែលមានវ័យ ក្មេងៗជាច្រើនចង់ដឹងទស្សនៈ ដែលទាក់ទងនឹងបញ្ហាពិបាកដោះស្រាយ នេះ ។ អ្នកកាន់សាសនាមួយចំនួននិយាយថា គេអាចចាត់ទុកវាជាការ ប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាម រីឯអ្នកកាន់សាសនាដទៃទៀតនិយាយថា វាជាអំពើ អសីលធម៌ និងមិនអាចលើកទោសឱ្យបាន ។

នៅក្នុងអតីតកាល ក្មេងប្រុសនិងក្មេងស្រីមានវ័យនៅក្មេងទាំង ឡាយ មិនត្រូវបានការអនុញ្ញាត្តិមាតាបិតារបស់ពួកគេ ឱ្យដើរលេង ទៅណាមកណាដោយសេរី រហូតដល់ពួកគេបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ហើយ ។ មាតាបិតារបស់ពួកគេជាអ្នកសម្រេចចិត្តយល់ព្រមរៀបចំអាពាហ៍ ពិពាហ៍របស់ពួកគេផងដែរ ។ ពិតមែនហើយ ការនេះពិតជាបណ្តាលឱ្យមាន ការគ្មានសេចក្តីសុខ (អពមង្គល) នៅក្នុងករណីខ្លះ ពេលមាតាបិតាបាន ជ្រើសរើសគូស្រករ ឱ្យកូនដោយផ្អែកលើមាសប្រាក់ ឋានៈក្នុងសង្គម បំណុលគ្រួសារ ហើយនឹងបញ្ហាដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធជាច្រើនទៀត ។ ប៉ុន្តែជា ទូទៅ ចំនួនច្រើននៃមាតាបិតា ពិតជាព្យាយាមយ៉ាងខ្លាំងដើម្បីជ្រើសរើស គូស្រករ ដែលសក្តិសមអាចទទួលយកបាន ឱ្យបុត្រធីតារបស់ពួកគេ ។

សីលធម៌

សព្វថ្ងៃនេះ យុវជនក្មេងៗមានសេរីភាពចេញទៅដើរលេងខាងក្រៅ និងស្វែងរកដៃគូផ្ទាល់របស់ពួកគេ ។ ពួកគេមានសេរីភាពនិងឯករាជ្យភាពយ៉ាងច្រើននៅក្នុងការរស់នៅរបស់ពួកគេ ។ នេះមិនមែនជារឿងមិនល្អដោយខ្លួនវាទេ ប៉ុន្តែយុវជនទាំងនេះមួយចំនួនពិតជានៅក្មេងពេក និងមិនទាន់ពេញវ័យ ដើម្បីមើលឃើញភាពខុសគ្នារវាងការទាក់ទាញផ្លូវភេទ និងការចុះសម្រុងគ្នាពិតប្រាកដនៅឡើយទេ ។ ហេតុនេះហើយ បានជាបញ្ហាទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទមុនរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ចេះតែកើតមាននោះ ។

ខ្លះភាពជាការពិតជាក់ស្តែង ច្រើនពេកនៅក្នុងបញ្ហារឿងរ៉ាវទាំងឡាយដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ ដែលបណ្តាលឱ្យមានបញ្ហាសង្គមផងដែរនៅក្នុងសង្គមសម័យទំនើប ។ ចំណែកដ៏សោកសៅមួយគឺសង្គមមួយចំនួន មិនបានបង្ហាញអាកប្បកិរិយាដែលប្រកាន់តាមសេរីភាពនិយមចំពោះមាតាទាំងឡាយដែលមិនបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ កូនឥតខាន់ស្នានិងស្រ្តីដែលលែងប្តីហើយ ពេលដែលសង្គមពិតជាប្រកាន់តាមបែបសេរីភាពនិយមអំពីទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទដោយសេរី ។ សង្គមតែមួយដែលបានលើកទឹកចិត្ត ឱ្យមានការសេពគប់ដោយសេរីនៃទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ កំពុងដាក់ទោសយុវជនក្មេងៗ ។ ពួកគេបានក្លាយជាមនុស្សដែលគេបន្ទាត់ចោលរបស់សង្គម និងរងគ្រោះភាពខ្មាស់អៀន និងភាពអាម៉ាស់មុខជាច្រើន ។ យុវនារីក្មេងជាច្រើនបានក្លាយជាជនរងគ្រោះ ដោយសារសេរីភាពផ្ទាល់ខ្លួន

សីលធម៌

របស់ពួកគេ បានធ្វើឱ្យខូចអនាគតរបស់ពួកគេ ដោយសារបំពានលើប្រពៃណីតាំងពីបរមបុរាណ និងដែលគេឱ្យតម្លៃនៅអាស៊ី ក៏ដូចជាបច្ច័យប្រទេសផងដែរ ។

ទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ មុនពេលរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ជាវឌ្ឍនកម្មទំនើបដែលបានកើតឡើង ជាលទ្ធផលនៃសេរីភាពសង្គមហួសប្រមាណដែលបានរាលដាល ក្នុងចំណោមយុវវ័យក្មេងៗសម័យបច្ចុប្បន្ននេះ ។ ក្នុងខណៈពេលដែលព្រះពុទ្ធសាសនា មិនបានប្រកាន់ទស្សនៈខ្លាំងខ្លា ទាំងប្រឆាំង ទាំងគាំទ្រសកម្មភាពបែបនេះ គេគិតថាពុទ្ធសាសនិកទាំងអស់ពិសេសទាំងពីរភេទដែលស្ថិតនៅក្នុងសេចក្តីស្នេហា ឬបម្រុងរៀបការគប្បីប្រកាន់ខ្ជាប់នូវគំនិតជាប្រពៃណីមានតាំងពីបរមបុរាណដែលថា ពួកគេរក្សាព្រហ្មចរិយភាពរហូតដល់ថ្ងៃអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ ចិត្តរបស់មនុស្សមិនទៀងទាត់ទេ ហើយផ្លាស់ប្តូរមិនចេះឈប់ ដោយបង្ហាញផលថា សកម្មភាពខុសច្បាប់ ឬអំពើមិនលាក់អាទិកំបាំងណាមួយ អាចបង្កផលអាក្រក់ជ្រុលហួសហេតុដល់ភាគីណាមួយមិនខាន បើអាពាហ៍ពិពាហ៍ស្របច្បាប់ មិនបានប្រារព្ធធ្វើដូចដែលគេបានសង្ឃឹមទុក ។ គេត្រូវតែចងចាំថា ទម្រង់ណាមួយនៃការប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាម មុនពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍សមរម្យមួយ ត្រូវបានធ្វើឱ្យជាឱឡារិកនោះ ចាស់ទុំដែលជាអ្នកថែរក្សាយុវ័យក្មេងៗនឹងមើលងាយ ។

ការប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាម

នៅក្នុងពាក្យប្រៀនប្រដៅរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ គ្រហស្ថត្រូវផ្តល់ឱវាទឱ្យជៀសវាងការប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាម ។ ការប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាមនោះមានន័យថា បើនរណាម្នាក់ចង់ប្រព្រឹត្តក្នុងកាម គេអាចធ្វើបានដោយគ្មានបង្កើតឱ្យមានអំពើហិង្សា ឬដោយការប្រើប្រាស់កម្លាំងប្រភេទណាមួយ មានការគម្រាមកំហែង ឬការបង្កឱ្យមានការភ័យខ្លាចជាដើម ។ ជីវិតទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទសមរម្យដែលគោរពដៃគូម្ខាងទៀត មិនប្រឆាំងនឹងសាសនានោះទេ វាទទួលយកការពិតដែលថា វាជាភាពចាំបាច់សម្រាប់អ្នកទាំងឡាយដែលមិនទាន់រៀបចំខ្លួនដើម្បីលះបង់ជីវិតលោកីយ៍នៅឡើយ ។

បើតាមព្រះពុទ្ធសាសនា អ្នកទាំងឡាយណាដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការរួមរក្សជាមួយអ្នកដទៃផ្សេងពីប្តីឬប្រពន្ធដង ជាមួយនឹងអ្នកណាម្នាក់ដែលបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ហើយ ជាមួយអ្នកណាដែលបានភ្ជាប់ពាក្យជាមួយអ្នកណាម្នាក់ទៀត ព្រមទាំងជាមួយអ្នកទាំងឡាយណាដែលស្ថិតនៅក្រោមការការពាររបស់មាតាបិតារបស់ពួកគេ ឬអ្នកថែរក្សារបស់ពួកគេ អ្នកនោះឈ្មោះថាមានទោសព្រោះប្រព្រឹត្តខុសក្នុងកាម ព្រោះមានការឆ្លុះឆ្លាយបទដ្ឋានសង្គម ដែលបានធ្វើឱ្យភាគីទីបីរងគ្រោះ ជាលទ្ធផលនៃអត្តទត្តភាពរបស់ភាគីមួយ ឬភាគីមួយផ្សេងទៀត ។

អត្តចរិតមិនទទួលខុសត្រូវផ្លូវភេទ

ព្រះពុទ្ធច្រង់បានសម្តែងផងដែរ អំពីផលពិបាកទាំងឡាយ ដែល បុរសមានវ័យចំណាស់ត្រូវប្រឈមមុខ បើគាត់បានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដោយមិនគិតពីការចុះសម្រុងអាយុក្តានៃភាគីម្ខាងទៀត ។ យោងតាមព្រះ សម្មាសម្ពុទ្ធ អត្តចរិតផ្លូវភេទមិនមានការទទួលខុសត្រូវ អាចបង្កជាហេតុ នៃការបង្កឱ្យមានទុក្ខមួយក្នុងចំណោមហេតុដទៃទៀត នៅក្នុងទិដ្ឋភាពជា ច្រើននៃជីវិត ។

គ្រប់ប្រទេសទាំងអស់នៅលើពិភពលោក បានចែងច្បាស់លាស់ ទាក់ទងការរំលោភបំពានផ្លូវភេទ ។ ដូចបាននិយាយមកខាងដើមហើយថា ព្រះពុទ្ធសាសនានិយាយគាំទ្រឱ្យបុគ្គលម្នាក់ៗ ត្រូវតែគោរពនិងប្រតិបត្តិ តាមច្បាប់របស់ប្រទេស បើច្បាប់ទាំងឡាយនោះ ធ្វើឡើងដើម្បីជា ប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជន ។

១០. បុព្វប្បទេស និង បច្ច័មប្បទេស

ខាងក្រោមនេះបានដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅ សរសេរដោយអ្នក
និពន្ធជនជាតិជប៉ុនល្បីល្បាញម្នាក់ គឺបណ្ឌិត **និក្សនិវ៉ាណូ** ។ នៅក្នុងសៀវ
ភៅរបស់គាត់មានចំណងជើងថា **(ជីវិតអ្នកស្រែ)** បណ្ឌិតនិវ៉ាណូ
ធ្វើអង្គការបញ្ជាទាំងឡាយ ទាក់ទងនឹងសេចក្តីស្នេហានិងអាពាហ៍ពិពាហ៍
ទាំងជាទស្សនៈមកពីអាស៊ី និងបច្ច័មប្បទេស ។

នៅលោកខាងលិច អាពាហ៍ពិពាហ៍ឈរលើមូលដ្ឋាននៃស្នេហា
មនោសញ្ចេតនា ជាធម្មតាចាត់ទុកជាធម្មជាតិនិងពេលខ្លះថាមានឧត្តមគតិ
និយម ។ នៅអាស៊ី ប៉ុន្មានឆ្នាំច្រើននេះ ចំនួនភាគច្រើននៃយុវជនក្មេងៗដែល
បោះបង់ចោលអាពាហ៍ពិពាហ៍រៀបចំតាមប្រពៃណី ហើយជ្រើសរើសដៃគូ
ដោយការគិតដល់មនោសញ្ចេតនា បាននឹងកំពុងកើនឡើង ។ ប៉ុន្តែនៅក្នុង
ករណីខ្លះ អាពាហ៍ពិពាហ៍បែបមនោសញ្ចេតនា បានឈានទៅដល់ការបែក
បាក់គ្នា និងមិនមានសុភមង្គលក្នុងរយៈពេលដ៏ខ្លី ។ ចំណែកអាពាហ៍ពិពាហ៍
ដែលមានការរៀបចំទុកដាក់ តែងតែបង្កើតឱ្យមានគូស្រករដែលរស់នៅ
និងធ្វើការរួមគ្នាមានភាពសប្បាយរីករាយនិងសុភមង្គល ។

ថ្វីបើការទាក់ទាញផ្នែកអារម្មណ៍របស់វា អាពាហ៍ពិពាហ៍មនោ-
សញ្ចេតនាទាំងអស់ គេមិនអាចហៅថា ជាជោគជ័យទាំងស្រុងនោះទេ ។
ស្នេហាមនោសញ្ចេតនា គឺដូចជាអណ្តាតភ្លើងដែលឆេះចេញពីអុស វាឆេះ

បូពិបទេស និងបច្ច័មបទេស

ឡើងសន្ទោសនៅហើយក៏រលត់ទៅវិញ ប៉ុន្តែមានរយៈពេលខ្លីប៉ុណ្ណោះ ។
ស្នេហារវាងប្តីនិងប្រពន្ធនេះយឺតៗនិងស្ងប់ស្ងាត់ ដូចជាដុំរងើកភ្លើងដែល
ឆេះពីធូប្បង ។ ពិតណាស់ ស្នេហាអណ្តាតភ្លើងអាចធ្វើតាមឧត្តមគតិនិយម
គួរតែជាលំដាប់ ក្លាយជាភ្លើងមានសភាពស្ងប់ស្ងាត់នឹងបិតបេរីនៃសេចក្តី
ស្រឡាញ់ពេញលក្ខណៈ ។ ប៉ុន្តែជារឿយៗណាស់ អណ្តាតភ្លើងនៃសេចក្តី
ស្នេហាមនោសព្វេតនា រលត់វិញយ៉ាងឆាប់រហ័ស ដោយមិនបានបន្សល់ទុក
អ្វីសោះ ក្រៅពីផេះដែលជាការបង្កើតដ៏ខ្សត់ខ្សោយ ឱ្យមានជីវិតអាពាហ៍
ពិពាហ៍ប្រកបដោយជោគជ័យ!

យុវជនក្មេងៗ ស្ថិតនៅក្នុងសេចក្តីស្នេហាគ្មានគិតគូរអ្វីទាំងអស់
ក្រៅពីអារម្មណ៍រីករាយរបស់ពួកគេ ។ ពួកគេមើលឃើញខ្លួនឯងត្រឹមតែក្នុង
ចំណុចនៃការមានអារម្មណ៍ក្នុងរយៈពេលខ្លីប៉ុណ្ណោះ ។ អ្វីៗដែលពួកគេគិត
និងធ្វើ គឺមនោសព្វេតនា និងសម្រេចបានសេចក្តីស្នេហាពិតប្រាកដតិចតួច
នៃជីវិតដែលពួកគេត្រូវតែមានបន្ទាប់ពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ ។ បើគូស្នេហ៍ទាំង
ឡាយមានភ័ព្វគ្រប់គ្រាន់ ដោយមានបុគ្គលិកលក្ខណៈភាពចុះសម្រុងគ្នា
មានគំនិតទស្សនៈត្រូវគ្នានិងត្រឹមត្រូវអំពីជីវិត មានចំណាប់អារម្មណ៍ត្រូវ
គ្នា គាប់ចិត្តនឹងទំនាក់ទំនងគ្រួសារចុះសម្រុងគ្នាទាំងពីរភាគី ហើយមិន
ខ្វះខាតដោយការចាត់ចែងខាងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ បន្ទាប់ពីការរំដើបរំជួល
លើកដំបូងបានស្ងប់ទៅ ពួកគេនៅតែមានជំហរសម្រាប់ជីវិតគាប់ប្រសើរ

រួមគ្នា។ បើពួកគេមិនសូវមានជោគវាសនាទេ ពួកគេអាចនឹងប្រឈមមុខ
នឹងបរាជ័យក្នុងភាពជាប្តីប្រពន្ធនឹងគ្នា។

នៅពេលដែលពេលវេលា នៃថ្ងៃកំណត់សរុបភាពមនោសញ្ចេតនា
ការរំលែក និងពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍បានកន្លងផុតទៅ គូស្រករដែលរៀប
អាពាហ៍ពិពាហ៍ហើយថ្មីថ្មោង នឹងត្រូវរស់នៅរួមគ្នា បរិភោគអាហាររួមគ្នា
និងបង្ហាញឱ្យឃើញដល់គ្នាទៅវិញទៅមក នូវគុណវិបត្តិរបស់ពួកគេ ក៏ដូច
ជាគុណសម្បត្តិដែរ។ ពួកគេនឹងត្រូវចំណាយពេលវេលាជាងពាក់កណ្តាល
នៃជីវិតរបស់ពួកគេ មួយថ្ងៃៗនៅជាមួយគ្នា ការរស់នៅប្រភេទនេះ
ទាមទារខុសពីសេចក្តីត្រូវការ ដែលប្រិតប្រៀងតិចតួចនៃការណាត់ជួបនឹង
ស្នេហាគ្រាដំបូង។

“ការទាក់ទងក្នុងគ្រួសារ ក្លាយទៅជាមានសារៈសំខាន់ណាស់ក្នុង
ជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍។ យុវជនក្មេងៗតែងគិតថា កម្លាំងនៃសេចក្តីស្នេហា
របស់ពួកគេនឹងធ្វើឱ្យកាន់តែជិតស្និទ្ធជាមួយសាច់ថ្លៃ ដែលបង្កជាជម្លោះនិង
ពិបាកផ្តាច់បំផុតនោះ។ ប៉ុន្តែនេះមិនមែនតែងតែពិតនោះទេ។ សរុប
សេចក្តីមក មនោសញ្ចេតនាជាបញ្ហាមួយនៃពេលវេលាដែលបានកំណត់ និង
មិនក្លាយទៅជាមានដើមហេតុនៅក្នុងតថភាព ហើយគេត្រូវតែដាក់កម្រិត
ដើម្បីអនុលោមទៅតាមត្រូវការនៃការងារ និងបរិស្ថានដើម្បីចងក្រងបំពេញ
ស្រកររួមគ្នានៅក្នុងចំណងភក្តីភាពយូរអង្វែង។ ស្នេហាពីរប្រភេទនេះ ខុស

គ្នា ។ ធ្វើឱ្យមនុស្សម្នាក់ខុសចំពោះមនុស្សម្នាក់ទៀត គឺអញ្ជើញបញ្ហាស្រគត់ ស្រគំ ” ។

“ដោយផ្តល់ការគិតប្រាកដប្រជា មិនលំអៀងចំពោះធម្មជាតិរបស់ មនុស្ស បុគ្គលម្នាក់បម្រុងនឹងរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ ធ្វើឱ្យអន់ចុះភវនីយភាព នៃបរាជ័យ ។ ដើម្បីការពារមនោសញ្ចេតនា ពីការសាបសូន្យបន្ទាប់ពី អាពាហ៍ពិពាហ៍ ការដឹងចិត្តធ្វើមនោសញ្ចេតនារវាងគូស្រករមានសារៈសំខាន់ ណាស់ ។ ប៉ុន្តែភាគរយនៃអាពាហ៍ពិពាហ៍មានជ័យជំនះ គឺខ្ពស់ជាងក្នុង ចំណោមយុវជនក្មេងៗ ដែលការជ្រើសរើសដៃគូរបស់ពួកគេ គឺយល់ស្រប ជាមួយចិត្តគំនិត របស់ឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេ ។ ដើម្បីរស់នៅមានសុខ សន្តិភាព ចាំបាច់ត្រូវយល់ឱ្យច្បាស់ពីភាពខុសគ្នា រវាងមនោសញ្ចេតនា និងស្នេហាដែលបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍” ។

១១. ភាពនៅលីវ

អ្វីទៅហៅថាភាពនៅលីវ?

ភាពនៅលីវ គឺការតមពីភាពរីករាយ នៃសកម្មភាពផ្លូវភេទ ។ អ្នកវិះគន់របស់ព្រះពុទ្ធសាសនាមួយចំនួននិយាយថា ពាក្យប្រៀនប្រដៅនេះប្រឆាំងនឹងធម្មជាតិ ហើយពួកគេប្រកាសថា ជីវិតផ្លូវភេទ គឺជាធម្មជាតិ ហេតុនេះចាំបាច់ត្រូវមានជីវិតផ្លូវភេទ ។

ព្រះពុទ្ធសាសនា មិនប្រឆាំងនឹងទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទទេ វាជាសេចក្តីរីករាយដែលត្រេកត្រអាលនឹងកាមរាគៈជាធម្មជាតិ ហើយជាភាគដ៏ច្រើននៃជីវិតលោកីយ៍ ។ គេអាចសួរថា អញ្ចឹងហេតុអ្វីបានជាព្រះពុទ្ធទ្រង់សម្តែងគាំទ្រភាពនៅលីវ ថាជាខប្រតិបត្តិ? តើវាស្របនិងមិនប្រឆាំងនឹងធម្មជាតិទេឬ? ពិតមែនហើយ ការប្រតិបត្តិភាពនៅលីវដើម្បីការអភិវឌ្ឍប្រាជ្ញាស្មារតី មិនមែនជាខប្រតិបត្តិផ្នែកសាសនាធើមួយនៅសម័យពុទ្ធកាលនោះទេ ។ សាសនាដែលមានស្រាប់ដទៃផ្សេងទៀតទាំងអស់ នៅក្នុងប្រទេសឥណ្ឌានៅសម័យនោះ ក៏បានណែនាំឱ្យប្រតិបត្តិខនេះដែរ ។ សូម្បីតែសព្វថ្ងៃនេះ អ្នកកាន់សាសនាដទៃទៀតមួយចំនួន ដូចជាអ្នកកាន់សាសនាហិណ្ឌូ និងអ្នកកាន់សាសនាយេស៊ូគ្រីស្តនិកាយកាតូលិច ក៏ប្រតិបត្តិខនេះដែរ

ពុទ្ធសាសនិក ដែលបានលះបង់ជីវិតលោកីយ៍ ដោយស្មោះចិត្តសមាទានខប្រតិបត្តិនេះ ពីព្រោះពួកគេដឹងយ៉ាងច្បាស់ អំពីការប្តេជ្ញាចិត្ត

ភាពនៅសិរី

និងការរំខានដែលចូលមកដល់ បើគេប្រព្រឹត្តខ្លួនទៅនឹងជីវិតរបស់យរាវាស ជីវិតដែលបានរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ហើយ អាចធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ ឬបន្ថយការ អភិវឌ្ឍប្រាជ្ញាស្មារតី ពេលតម្រេកនិងការដិតជាប់ផ្នែកផ្លូវភេទ គ្របសង្កត់ ចិត្ត ហើយការប៉ុនប៉ង ព្យាយាមបាំងសេចក្តីស្ងប់ និងការធ្វើឱ្យចិត្តបរិសុទ្ធ ។

សារៈសំខាន់នៃភាពនៅសិរី

មនុស្សទាំងឡាយ មានទំនោរសួរថា "បើព្រះពុទ្ធទ្រង់មិនបាន ទេសនាពន្យល់ប្រឆាំងជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍ អញ្ចឹងហេតុអ្វីបានជាព្រះអង្គ បានសម្តែងការគាំទ្រភាពនៅសិរី ជាប្រតិបត្តិមួយក្នុងចំណោមប្រតិបត្តិ សំខាន់ៗសាវ័កទាំងឡាយត្រូវសមាទាន ហើយហេតុអ្វីបានជាព្រះអង្គទ្រង់ ទូន្មានមនុស្សទាំងឡាយឱ្យចៀសវាងទំនាក់ទំនងផ្លូវភេទ និងលះបង់ជីវិត លោកីយ៍?"

គេត្រូវចង់ចាំថា ការចេញចាកបួស គឺមិនមែនជាការបង្ខិតបង្ខំទេ នៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ។ មិនមែនជាកាតព្វកិច្ចត្រូវលះបង់ជីវិតលោកីយ៍ ទាំងស្រុងដើម្បីប្រតិបត្តិព្រះពុទ្ធសាសនានោះទេ ។ លោកអ្នកអាចកែតម្រង់ មាតិកាជីវិតរបស់លោកអ្នក ដោយប្រតិបត្តិតាមគោល និងគុណសម្បត្តិ ផ្នែកសាសនាណាមួយ ។ លោកអ្នកអាចអភិវឌ្ឍគោលសាសនារបស់លោក អ្នក តាមសេចក្តីត្រូវការនៃជីវិតយរាវាស ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយ ពេល

ភាពនៅលីវ

លោកអ្នកបានចម្រើនលូតលាស់ និងសម្រេចបានបញ្ជាក់កាន់តែខ្លាំងឡើង ហើយឃើញច្បាស់ថា មាតិកាជីវិតយរវាសមិនជួយឱ្យសម្រេចការអភិវឌ្ឍ ខ្ពស់បំផុតនៃគុណធម៌ផ្នែកប្រាជ្ញាស្មារតី និងការធ្វើចិត្តឱ្យបរិសុទ្ធ លោកអ្នក អាចជ្រើសរើសដើម្បីលះបង់ជីវិតលោកីយ៍ និងផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ បន្ថែមទៀតទៅលើការអភិវឌ្ឍប្រាជ្ញាស្មារតី ។

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់សរសើរភាពនៅលីវ ពីព្រោះទំនាក់ទំនងផ្លូវ ភេទនិងអាពាហ៍ពិពាហ៍ មិនអាចជួយឱ្យសម្រេចសេចក្ដីស្ងប់និងការធ្វើចិត្ត ឱ្យបរិសុទ្ធខ្ពស់បំផុតបានទេ ហើយការចេញចាកបួសគឺចាំបាច់ បើមាន បំណងចង់សម្រេចបានវឌ្ឍនភាព និងសុក្រិតភាពប្រាជ្ញាស្មារតីកម្រិតខ្ពស់ បំផុត ។ ប៉ុន្តែការចេញចាកបួសនេះ គប្បីប្រព្រឹត្តទៅដោយឯកឯង និងមិន ត្រូវមានគេបង្ខិតបង្ខំ ។ ការចេញចាកបួស គប្បីប្រព្រឹត្តទៅតាមរយៈការ យល់ដឹងពិតប្រាកដអំពីធម្មជាតិបំភ័ន្តភ្នែកនៃតួខ្លួន អំពីធម្មជាតិមិនគួរឱ្យ ត្រេកត្រអាលនៃសេចក្ដីសប្បាយរីករាយគ្រប់ប្រភេទទាំងអស់ ។

ភាពនៅលីវនៃលំនឹងនៃខ្លួនខុសត្រូវ-បទពិសោធន៍របស់

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ

ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធគ្លាប់មានជីវិតយរវាសរបស់ព្រះអង្គ ជាព្រះអង្គ ម្ចាស់ ព្រះភស្តា និងបិតាមុនការចេញចាកបួសរបស់ព្រះអង្គ ហើយព្រះអង្គ បានដឹងនូវអ្វីដែលជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍តម្រូវចាំបាច់ ។ មនុស្សទាំងឡាយ

អាចសួរអំពីការចេញចាកបួសរបស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ដោយនិយាយថា ព្រះ
អង្គមានលក្ខណៈអត្តទត្ថបុគ្គល និងឃោរឃៅ និងថាវាមិនត្រឹមត្រូវចំពោះ
ព្រះអង្គរត់ចោលមហេសីនិងបុត្រារបស់ព្រះអង្គ ។ តាមសេចក្តីពិតជាក់
ស្តែង ព្រះពុទ្ធទ្រង់មិនបានរត់ចោលរាជវង្សានុវង្សរបស់ព្រះអង្គ ដោយគ្មាន
ទំនួលខុសត្រូវនោះទេ ។

ព្រះអង្គមិនដែលមានការមិនយល់ចិត្តណាមួយ ជាមួយមហេសី
របស់ព្រះអង្គឡើយ ។ ព្រះអង្គក៏មានសេចក្តីស្រឡាញ់ ការជាប់ជំពាក់
ចំពោះមហេសីនិងបុត្រាដូចបុរសធម្មតាគប្បីមាន ប្រហែលថែមទាំងធំជាង
ផង ។ ភាពខុសគ្នា គឺនៅត្រង់ស្នេហារបស់ព្រះអង្គ មិនមែនគ្រាន់តែជា
ស្នេហាផ្នែករូបរាងកាយនិងប្រកបដោយអត្តទត្ថភាពប៉ុណ្ណោះទេ ព្រះអង្គ
មានសេចក្តីក្លាហាននិងការយល់ដឹង ដើម្បីផ្តាច់សេចក្តីស្នេហាវេទនារម្មណ៍
និងប្រកបដោយអត្តទត្ថបុគ្គលនោះ ក្នុងគោលបំណងល្អ ។ គេចាត់ទុក
ពលិកម្មរបស់ព្រះអង្គ ថាប្រសើរបំផុត ពីព្រោះព្រះអង្គទ្រង់មិនគិតគូរ
ដល់សេចក្តីត្រូវការ និងសេចក្តីប្រាថ្នាផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ព្រះអង្គ ដើម្បី **បម្រើ
មនុស្សជាតិទាំងអស់គ្រប់ពេលវេលាទាំងអស់** ។

គោលបំណងសំខាន់នៃអភិធិស្រ្តមរបស់ព្រះអង្គ មិនត្រឹមតែដើម្បី
សេចក្តីសុខ សេចក្តីស្ងប់ ឬការជួយសង្គ្រោះរបស់ព្រះអង្គប៉ុណ្ណោះទេ ថែម
ទាំងដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់**មនុស្សជាតិ** ។ បើព្រះអង្គគង់នៅតែក្នុងព្រះ
ប្រែសម្រួលជាខេមរភាសាដោយភិក្ខុ **ត្រូវ សុខណា**

ភាពនៅសឹវ

រាជវាំង ការបម្រើរបស់ព្រះអង្គត្រូវបានគេឃុំឃាំងតែនៅក្នុងរាជវាំងរួមផ្ទាល់ ឬអាណាចក្ររបស់ព្រះអង្គប៉ុណ្ណោះ ។ ហេតុដូច្នោះហើយបានជាព្រះអង្គ សម្រេចចិត្តលះបង់អ្វីៗទាំងអស់ដើម្បីរក្សាសេចក្តីស្ងប់ និងសេចក្តីបរិសុទ្ធ ដើម្បីសម្រេចបានការត្រាស់ដឹងសម្មាសម្ពោធិព្យាណ ហើយបន្ទាប់មកបំភ្លឺ ផ្លូវដល់អ្នកដទៃទៀតដែលកំពុងរងទុក្ខក្នុងអវិជ្ជា ។

ពុទ្ធកិច្ចដំបូងបំផុតមួយ បន្ទាប់ពីការត្រាស់ដឹងរបស់ព្រះអង្គ គឺ ត្រឡប់ទៅព្រះរាជវាំងរបស់ព្រះអង្គ ដើម្បីបំភ្លឺមាតិកាត្រាស់ដឹងដល់ សមាជិកនៃព្រះរាជវាំងរាជវាំងរបស់ព្រះអង្គ ។ តាមពិត ពេលបុត្រារបស់ ព្រះអង្គ រាហុលបានសុំកំណប់ទ្រព្យជាមរតករបស់ទ្រង់ ពីព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធៗ ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា រាហុលជាអ្នកទទួលមរតកអរិយទ្រព្យផ្នែកធម្មរតន គឺជាអ្នកប្រាថ្នាការសិក្សាក្នុងធម្មវិន័យ ។ តាមវិធីនេះ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ បានបម្រើប្រយោជន៍ដល់រាជវាំងរាជវាំងរបស់ព្រះអង្គ ហើយព្រះអង្គបាន ត្រួសត្រាយផ្លូវឱ្យដើម្បីការជួយសង្គ្រោះ សេចក្តីស្ងប់ និងសេចក្តីសុខរបស់ ពួកគេ ។ ហេតុនេះ គ្មាននរណាម្នាក់អាចនិយាយថា ព្រះពុទ្ធទ្រង់ជាបិតា ឃោរឃៅ ឬប្រកបដោយអត្តទត្តភាពនោះទេ ។ តាមពិតព្រះអង្គជា បុគ្គលករុណាធម៌ និងការលះបង់ច្រើនជាងអ្នកដទៃទាំងអស់ ។ ជាមួយ វិជ្ជនភាពប្រាជ្ញាស្មារតីកម្រិតខ្ពស់របស់ព្រះអង្គ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់ជ្រាប ច្បាស់ ថាអាពាហ៍ពិពាហ៍ គឺជាដំណើរបណ្តោះអាសន្នក្នុងខណៈពេលដែល

ភាពនៅស៊ីវ

ការត្រាស់ដឹងសម្ភាសម្តោធិញ្ញាណគ្មានទីបំផុតនោះទេ និងជាប្រយោជន៍
ដល់មនុស្សជាតិទាំងអស់ ។

ភាពពិតសំខាន់មួយទៀត គឺព្រះពុទ្ធទ្រង់បានដឹងថាមហេសីនិង
បុត្រារបស់ព្រះអង្គនឹងមិនសុគតដោយអត់អាហារ ដោយសារអវត្តមាន
របស់ព្រះអង្គនោះទេ។ ក្នុងសម័យពុទ្ធកាល គេចាត់ទុកថាជាការធម្មតា
និងគួរឱ្យគោរពកោតសរសើរ ចំពោះបុរសដែលមានវ័យនៅក្មេងគេចចេញ
ពីជីវិតយរាវាស។ សមាជិកដទៃទៀតនៃរាជវង្សានុវង្ស នឹងថែរក្សាអ្នក
នៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ព្រះអង្គ ដោយក្តីពេញចិត្ត។ ពេលព្រះអង្គ
បានត្រាស់ដឹង ព្រះអង្គអាចផ្តល់ឱ្យពួកគេនូវអ្វីៗដែលបិតាដទៃទៀតមិន
អាចឱ្យបាន ពោលគឺការរួចចាកពីទោសភាពនៃឧបាទាន ។

១២. សេចក្តីសង្ខេប

អាពាហ៍ពិពាហ៍ គឺជាភាពជាដៃគូរបស់បុគ្គលពីររូប ហើយភាពជាដៃគូនេះត្រូវបានគេធ្វើឱ្យមានខ្លឹមសារ និងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងពេលវាអនុញ្ញាតឱ្យបុគ្គលិកលក្ខណៈភាព ដែលជាប់ពាក់ព័ន្ធនូវតលាស់ឡើង ។ អាពាហ៍ពិពាហ៍ជាច្រើនបរាជ័យ ពីព្រោះដៃគូម្នាក់ព្យាយាម "លេបសំដី" ដៃគូម្នាក់ទៀត ឬពេលម្នាក់ទាមទារ ឱ្យមានសេរីភាពទាំងស្រុងពេញលេញ ។ បើតាមព្រះពុទ្ធសាសនា អាពាហ៍ពិពាហ៍មានន័យថា ការយល់ដឹង និងគោរពជំនឿ និងការសម្ងាត់របស់ដៃគូម្នាក់ៗ ។ អាពាហ៍ពិពាហ៍មានជោគជ័យ គឺជាផ្លូវពីរ "ទួល, រលាក់" វាពិបាកប៉ុន្តែវាជាផ្លូវដែលមានទំនាក់ទំនងគ្នាទៅវិញទៅមក ។

យុវជនក្មេងៗនៅក្នុងប្រទេសនេះ និងទីកន្លែងដទៃទៀត តែងតែគិតថា "គំនិតបូរាណ" មិនទាក់ទងនឹងសង្គមសម័យទំនើបនោះទេ ។ ពួកគេគួរតែនឹកឃើញថា មានសច្ចៈជាអមតៈមួយចំនួនដែលមិនអាចក្លាយជាហួសសម័យបានទេ ។ អ្វីដែលពិតអំឡុងសម័យពុទ្ធកាល ក៏នៅតែពិត នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ។

គំនិតសម័យទំនើបស្តីគេនោះ ដែលយើងទទួលបានតាមរយៈ កម្មវិធីទូរទស្សន៍ស្រស់បំព្រងបំផុត មិនបង្ហាញពីរបៀបដែលមនុស្សសមរម្យភាគច្រើនបំផុតនៅលោកខាងលិចគិតធ្វើនោះទេ ។ មាន "ចំនួនភាគច្រើន

សេចក្តីសង្ខេប

នៅនឹងថ្កល់” នៃគូស្រករសមរម្យដ៏ធំធេងមួយដែលយកចិត្តទុកដាក់ខ្លាំង
ខាងសាសនានិង”អភិរក្សនិយម”អំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដូចគូស្រករនៅអាស៊ី ។
ពួកគេមិនប្រព្រឹត្តអត្តចរិត ដែលបណ្តាញផ្សព្វផ្សាយពតិមានបានរៀបរាប់
ប្រាប់ពួកគេនោះទេ ។ មិនមែនប្រជាជនទាំងអស់នៅលោកខាងលិចរត់ទៅ
ធ្វើការលែងលះ ឬពន្ធកូនបន្ទាប់ពីជម្លោះ ឬការប្រកែកគ្នាខ្លាំងលើកដំបូង
របស់ពួកគេនោះទេ ។

មនុស្សគួរជាទីពេញចិត្តនៅទូទាំងពិភពលោក គឺសុទ្ធតែដូចគ្នាទាំង
អស់ ពួកគេមិនអាត្មានិយមហើយពួកគេយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងចំពោះ
មនុស្សដែលគេស្រឡាញ់ ។ ពួកគេធ្វើពលិកម្មយ៉ាងធំសម្បើម និងអភិវឌ្ឍ
សេចក្តីស្រឡាញ់និងការយល់ដឹង ដើម្បីធានាឱ្យអាពាហ៍ពិពាហ៍ មាន
ស្ថេរភាព និងមានសុភមង្គល ។ ដូច្នោះ បើលោកអ្នកចង់ធ្វើតាមលោកខាង
លិច ចូរធ្វើតាម “ចំនួនភាគច្រើននៅនឹងថ្កល់” ពោលគឺចំនួនភាគច្រើននេះ
មិនខុសពីអ្នកជិតខាងសមរម្យ ដែលរស់នៅជិតខាងលោកអ្នកនោះទេ ។

យុវជនក្មេងៗ គប្បីត្រូវតែស្តាប់ចាស់ទុំរបស់ពួកគេផងដែរ ពីព្រោះ
ការយល់ដឹងរបស់ពួកគេអំពីជីវិតអាពាហ៍ពិពាហ៍ គឺមិនដល់កំណត់នោះទេ ។
ពួកគេមិនគប្បីធ្វើការសន្និដ្ឋានដោយប្រញាប់ប្រញាល់ ទាក់ទងនឹងអាពាហ៍
ពិពាហ៍និងការលែងលះនោះទេ ។ ពួកគេត្រូវតែមានខន្តិ សេចក្តីអត់ធន់
សន្តោស សេចក្តីអត់អោនត្រាប្រណី និងការយល់ចិត្តគ្នាទៅវិញទៅមកឱ្យ

សេចក្តីសង្ខេប

បានច្រើន ។ ពុំនោះទេ ជីវិតរបស់ពួកគេអាចក្លាយទៅជាមិនសប្បាយរីក
រាយខ្លាំង និងមិនដាច់ស្រេច ។ **ខន្តី សន្តោស និងការយល់ចិត្តត្នា** ជា
វិធីសំខាន់ត្រូវសមាទាន និងយកទៅប្រតិបត្តិដោយគូស្រកររៀបអាពាហ៍
ពិពាហ៍ហើយទាំងអស់ ។

អារម្មណ៍នៃសុវត្ថិភាពនិងការសប្បាយរីករាយ បានមកពីការយល់
ដឹងទាំងសងខាង ដែលជា **អាថ៌កំបាំងនៃពិពាហ៍ពិពាហ៍ប្រកប
ដោយសុភមង្គល** ។

ଅନିଚିତ୍

មាតាដែលមានទឹកចិត្តសប្បុរស (ប្រែមរន្តមាតា)

នៅក្នុងជាតក ព្រះពោធិសត្វ សោណានន្ទៈច្រៀងរៀបរាប់នូវ គុណធម៌របស់មាតា ជាបទគាថាដូចខាងក្រោម៖

មាតាជាអ្នកឈឺឆ្កាល ជាទីពឹង ជាអ្នកឲ្យរស (ទឹកក្សិរ) ដល់ ពួកយើងជាមុន ជាផ្លូវនៃស្នាក់ទេវលោក ចង់បានអ្នក ។ មាតាជាអ្នក ឲ្យរសជាមុន ជាអ្នកគ្រប់គ្រង ដែលយើងចូលទៅអាស្រ័យបុណ្យ ជា ផ្លូវនៃស្នាក់ទេវលោក ម្ចាស់សី មាតាចង់បានអ្នក ។

មាតាកាលប្រាថ្នាចង់បានផ្ទៃគឺកូន រមែងនមស្ការទេវតាសួរ នក្ខត្តបុក្សទាំងឡាយផង សួររដូវនឹងឆ្នាំទាំងឡាយផង ។ កាលមាតា នោះ មានរដូវលាងស្អាតហើយ សត្វក៏ចុះមកកាន់គគ៌សិប មាតាជា ស្រ្តីមានសេចក្តីចាញ់ផ្ទៃដោយហេតុនេះ ព្រោះហេតុនោះ បានជា បណ្ឌិតហៅថា **សុហនា** (មានដួងហ្វូងយល្អ) ។ មាតារក្សា (ផ្ទៃ) អស់ មួយឆ្នាំ ឬថយពីមួយឆ្នាំ ហើយប្រសូត្របុត្រមក ព្រោះហេតុនោះ បានជាបណ្ឌិតហៅមាតានោះថា **ជនយន្តី** ផង **ជនេត្តិ** ផង (អ្នក បង្កើតកូន) ។ មាតាញ៉ាំងកូន ដែលកំពុងយំឲ្យត្រេកអរ ដោយទឹកក្សិរ ផង ដោយការបំពេរផង ដោយការឱបក្រសោបផង ព្រោះហេតុនោះ បានជាបណ្ឌិតហៅថា **តោសេន្តី** (អ្នកញ៉ាំងកូនឲ្យត្រេកអរ) ។ តពី នោះមក មាតាធ្វើនូវសេចក្តីស្រឡាញ់រាប់អាន ហើយក្រឡេកមើល ទារក ដែលនៅពុំទាន់ដឹងក្តី ក្នុងទីមានខ្យល់នឹងកំដៅថ្ងៃដ៏ពន្លឺក

បរិសិដ្ឋ I

ព្រោះហេតុនោះ បានជាបណ្ឌិតហៅថា **ខោសេន្តី** (អ្នកចិញ្ចឹមកូន) ។ ទ្រព្យណាខាងមាតាផង ទ្រព្យណាខាងបិតាផង មាតាក៏គ្រប់គ្រង ទ្រព្យទាំងពីរចំណែកដើម្បីកូននោះ (ដោយបំណងថា ទ្រព្យនេះ) ត្រូវ មានដល់កូនរបស់យើង ។ មាតារមែងលំបាកដោយការបង្ហាត់ បង្រៀនកូនដូច្នោះថា ម្ចាស់កូន (ឯងចូរកុំប្រមាថក្នុងរាជត្រកូលជា ដើម) យ៉ាងនេះ ម្ចាស់កូន (ឯងចូរធ្វើការ) ឯណោះ ។ កាលបើកូន មានវ័យចំរើនឡើងហើយ មាតា (បានដឹង) កូននោះប្រមាថក្នុងប្រពន្ធ របស់អ្នកដទៃក្នុងពេលអប្រាត្រ ហើយមិនមកក្នុងវេលាល្ងាច ក៏រមែង លំបាកចិត្តដូច្នោះ ។ សត្វដែលមាតាចិញ្ចឹមដោយត្រជាបត្រដូសយ៉ាង នេះ ហើយមិនបំរើមាតា ប្រព្រឹត្តខុសក្នុងមាតា នោះតែងទៅកើតក្នុង នរក ។ យើងបានឮមកថា សូម្បីតែទ្រព្យរបស់កូនអ្នកចង់បានទ្រព្យ តែងវិនាសទៅវិញ ឬកូននោះ រមែងក្រីក្រលំបាកព្រោះមិនបំរើមាតា ។ យើងបានឮមកថា សូម្បីតែទ្រព្យរបស់កូនអ្នកចង់បានទ្រព្យ តែង វិនាសទៅវិញ ឬកូននោះ រមែងក្រីក្រលំបាកព្រោះមិនបំរើបិតា ។ បណ្ឌិតបំរើមាតា គប្បីបាននូវសុខនុ៎ះ គឺសេចក្តីត្រេកអររីករាយ ការ សើចលេងសព្វៗកាល ។ បណ្ឌិតបំរើបិតា គប្បីបាននូវសុខនុ៎ះ គឺ សេចក្តីត្រេកអររីករាយ ការសើចលេងសព្វៗកាល ។ ទាន១ វាចាជាទី ស្រឡាញ់១ ការប្រព្រឹត្តិជាប្រយោជន៍ក្នុងលោកនេះ១ ភាពនៃបុគ្គល មានខ្លួនប្រព្រឹត្តិស្មើ ក្នុងជេដ្ឋាបចាយនធម៌នោះៗតាមសមគួរ១ ។

បរិសិដ្ឋ I

សង្ក័ហធម៌ទាំង ២ នុះឯង រមែងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងលោក ដូចជាក្លោងនៃ
កង់រថដែលវិលទៅ បើសង្ក័ហធម៌ទាំងនុះមិនមានទេ មាតាមិនត្រូវ
បាននូវសេចក្តីរាប់អាននឹងការបូជា ព្រោះហេតុនៃកូន ទាំងបិតា
ក៏មិនត្រូវបាននូវសេចក្តីរាប់អាននឹងការបូជា ព្រោះហេតុនៃកូន ។
ពួកបណ្ឌិត រមែងឃើញដោយល្អនូវសង្ក័ហធម៌ទាំងនុះ ព្រោះហេតុ
នោះ បណ្ឌិតទាំងនោះរមែងដល់នូវភាពជាធំ ទាំងជាអ្នកគួរសរសើរ។
មាតាបិតាជាអ្នកអនុគ្រោះដល់សត្វគឺបុត្រ បណ្ឌិតហៅថា ព្រហ្មផង
បុព្វាចារ្យផង អាហុនេយ្យផង របស់កូនទាំងឡាយ ។ ព្រោះហេតុនោះ
បណ្ឌិតគប្បីនមស្ការ ធ្វើសក្ការៈចំពោះមាតាបិតានោះ ដោយបាយ
ទឹក សំពត់ ទីដេក គ្រឿងអប់ ដោយការផ្ចូតនឹងការលាងជើង ។
បណ្ឌិតទាំងឡាយ រមែងសរសើរនូវបុគ្គលនោះ ព្រោះតែការបំរើ
ចំពោះមាតាបិតានោះ លុះបុគ្គលនោះ លះលោកនេះទៅ រមែងរីក
រាយក្នុងឋានសួគ៌ ។

(ដកស្រង់ចេញពី សុត្តន្តបិដក ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក,
សុត្តនិបាត សោណនន្ទជាតកទី២, ទំព័រ ៩៣-៩៦)

ក្រិត្យក្រមសីលធម៌

១. ក្រិត្យក្រមសីលធម៌ និងក្រិត្យក្រមសង្គម

ជាទូទៅ ធាតុសំខាន់បំផុតនៃបដិវប្បការព្រះពុទ្ធសាសនា គឺ ក្រិត្យក្រមសីលធម៌និងសង្គម ។ ក្រិត្យក្រមសីលធម៌នោះដែលកាន់ខាងដោយខ្លួនវា គឺជាសុក្រិតភាពមួយក្នុងចំណោមសុក្រិតភាពបំផុត ដែលពិភពលោកធ្លាប់បានដឹង ។ ត្រង់ចំណុចនេះ កសិណសាក្សីទាំងអស់ពីភាគីជាសត្រូវ និងភាគីជាមិត្តបានព្រមព្រៀងគ្នា អាចមានទស្សនវិទូ គ្រូបង្រៀនខាងសាសនា អ្នកបរមត្ថវិជ្ជាប៊ុនប្រសប់ និងមានអ្នកជជែកដេញដោលគ្នាក៏ប៉ុន្តែតើយើងនឹងរកឃើញវត្ថុតំណាងនៃសេចក្តីស្រឡាញ់នៅកន្លែងណា គឺសេចក្តីស្រឡាញ់ដែលមិនស្គាល់ការបែងចែកវណ្ណៈ និងគោលជំនឿ ឬពណ៌សម្បុរ សេចក្តីស្រឡាញ់ដែលបង្ហូរចេញនូវព្រំដែនមនុស្សជាតិ ដែលអោបសត្វទាំងអស់ឱ្យនៅក្នុងដំណើររបស់វា សេចក្តីស្រឡាញ់ដែលតំណាងសេចក្តីពិតនៃមេត្រី និងអហិង្សាសកល ។

(សាស្ត្រាចារ្យ **ម៉ាក មូលី** អ្នកប្រាជ្ញពុទ្ធសាសនាជាតិអាឡឺម៉ង់)

២. សីលធម៌ផ្អែកលើសេរីភាព

សីលធម៌ព្រះពុទ្ធសាសនា គឺផ្អែកលើសេរីភាព ឧទាហរណ៍លើការអភិវឌ្ឍរបស់បុគ្គល ។ ហេតុនេះ វាមានទំនាក់ទំនងគ្នា ។ តាមសភាវៈ

បរិស័ដ II

ពិត មិនអាចមានគោលការណ៍ត្រឹមត្រូវតាមសីលធម៌ណាមួយទេ ប្រសិនបើ មានការបង្ខិតបង្ខំ ឬការប្តេជ្ញាពីអ្នកតំណាងខាងក្រៅខ្លួនរបស់យើងផ្ទាល់ ។

(អនគរិកៈ ប. ហ្គោវិន្ទៈ អ្នកប្រាជ្ញពុទ្ធសាសនាជាតិអាឡឺម៉ង់)

៣. ពុទ្ធិនិសីលធម៌

នៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា មិនអាចមានសីលធម៌ពិតទេ បើគ្មានពុទ្ធិ (ចំណេះដឹង) និងមិនមានពុទ្ធិពិតទេ បើគ្មានសីលធម៌ ទាំងពីរនេះជាប់ ទាក់ទិនគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធ ដូចកំដៅនិងពន្លឺនៅក្នុងអណ្តាតភ្លើង។ អ្វីដែលរួម ជាមួយ "ពោធិ" គឺមិនមែនប្រាជ្ញារាំងវៃ ការត្រាស់ដឹងនោះទេ ក៏ប៉ុន្តែគឺ មនុស្សជាតិ (ភាពជាមនុស្ស) ។ ព្រលឹងនៃឧត្តមភាពផ្នែកសីលធម៌ គឺជា ខ្លឹមនៃ "ពោធិ" ។

(ភិក្ខុ **ធម្មធាល** អ្នកប្រាជ្ញពុទ្ធសាសនាជាតិហ្វូឡង់)